

แผนขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของสถานศึกษา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2569

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทย์)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ประจำปีงบประมาณ 2569 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ฉบับนี้ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามภารกิจของโรงเรียนให้มีความสอดคล้อง เชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ ค่านิยม พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์และแนวทางในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาลด้านการศึกษา ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดอุบลราชธานี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และแนวทางการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ยังคำนึงถึงภารกิจหลักที่ต้องเร่งดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นสาระสำคัญของคุณภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของชาติเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพคนไทยและสังคมไทยอย่างยั่งยืน

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน/โครงการในครั้งนี้ หวังอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่กำหนดไว้ อันจะทำให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเจริญก้าวหน้าต่อไป

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ข
สารบัญ.....	ค
ส่วนที่ 1 บทนำ.....	1
1. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน.....	1
2. สภาพทั่วไปของโรงเรียน.....	3
3. ข้อมูลด้านบุคลากร.....	5
4. ผลการดำเนินการในปีการศึกษา 2568.....	10
5. ผลการประเมินคุณภาพภายในรอบปีที่ผ่านมา.....	17
ส่วนที่ 2 นโยบายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	24
1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580).....	24
2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2566-2580) ฉบับปรับปรุงแก้ไข.....	26
3. นโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ.....	28
4. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560-2579).....	29
5. แผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ.2566-2570).....	31
6. แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2566-2570) จังหวัดอุบลราชธานี.....	32
7. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs).....	33
8. พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562.....	35
9. แผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี	40
10. แผนขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)	42
ส่วนที่ 3 แผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	46
1. ข้อมูลสถานศึกษา.....	46
2. ชื่อแผนงาน.....	46
3. ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา.....	46
4. วันเริ่มต้นแผนงาน.....	46
5. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา.....	46
6. สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษา ของโรงเรียนหรือจุดเน้นของโรงเรียน.....	463
7. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ / แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ของจังหวัดอุบลราชธานี.....	46
8. ลักษณะโครงการ.....	46
9. หลักการและเหตุผล.....	46

สารบัญ (ต่อ)	หน้า
10. วัตถุประสงค์ของแผนงาน.....	47
11. เป้าหมาย.....	47
12. ประเภทของนวัตกรรม.....	47
13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	47
14. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา.....	48
15. ระยะเวลาการใช้งบประมาณ.....	48
16. การประเมินผลโครงการ.....	49
17. นวัตกรรมด้านการบริหาร.....	50
18. นวัตกรรมการเรียนการสอนของครู.....	61
1) นวัตกรรมการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	62
2) นวัตกรรมการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม.....	72
3) นวัตกรรมการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี....	79
4) นวัตกรรมการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์.....	87
5) นวัตกรรมการเรียนการสอนของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ.....	95
ส่วนที่ 4 การบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จ.....	104
ภาคผนวก.....	105

ส่วนที่ 1

บทนำ

ชื่อ โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

ที่ตั้ง หมู่ที่ 9 ตำบลหัวดอน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี รหัสไปรษณีย์ 34150

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โทร 081-9996202 โทรสาร -

E-Mail : 34010140@pracharath.ac.th

Website : <https://shorturl.asia/MKe43>

เพจเฟซบุ๊ก: <https://www.facebook.com/share/1PiSpN22G4/?mibextid=wwXlfr>

เปิดสอน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6

พื้นที่ เนื้อที่ 25 ไร่ 2 งาน 62 ตารางวา เขตพื้นที่บริการ 1 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 9 บ้านวังอ้อและบ้านโนนสมบูรณ์ ตำบลหัวดอน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

1. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เดิมตั้งอยู่ศาลาวัดวังอ้อชื่อว่า โรงเรียนประชาบาล ตำบลหัวดอน 5 (วัดวังอ้อ) ตั้งแต่วันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ.2482 โดยมีนายสุข บุพกรณ์ ศึกษาธิการอำเภอเขื่องใน เป็นผู้ตั้ง มีครู 2 คน คือ นายเปลี่ยน ทองสิงห์ เป็นครูใหญ่ นางสาวชูจิต เป็นครูน้อย ก่อนหน้านั้นโรงเรียนนี้ได้จัดตั้งขึ้นมาแล้ว คือสมัยนายเรียง มงคลศิลป์ เป็นศึกษาธิการอำเภอเขื่องใน โดยมีนายเสรี เอกนาม เป็นครูใหญ่ ครั้นถึงสมัยนายแสง คณิตมาก ได้ยุบโรงเรียนนี้ลง โดยอ้างว่ามีเด็กนักเรียนน้อย โรงเรียนได้ตั้งขึ้นใหม่รับนักเรียนอยู่ในเกณฑ์เข้าเรียนตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา มีนักเรียนทั้งหมด 51 คน เป็นชาย 23 คน เป็นหญิง 28 คน นักเรียนมาจาก 3 หมู่บ้าน คือบ้านวังอ้อ บ้านวังถ้ำ บ้านนามน

พ.ศ. 2484 บ้านวังถ้ำได้ตั้งโรงเรียนขึ้นจึงขอแยกนักเรียนบ้านวังถ้ำ ไปเรียนที่นั่น

พ.ศ. 2490 คณะครูพร้อมด้วยผู้ใหญ่บ้านและราษฎรในบ้านวังอ้อ และบ้านนามน ได้แยกโรงเรียนออกจากวัด โดยร่วมกันสร้างโรงยวขึ้นเป็นสถานที่เรียนชั่วคราวโดยปลูกขึ้นบนที่ดินได้รับการแลกเปลี่ยนและบริจาค ซึ่งมีพื้นที่ 25 ไร่ 2 งาน 6 ตารางวา

พ.ศ. 2500 ครูใหญ่ คณะครูและชาวบ้านเห็นว่าโรงเรียนซึ่งเป็นโรงยว ใช้การมานาน มีสภาพชำรุดทรุดโทรมมาก อาจเป็นอันตรายแก่ครูและนักเรียนได้ จึงร่วมมือกันจัดหาไม้ เพื่อเตรียมปลูกอาคารเรียนถาวร ตามแบบ ป.1 ขนาด 9x18 เมตร และได้ลงมือสร้างเมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม พ.ศ. 2501 และเปิดภาคเรียนเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2501

พ.ศ. 2505 โรงเรียนได้รับงบประมาณจากทางราชการ จำนวน 25,000 บาท จึงได้ต่อเติม

พ.ศ. 2525 โรงเรียนได้รับงบประมาณปลูกสร้างอาคารเรียนเป็นแบบจังหวัด 3 ห้องเรียน ใต้ถุนสูง โครงหลังคา ไม้ และได้รับงบประมาณก่อสร้างส้วม 1 หลัง 3 ที่ มูลค่า 3,500 บาท

พ.ศ. 2526 ได้ขอบริจาคข้าวเปลือกเพื่อสมทบทุนก่อสร้างซุ้มประตูโรงเรียนด้านทิศเหนือ มูลค่า 6,700 บาท

พ.ศ. 2527 คนไทยในสิงคโปร์ได้จัดผ้าป่าสามัคคี เพื่อก่อสร้างหอกระจายข่าว มูลค่า 16,000 บาท

พ.ศ. 2528 ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์ แบบ สปช. 202/26 มูลค่า 200,000 บาท และก่อสร้างถังเก็บน้ำฝนแบบ ฝ.33 มูลค่า 7,000 บาท

พ.ศ. 2531 ได้รับงบประมาณก่อสร้างส้วม แบบ สปช.601/26 มูลค่า 77,000 บาท

พ.ศ 2535 ได้รับงบประมาณ ก่อสร้างถังเก็บน้ำฝน จำนวน 5 ถัง และคณะครู/ผู้ปกครองได้บริจาคไม้เพื่อ ก่อสร้างศาลาไทย 2 หลัง หน้าอาคารเรียน มูลค่า 28,000 บาท เพื่อเป็นที่ระลึกในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี มีพระชนมายุครบ 3 รอบ

พ.ศ 2536 คณะครู/นักเรียน กรรมการศึกษาได้ร่วมมือกันบริจาคทรัพย์สร้างโรงอาหารถาวรขึ้น มูลค่า 15,000 บาท และได้ชุดบ่อเลี้ยงปลา เนื้อที่ 2 ไร่ โดยความอนุเคราะห์จากนายสุรศักดิ์ กิจทวี เพื่อชุดดินไปถมถนนสาย บ้านแหม-วังอ้อ

พ.ศ 2536 คณะผ้าป่าได้มอบเงินจำนวน 50,000 บาท เพื่อสร้างรั้วโรงเรียนและชาวบ้านได้ร่วมมือก่อสร้างจน เสร็จสิ้นงบประมาณทั้งสิ้น 120,000 บาท

พ.ศ 2536 ได้ก่อสร้างโรงเชื่อมโลหะ มูลค่า 5,000 บาท

พ.ศ 2540 ได้รับงบประมาณพัฒนาจังหวัด เพื่อสร้างสนามกีฬาออลเลย์บอล และอาคารสหกรณ์ จาก ส.ส วิฑูรย์ นามบุตร

พ.ศ 2542 ได้งบประมาณ จากคณะผ้าป่าศิษย์เก่า เพื่อสร้างสนามตะกร้อ, เรือนเพาะชำและศาลาไทยกลางน้ำ มูลค่า 60,000 บาท

พ.ศ 2543 ได้รับงบประมาณ จากผ้าป่าสามัคคี มูลค่า 80,000 บาท เพื่อก่อสร้างโรงอาหารและก่อสร้างไถ่บ่น บ่อปลา อีก 1 หลัง

พ.ศ 2547 ก่อสร้างโรงจอดรถ ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากคณะครู งบประมาณ 40,000 บาท

พ.ศ 2549 ได้รับงบประมาณจากคณะผ้าป่าสามัคคี เพื่อจัดซื้ออุปกรณ์สัญญาณการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียมและปรับปรุงห้องสมุดโรงเรียน งบประมาณ 200,000 บาท

พ.ศ 2550 ได้รับการบริจาคงบประมาณจากคณะครูและผู้ปกครอง เพื่อสร้างรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กหน้า โรงเรียนฝั่งทิศตะวันตก งบประมาณ 45,000 บาท

พ.ศ 2551 ได้รับการบริจาคงบประมาณจากคณะครูและผู้ปกครอง เพื่อสร้างรั้วคอนกรีตเสริมเหล็กหน้า โรงเรียน ฝั่งทิศตะวันออก งบประมาณ 44,000 บาท

พ.ศ 2551 ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณธรรมนำความรู้ ต้นแบบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 1

พ.ศ 2552 ได้รับงบประมาณตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะที่ 2 เพื่อปรับปรุงห้องสมุด จำนวน 100,000 บาท, ก่อสร้างถนนปลอดฝุ่น จำนวน 92,000 บาท และได้รับงบพัฒนาโรงเรียนต้นแบบคุณธรรมนำความรู้ จำนวน 120,000 บาท

พ.ศ.2555 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) เข้าร่วมโครงการศูนย์เรียนรวมบ้านยางน้อย ตำบลก่อเอ้ อำเภอ เชื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ 2556 ได้รับงบประมาณก่อสร้างลานกีฬาเพื่อสุขภาพขนาด 25x45 เมตร งบประมาณ 1,991,500 บาท

ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) ได้รับรางวัลโรงเรียนต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงขนาดเล็ก ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) ได้กลับมาเรียนที่โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) ตามเดิม ตามความประสงค์ของผู้ปกครองและเปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งสิ้น 55 คน เป็นนักเรียนชาย 32 คน นักเรียนหญิง 23 คน มีครู 6 คน ช่างไม้ 1 คน และเจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน

ปีการศึกษา 2558 ได้รับงบประมาณก่อสร้างอาคารเรียน แบบ สปช.101/26 งบประมาณ 1,727,000 บาท

ปีการศึกษา 2561 ได้รับเงินบริจาคจากคณะผ้าป่าสามัคคีศิษย์เก่าโรงเรียนบ้านวังอ้อ จำนวน 480,000 บาท เพื่อก่อสร้างห้องสมุดโรงเรียน แบบอาคารแบบสร้างเอง ขนาดกว้าง 9 เมตร ยาว 14 เมตร นอกจากนี้โรงเรียนได้รับ

งบประมาณปรับปรุงซ่อมแซมอาคารห้องสมุด จาก สพฐ. โดยรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ ผู้ประสานงาน จำนวน 351,500 บาท และได้รับงบประมาณซ่อมแซมอาคารเรียน 160,000 บาท

ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนได้รับเงินบริจาคบุญข้าวเปลือก(วันเด็กแห่งชาติ) เพื่อจัดซื้อเครื่องทำน้ำเย็น 25,000 บาท, จัดค่าย บวร จิตอาสาพัฒนาเพื่อน้อง โดยบริจาควัสดุอุปกรณ์พร้อมด้วยเงิน 27,210 บาท, โรงเรียนรับเงินผ้าป่า เพื่อเปิดห้องสมุดโรงเรียน และปรับปรุงโรงน้ำดื่ม 23,665 บาท

ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนได้รับเงินบริจาคบุญข้าวเปลือก(งานวันเด็กแห่งชาติ) เป็นข้าวเปลือกพร้อมเงิน 29,280 บาท

ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนได้รับการสนับสนุนโครงการครัวยั่งยืนเพื่อน้อง ปี 1 จากกรมเสมียนตรา กระทรวงกลาโหม จัดทำกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เป็นเงิน 65,000 บาท และโครงการพัฒนาพื้นที่ตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จากกระทรวงมหาดไทย งบประมาณ 180,000 บาท, โครงการชุมชนปลอดภัยใช้ไฟ PEA จากสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 2 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จังหวัดอุบลราชธานี โดยมาปรับปรุงซ่อมแซมระบบไฟฟ้าในโรงเรียน เช่น ติดตั้งเสาไฟฟ้า 5 ต้น เปลี่ยนหลอดไฟฟ้าเป็น LED จำนวน 30 หลอด จัดการอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนและชาวบ้าน เป็นต้น

ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนได้รับการสนับสนุนโครงการครัวยั่งยืนเพื่อน้อง ปี 2 จากกรมเสมียนตรา กระทรวงกลาโหม จัดทำกิจกรรมเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน เป็นเงิน 60,000 บาทและโครงการ ชุมชนปลอดภัยใช้ไฟ PEA จากสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 2 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จังหวัดอุบลราชธานี โดยมาปรับปรุงติดตั้งเสาไฟฟ้าภายในโรงเรียน 8 ต้น ติดตั้งไฟฟ้าภายในอาคาร 30 หลอด ติดตั้งเครื่องตัดไฟรั่ว RCD ที่ตู้น้ำดื่ม 2 จุด จัดการอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนและชาวบ้าน เป็นต้น เป็นเงิน 300,000 บาท

ปีการศึกษา 2566 โครงการหมู่บ้านสะอาด จากสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 2 (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จังหวัดอุบลราชธานี โดยสนับสนุนห้องสมุดสีเขียว ปรับปรุงระบบสายไฟฟ้าภายใน ภายนอก ห้องสมุดให้เป็นระเบียบ เปลี่ยนหลอดไฟทุกหลอด 15 หลอด เป็นหลอด LED ติดตั้งเสาไฟฟ้า 1 ต้น เพื่อจัดระเบียบสายไฟฟ้า ติดตั้งตู้คอนซูมเมอร์อุปกรณ์ป้องกันระบบไฟฟ้าต่างๆ, มอบเครื่องคอมพิวเตอร์ 2 ชุด, ติดตั้งโซลาเซลล์ระบบออนกริด ขนาด 1,500 วัตต์ 1 ชุด, เปลี่ยนหลอดไฟฟ้าเป็น LED จำนวน 20 หลอด เป็นเงิน 373,200 บาท, การไฟฟ้านครหลวงมอบชุดอุปกรณ์สูบน้ำอเนกประสงค์ แบบเคลื่อนที่ด้วยพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Cell) จำนวน 1 เครื่อง ในโครงการ “MEA มอบปั้มน้ำ Solar เพื่อโคก หนอง นา พัฒนาสู่ความยั่งยืน” เป็นเงิน 80,000 บาท นอกจากนี้โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ได้รับการพัฒนาตามโครงการพัฒนาพื้นที่ต้นแบบ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต แบบอารยเกษตร ตามพระราชดำริ เนื่องในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 28 กรกฎาคม 2567 ในพื้นที่บริเวณตำบลหัวดอน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

ปีการศึกษา 2569 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนทั้งสิ้น 56 คน เป็นนักเรียนชาย 31 คน นักเรียนหญิง 25 คน มีผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ครูประจำการ 3 คน พนักงานราชการ 1 คน ชุรการ 1 คน ครูอัตราจ้าง 1 คน ลูกจ้างประจำ 1 คน รวม 8 คน

2. สภาพทั่วไปของโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

2.1 สภาพทางภูมิศาสตร์

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ตั้งอยู่ หมู่ที่ 9 ตำบลหัวดอน อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี โดยตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของอำเภอเขื่องใน ห่างจากตัวอำเภอประมาณ 20 กิโลเมตร ห่างจังหวัดอุบลราชธานี 30 กิโลเมตร โดยถนนแจ้งสนิท สายอุบลราชธานี- ยโสธร

2.2 อาณาเขต

ทิศเหนือ - ติดต่อกับลำเซบาย เขตอำเภอม่วงสามสิบ

- ทิศใต้ - ติดต่อกับบ้านแหมและบ้านเสียม
 ทิศตะวันออก - ติดต่อกับบ้านวังถ้ำและลำเซบายเขตอำเภอเมืองอุบล
 ทิศตะวันตก - ติดต่อกับบ้านนามน ตำบลก่อเอ้

2.3 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่หมู่บ้านตั้งอยู่บนพื้นที่ราบ สภาพทั่วไปเป็นพื้นที่ทำนา มีแม่น้ำเซบายเป็นแม่น้ำสายหลัก และมีป่าดงใหญ่วังอ้อ-วังถ้ำ เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ชุมชนร่วมกันอนุรักษ์ไว้

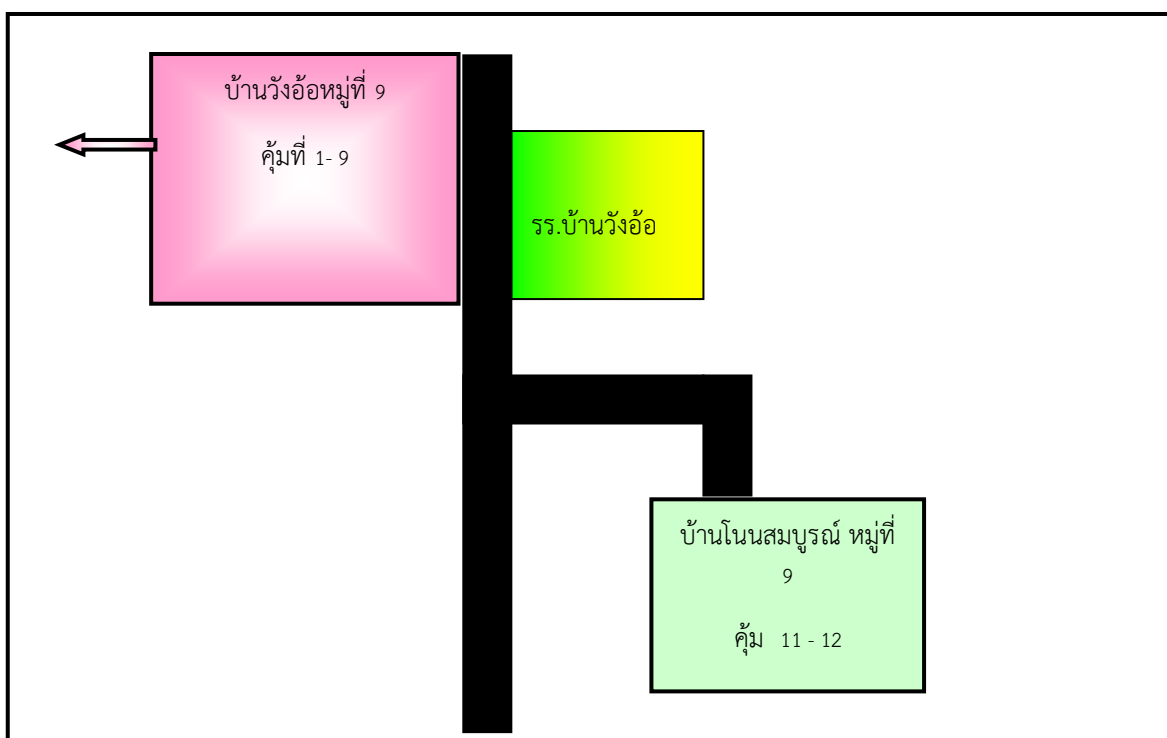
2.4 ประชากร

จำนวนประชากร มีจำนวน 722 คน แยกเป็นประชากรชาย 395 คน หญิง 327 คน จำนวนหลังคาเรือน 185 หลัง อาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร

2.5 สภาพการศึกษาและวัฒนธรรม

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฝึปปูตา และยึดตามประเพณีฮีตสิบสอง คองสิบสี่ และเริ่มเห็นความสำคัญของการศึกษามากขึ้นและส่งบุตรหลานเข้ามาในโรงเรียนมากขึ้น ประชากรประมาณ ร้อยละ 99 อ่านออกเขียนได้

2.6 แผนที่แสดงเขตบริการโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) หมู่ 9 ตำบลหัวดอน อ.เขื่องใน จ.อุบลราชธานี

2.7 เขตบริการสถานที่ราชการ

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลแหม ห่างจาก โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) เป็นระยะทาง 5.8 กิโลเมตร
2. องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน ห่างจาก โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) เป็นระยะทาง 7 กิโลเมตร
3. โรงเรียนเสียมทองพิทยาคม ห่างจาก โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) เป็นระยะทาง 8 กิโลเมตร

4. ที่ว่าการอำเภอเมืองใน ห่างจาก โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เป็นระยะทาง 20 กิโลเมตร

5. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ห่างจาก โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เป็นระยะทาง 30 กิโลเมตร

2.8 สาธารณูปโภค

1) ระบบไฟฟ้า โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) อยู่ในเขตบริการของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี

2) ระบบประปา น้ำที่ใช้อุปโภค บริโภค ใช้น้ำประปาหมู่บ้านวังอ้อ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากชาวบ้านวังอ้อ(องค์การบริหารส่วนตำบลหัวดอน) ใช้งานได้ตลอดปี

แผนผัง

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

รายละเอียด

1. อาคารปิ่นมาคาร (อาคารเรียน 1)
2. หอสมุด
3. ห้องสภานักเรียน
4. อาคารโรงอาหาร (อาคารเรียน 2)
5. โรงน้ำดื่ม
6. โรงฝึกงาน (โรงเรียนเสียงโกษา, โรงเพาะเห็ด, โรงแปรรูป)
7. โรงอาหาร
8. สำนักงานโรงเรียน
9. ศาลาอเนกประสงค์
10. ศาลาพระรัตน
11. โรงจอดรถ
- 12,13,14 ห้องน้ำ
15. สนามตะกร้อ
16. ลานธรรม และ OBL
17. ลานกิจกรรมหน้าเสาธง
18. สนามวอลเลย์บอล
- 19,20 แปลงผัก
21. สนามกีฬาอนุบาลประสิทธิ์
22. แปลงมะนาว
23. โรงเพาะเห็ดเก่า
24. โรงเรียนเสียงโกษา
25. โรงเพาะเสียงพันธุ์ปลาเก่า
26. ศาลากลางน้ำ
27. โรงเรียนเสียงโกษาเนื้ออกกลางน้ำ
28. สระน้ำใหญ่
29. บ่อเสียงปลาตุ๊ก
30. สนามฟุตบอล
- 31,32,33,34,35 แปลงนา
36. สวนป่าโรงเรียน

3. ข้อมูลด้านบุคลากร

3.1 ทำเนียบผู้บริหารโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	นายเป็ลียน ทองสิงห์	ครูใหญ่	2482-2486	
2	นายอินทร์ วรรณสุข	ครูใหญ่	2486-2487	
3	นายมนัส ผ่องแผ้ว	ครูใหญ่	2487-2491	
4	นายทองดี พลพวก	ครูใหญ่	2491-2493	
5	นายพูล ไวยหงส์	ครูใหญ่	2493-2505	
6	นายมนูญ ดวงศรี	ครูใหญ่	2505-2525	
7	นายทองดี บุญประสิทธิ์	อาจารย์ใหญ่	2525-2541	
8	นายนพคุณ คันจันท์	ผู้อำนวยการโรงเรียน	2541-2553	
9	นางพรปวีณ์ ศรีบุคดา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	2553-2561	

ที่	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	ระยะเวลา	หมายเหตุ
10	นางบุญฟ้า ลิ้มวัฒนา	ผู้อำนวยการโรงเรียน	2562-2568	
11	นายศิทธราธิวัฒน์ สิริระบุตร	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ปัจจุบัน	

3.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน

ชื่อ-สกุล นายศิทธราธิวัฒน์ สิริระบุตร วุฒิการศึกษาสูงสุด ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา โทรศัพท์ 093-4484988 e-mail : Sittatiwat007@gmail.com ดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ตั้งแต่วันที่ 19 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2569 จนถึงปัจจุบัน เป็นเวลา 20 วัน

3.3 ข้อมูลนักเรียน ปัจจุบัน

ข้อมูลนักเรียน (ณ วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2569)

- จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการทั้งสิ้น 56 คน
- จำนวนนักเรียนในโรงเรียนทั้งสิ้น 56 คน จำแนกตามระดับชั้นที่เปิดสอน

ระดับชั้นเรียน	จำนวนห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
อ.1	0	0	0	0	0
อ.2	0	0	0	0	0
รวม	0	0	0	0	
ป.1	1	7	4	11	9.33
ป.2	1	7	5	12	
ป.3	1	5	3	8	
ป.4	1	5	6	11	
ป.5	1	2	5	7	
ป.6	1	5	2	7	
รวม	6	31	25	56	
ม.1	0	0	0	0	0
ม.2	0	0	0	0	0
ม.3	0	0	0	0	0
รวม	0	0	0	0	
รวมทั้งหมด	6	31	25	56	

3. ระดับการศึกษาปฐมวัย

อัตราส่วนครู : นักเรียน = ...0.....: .....0.....

4. ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อัตราส่วนครู : นักเรียน = 1 : 11
5. จำนวนนักเรียนที่มีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์ของกรมพลศึกษาหรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) 56 คน คิดเป็นร้อยละ 100
6. จำนวนนักเรียนที่มีน้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย...51..คน คิดเป็น ร้อยละ 96.23
7. จำนวนนักเรียนที่มีความบกพร่องเรียนร่วม.....-.....คน คิดเป็นร้อยละ...-
8. จำนวนนักเรียนที่มีภาวะทุพโภชนาการอ้วน 1 คน ผอม 1 คน เตี้ย 1 คน รวม 3 คน ร้อยละ5.66...
9. จำนวนนักเรียนปัญญาเลิศ (นักเรียนได้เกรดเฉลี่ย 3 ขึ้นไป) ร้อยละ 97.94
10. จำนวนนักเรียนต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ.....3.....คน คิดเป็นร้อยละ...5.66
11. จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน (ปัจจุบัน) .....0.....คน คิดเป็นร้อยละ.....0.....
12. จำนวนนักเรียนที่มีสถิติการขาดเรียนประจำ.....0.....คน คิดเป็นร้อยละ.....0.....
13. จำนวนนักเรียนที่เรียนซ้ำชั้น...0.....คน คิดเป็นร้อยละ.....0.....
14. จำนวนนักเรียนที่จบหลักสูตรปีการศึกษา 2568
  - 14.1 ชั้นอนุบาล .....-.....คน คิดเป็นร้อยละ.....0.....
  - 14.2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน.....7.....คน คิดเป็นร้อยละ.....100.....
  - 14.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3..จำนวน 0.....คน คิดเป็นร้อยละ...0.....
15. จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมศิลปะ ดนตรี นาฏศิลป์ วรรณคดีและนันทนาการ (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 1.2) 56 คน คิดเป็นร้อยละ 100
16. จำนวนนักเรียนที่มีคุณลักษณะเป็นลูกที่ดีของพ่อ แม่ ผู้ปกครอง (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 2.1) จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 100
17. จำนวนนักเรียนที่มีคุณลักษณะเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 2.2) 56 คน คิดเป็นร้อยละ 100
18. จำนวนนักเรียนที่ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมทั้งในและนอกสถานศึกษา (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 2.3) 56 คน คิดเป็นร้อยละ 100
19. จำนวนนักเรียนที่มีบันทึกการเรียนรู้จากการอ่านและการสืบค้นจากเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 3.1) 56 คน คิดเป็นร้อยละ 100
20. จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมินความสามารถด้านการคิด ตามที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 4.1) 56 คน คิดเป็นร้อยละ 100
21. จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสังคมตามที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา (สมศ.ตัวบ่งชี้ที่ 4.2) 56 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 ข้อมูลครูและบุคลากร

3.4.1 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	อายุ	อายุราชการ	ตำแหน่ง/ วิทยฐานะ	วุฒิ	วิชาเอก	สอนวิชา/ชั้น
1	นายศิวราธิวัฒน์ สิริระบุตร	47 ปี	13 ปี	ผอ./ชำนาญการพิเศษ	ศษ.ม	การบริหารการศึกษา	สุขศึกษาและพลศึกษา/ป.1-6
2	นางสาวทิพย์สุดา อารศรี	31 ปี	7 ปี 4 เดือน	ครู คศ.2	ค.บ.	การประถมศึกษา	ทุกกลุ่มสาระ/ป.1

ที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	อายุ	อายุ ราชการ	ตำแหน่ง/ วิทยฐานะ	วุฒิ	วิชาเอก	สอนวิชา/ชั้น
3	นางสาวอลิษา จันทมาตร	29 ปี	6 ปี 4 เดือน	ครู คศ.1	ศษ.บ.	วิทยาศาสตร์	ทุกกลุ่มสาระ/ป.6
4	นางสาวศศิภมล เอกศิริ	35 ปี	7 ปี 4 เดือน	ครู คศ.2	ค.บ.	ภาษาไทย	ทุกกลุ่มสาระ/ป.3
5	นายกิตติธร ทองจุล	30 ปี	2 ปี 3 เดือน	พนักงาน ราชการ	ค.บ.	คณิตศาสตร์	ทุกกลุ่มสาระ/ป.4,5
6	นางสาวอริษา กลิ่นขวัญ	29 ปี	3 ปี 4 เดือน	ครูอัตราจ้าง	พธ.บ	สังคมศึกษา	ทุกกลุ่มสาระ/ป.2
7	นางสาวกมลรัตน์ ศรีสมุทร	25 ปี	1 ปี 2 เดือน	เจ้าหน้าที่ ธุรการ	ค.บ.	คอมพิวเตอร์ศึกษา	-
8	นายบุญศรี เผ่าสีหา	59 ปี	36 ปี	ช่างไม้ 4	ค.บ.	ประถมศึกษา	-

จำนวนครูที่สอนวิชาตรงเอก .....5..... คน คิดเป็นร้อยละ .....100.....

จำนวนครูที่สอนตรงความถนัด .....-..... คน คิดเป็นร้อยละ .....-.....

3.4.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	องค์ประกอบ (ข้อ 5)	หมายเหตุ
1.	นายสัญญา กอมณี	ผู้ทรงคุณวุฒิ	ประธานกรรมการ
2.	นายประพาส มงคลแก้ว	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ
3.	นางอภิญา ชันชะลี	ผู้แทนองค์กรชุมชน	กรรมการ
4.	นายสมเกียรติ ศรีสมุทร	ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
5.	นางสาววารารณ์ บุญประสิทธิ์	ผู้แทนผู้ประกอบการ	กรรมการ
6.	นางเข็มพร วันทา	ผู้แทนศิษย์เก่า	กรรมการ
7.	นายประสิทธิ์ ศรีพิมพ์	ผู้แทนองค์กรศาสนา	กรรมการ
8.	นางสาวทิพย์สุดา อารศรี	ผู้แทนครู	กรรมการ
9.	นายศิทธาธิวัฒน์ สิทธิระบุตร	ผอ.โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)	กรรมการและเลขานุการ

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) พุทธศักราช 2568

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2568) กำหนดโครงสร้างเวลาเรียน ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้/ กิจกรรม	เวลาเรียน(ชั่วโมง/ปี)					
	ระดับประถมศึกษา					
	ป. ๑	ป. ๒	ป. ๓	ป. ๔	ป. ๕	ป. ๖
● กลุ่มสาระการเรียนรู้						
ภาษาไทย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
คณิตศาสตร์	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐	๑๖๐
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	๘๐	๘๐	๘๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
ประวัติศาสตร์	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
สุขศึกษาและพลศึกษา	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
ศิลปะ	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
การงานอาชีพ	๔๐	๔๐	๔๐	๘๐	๘๐	๘๐
ภาษาต่างประเทศ	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
รวมเวลาเรียน (พื้นฐาน)	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐	๘๔๐
● รายวิชาเพิ่มเติม						
หน้าที่พลเมือง	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
การป้องกันการทุจริต	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
รวมเวลาเรียน (เพิ่มเติม)	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐	๘๐
● กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐	๑๒๐
กิจกรรมแนะแนว	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
กิจกรรมนักเรียน						
- กิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐	๔๐
- ชุมนุม	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐
รวมเวลาเรียนทั้งหมด	๑,๐๔๐ ชั่วโมง/ปี					

จำนวนชั่วโมงที่จัดให้นักเรียนระดับประถมศึกษา (ป.๑-ป.๓) เรียนทั้งปี เท่ากับ ๑,๐๔๐ ชั่วโมง ระดับชั้นประถมศึกษา (ป.๔-ป.๖) เท่ากับ ๑,๐๔๐ ชั่วโมง แผนการเรียนรู้/จุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่ต้องการเน้นเป็นพิเศษ คือกลุ่มสาระการเรียนรู้ทักษะภาษาไทย คณิตศาสตร์ เพื่อพัฒนาการ อ่านออก เขียนได้ ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ที่ดี มีประโยชน์ มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน โดยจัดการเรียนการสอนและวัดผลประเมินผลเป็นรายปี

4. ผลการดำเนินการในปีการศึกษา 2567

4.1 ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา

- 1) ร้อยละของนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละรายวิชาในระดับ 3 ขึ้นไป
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567

วิชา	จำนวนนักเรียนที่ได้ระดับ 3 ขึ้นไป												คิดเป็นร้อยละ
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	ม.1	ม.2	ม.3	ม.4	ม.5	ม.6	
ภาษาไทย	12	8	11	7	6	8	-	-	-	-	-	-	98.11
คณิตศาสตร์	12	8	11	6	6	8	-	-	-	-	-	-	96.23
วิทยาศาสตร์ฯ	12	8	11	7	6	8	-	-	-	-	-	-	98.11
สังคมศึกษา	12	8	11	6	7	8	-	-	-	-	-	-	98.11
ประวัติศาสตร์	12	8	11	7	7	8	-	-	-	-	-	-	100
สุข-พลศึกษา	12	8	11	6	7	8	-	-	-	-	-	-	98.11
ศิลปะ ดนตรี	12	8	11	7	7	8	-	-	-	-	-	-	100
การงานอาชีพ	12	8	11	7	7	8	-	-	-	-	-	-	100
ภาษาอังกฤษ	12	7	11	4	6	7	-	-	-	-	-	-	88.63
หน้าที่พลเมือง	12	8	11	7	7	8	-	-	-	-	-	-	100
การป้องกันการทุจริต	12	8	11	7	7	8	-	-	-	-	-	-	100
รวมเฉลี่ย	12	7.9	11	6.45	6.63	7.9							97.94

- 2) ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ในระดับดีขึ้นไป
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567

ระดับชั้น	จำนวนนักเรียน	ผลการประเมิน				ระดับดีขึ้นไป	ร้อยละ
		ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
ป.1	12	12	-	-	-	12	100
ป.2	8	8	-	-	-	8	100
ป.3	11	7	4	-	-	7	100
ป.4	7	7	-	-	-	7	100
ป.5	7	7	-	-	-	7	100
ป.6	8	7	1	-	-	7	100
รวม	53	48	5	-	-	53	100

- 3) ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2567

ระดับชั้น	จำนวน นักเรียน	ผลการประเมิน				ระดับดี ขึ้นไป	ร้อยละ
		ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
ป.1	12	12	-	-	-	12	100
ป.2	8	8	-	-	-	8	100
ป.3	11	11	-	-	-	11	100
ป.4	7	7	-	-	-	7	100
ป.5	7	7	-	-	-	7	100
ป.6	8	8	-	-	-	8	100
รวม	53	53	-	-	-	53	100

- 4) ร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ปีการศึกษา 2567 ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับผ่านขึ้นไป

สมรรถนะสำคัญ	ผลการประเมิน				ระดับผ่าน ขึ้นไป	ร้อยละ
	ดีเยี่ยม	ดี	ผ่าน	ไม่ผ่าน		
1. ความสามารถในการสื่อสาร	7	1	-	-	8	100
2. ความสามารถในการคิด	7	1	-	-	8	100
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	7	1	-	-	8	100
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	7	1	-	-	8	100
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	7	1	-	-	8	100
รวม	7	1	-	-	8	100

- 5) ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปีการศึกษา 2567

ระดับชั้น	จำนวน นักเรียน	ผลการประเมิน		ร้อยละ
		ผ่าน	ไม่ผ่าน	
ป.1	12	12	-	100
ป.2	8	8	-	100
ป.3	11	11	-	100
ป.4	7	7	-	100
ป.5	7	7	-	100
ป.6	8	8	-	100
รวม	53	53	-	100

6) ร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกชั้นเรียน และรวมทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ปีการศึกษา 2567

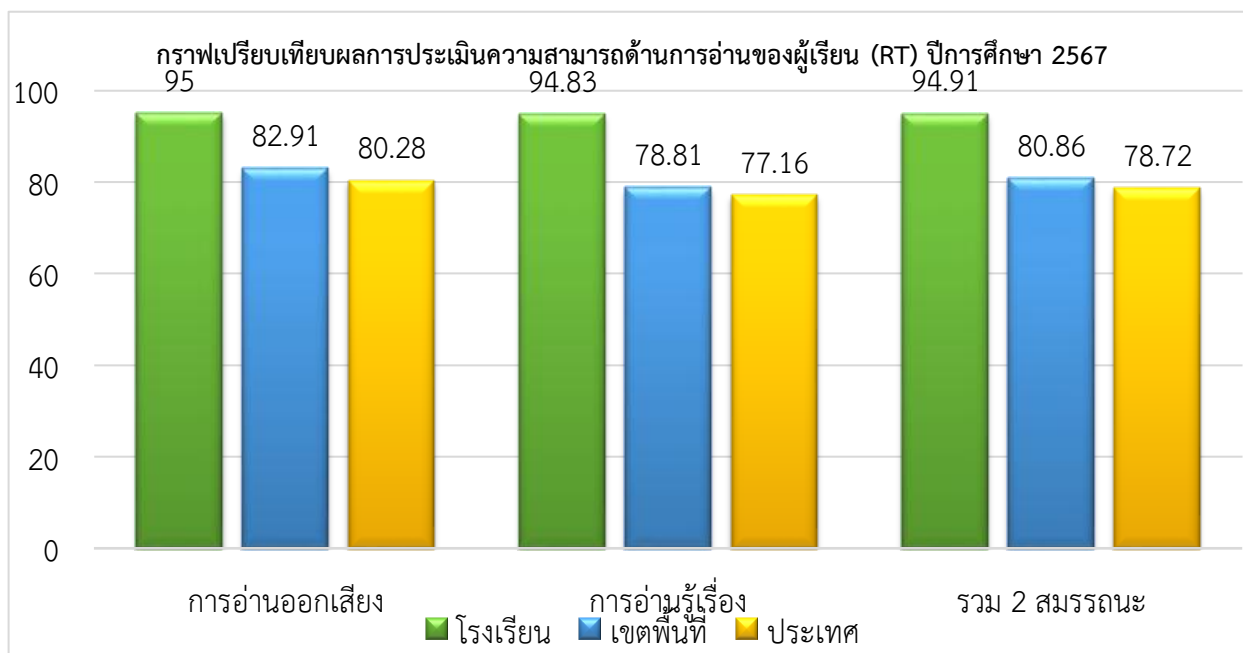
วิชา	ระดับชั้น						ภาพรวมทุกชั้น
	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6	เฉลี่ยร้อยละ
ภาษาไทย	85.92	86.88	88.36	79.85	79.14	87.38	84.59
คณิตศาสตร์	83.75	84.5	83.54	74.85	76.71	80.75	80.68
วิทยาศาสตร์ฯ	84.58	81.13	86.45	70.85	76	89.63	81.44
สังคมศึกษา	83.33	87.5	88.45	75.14	83.85	83.13	83.57
ประวัติศาสตร์	86.83	85.88	87.18	82.71	87.28	78.25	84.69
สุข-พลศึกษา	90	90.88	89.27	80	91.28	90.88	88.72
ศิลปะ ดนตรี	93.92	91.38	89.18	80.28	83.42	89.13	87.89
การงานอาชีพ	92.92	91.75	96.36	83.28	88.57	90.25	90.52
ภาษาอังกฤษ	84.83	74.75	84.45	69.71	71	78.88	77.27
หน้าที่พลเมือง	90.75	89.25	93	79.28	89.42	89.25	88.49
การป้องกันการทุจริต	90.33	92.25	96.72	82.57	89	94.13	90.83
รวมเฉลี่ยทุกกลุ่ม							
สาระฯ	87.92	86.92	89.36	78.05	83.24	86.51	85.34

4.2 ผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียน

4.2.1 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ปีการศึกษา 2567

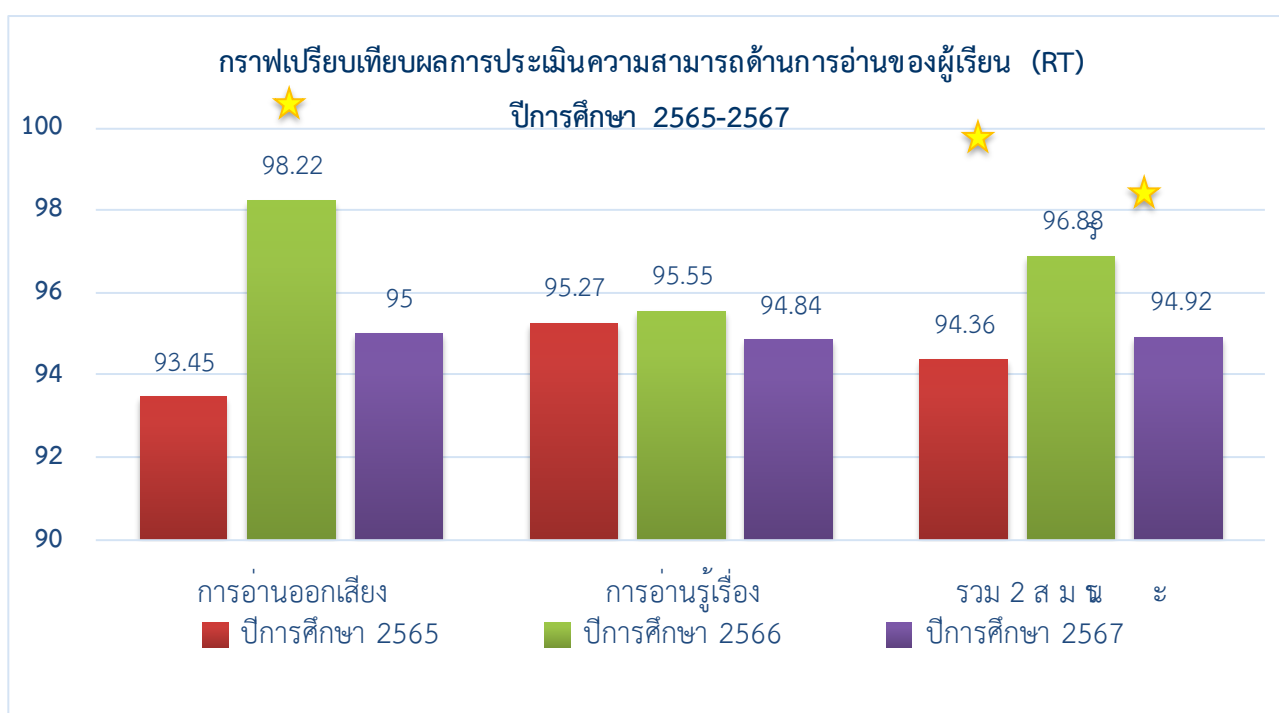
- ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ปีการศึกษา 2567

สมรรถนะ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละโรงเรียน	ระดับเขตพื้นที่	ระดับประเทศ
การอ่านออกเสียง	95	82.91	80.28
การอ่านรู้เรื่อง	94.83	78.81	77.16
รวม 2 สมรรถนะ	*94.91*	80.86	78.72

- เปรียบเทียบผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ปีการศึกษา 2565 -2567

สมรรถนะ	คะแนนเฉลี่ยร้อยละจำแนกตามสังกัด			ผลต่าง 2565-2567
	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	ปีการศึกษา 2567	
การอ่านออกเสียง	93.45	98.22	95	-3.22
การอ่านรู้เรื่อง	95.27	95.55	94.83	-0.72
รวม 2 สมรรถนะ	94.36	96.88	94.91	-1.97

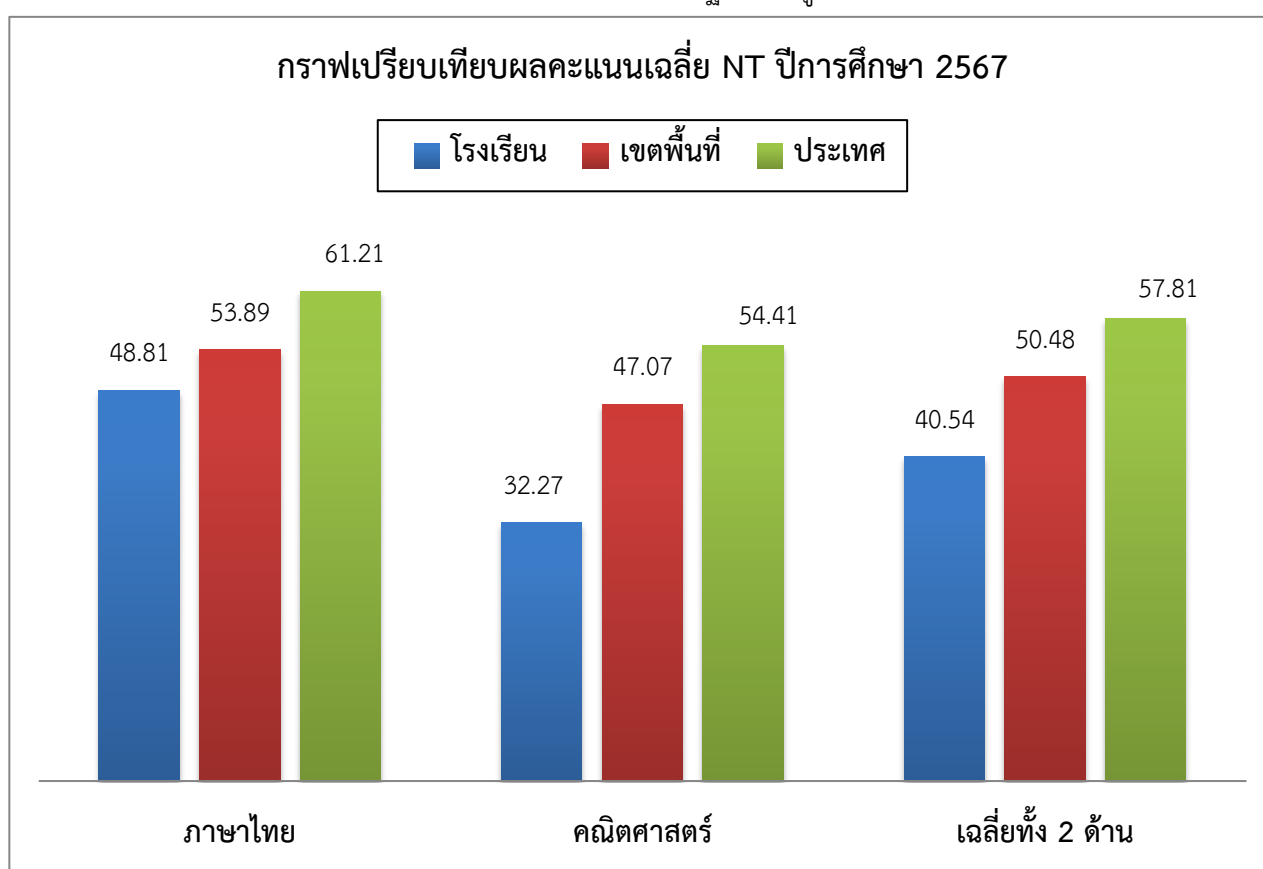

4.2.2 ผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2567

1) ผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2567

คะแนนเฉลี่ยร้อยละ	ด้านภาษาไทย	ด้านคณิตศาสตร์	เฉลี่ยทั้ง 2 ด้าน
ระดับโรงเรียน	48.81	32.27	40.54
ระดับเขตพื้นที่	53.89	47.07	50.48
ระดับประเทศ	61.21	54.41	57.81

กราฟเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2567

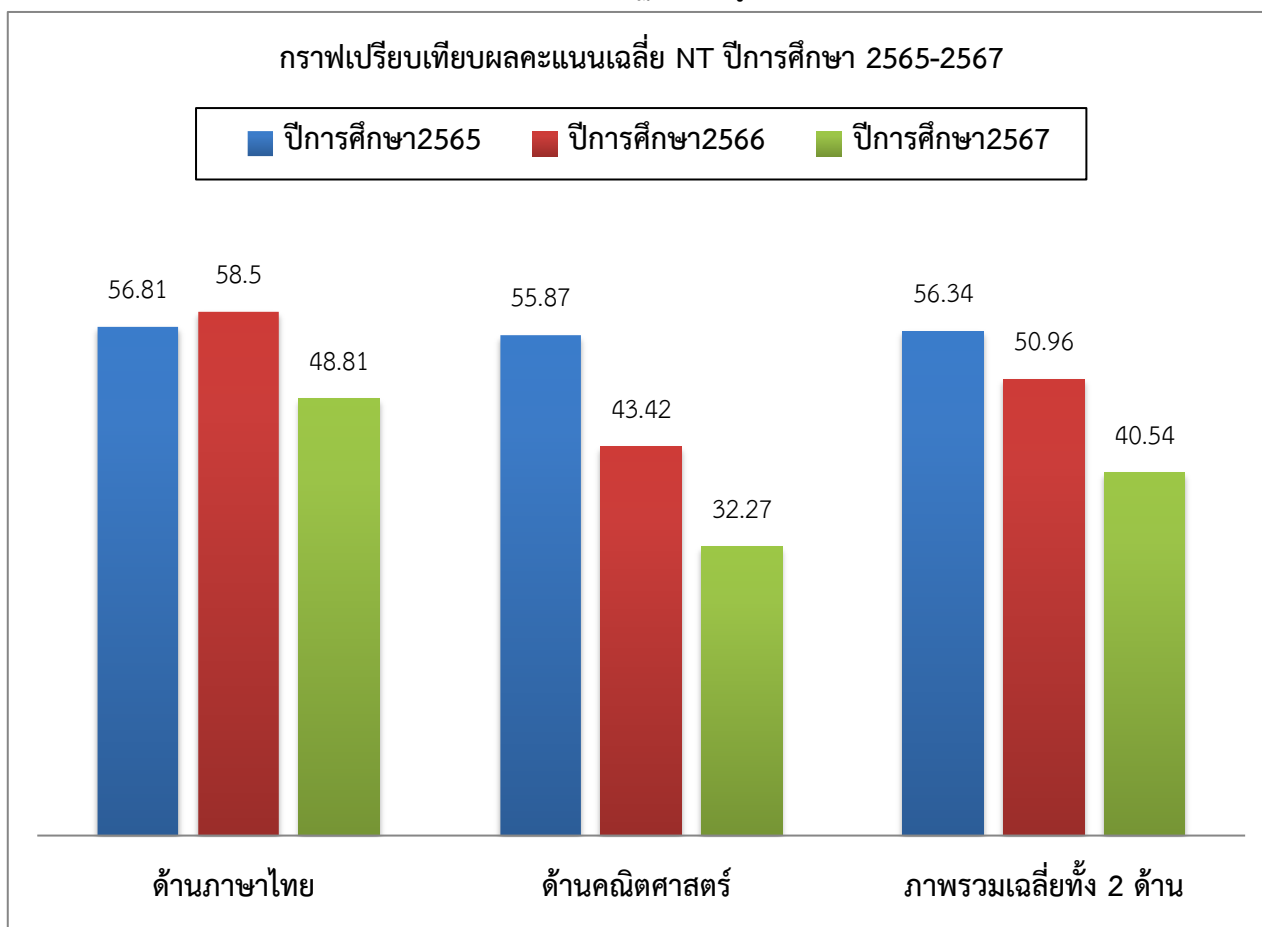

เปรียบเทียบภาพรวมผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ

(NT) 3 ปีการศึกษา และร้อยละของผลต่างระหว่างปีการศึกษา 2565 -2567

ความสามารถ	ปีการศึกษา2565	ปีการศึกษา2566	ปีการศึกษา2567	ผลต่าง (2566-2567)
ด้านภาษาไทย	56.81	58.50	48.81	-9.69
ด้านคณิตศาสตร์	55.87	43.42	32.27	-11.15
รวมทั้ง 2 ด้าน	56.34	50.96	40.54	-10.42

กราฟเปรียบเทียบผลการประเมินทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2565-2567

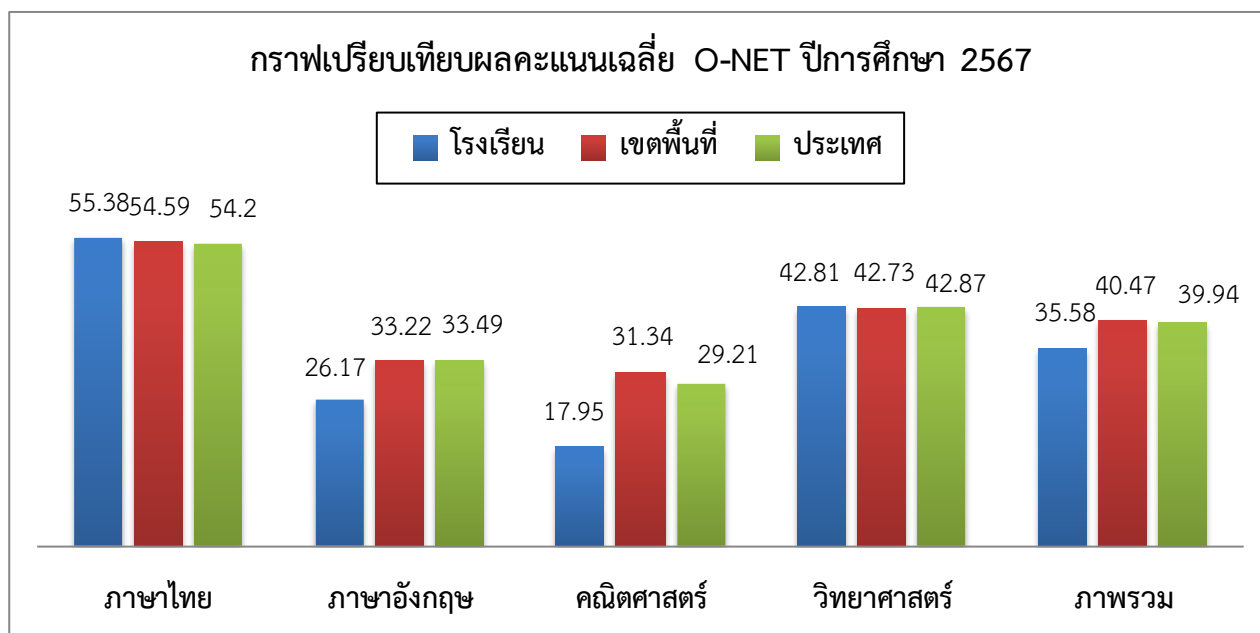

4.2.3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน(O-NET)ปีการศึกษา 2567 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1) ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน(O-NET) ปีการศึกษา 2567 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิชา	คะแนนเฉลี่ยร้อยละจำแนกตามสังกัด		
	โรงเรียน	เขตพื้นที่	ประเทศ
ภาษาไทย	55.38	54.59	54.20
ภาษาอังกฤษ	26.17	33.22	33.49
คณิตศาสตร์	17.95	31.34	29.21
วิทยาศาสตร์	42.81	42.73	42.87
ภาพรวม	35.58	40.47	39.94

กราฟเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2567

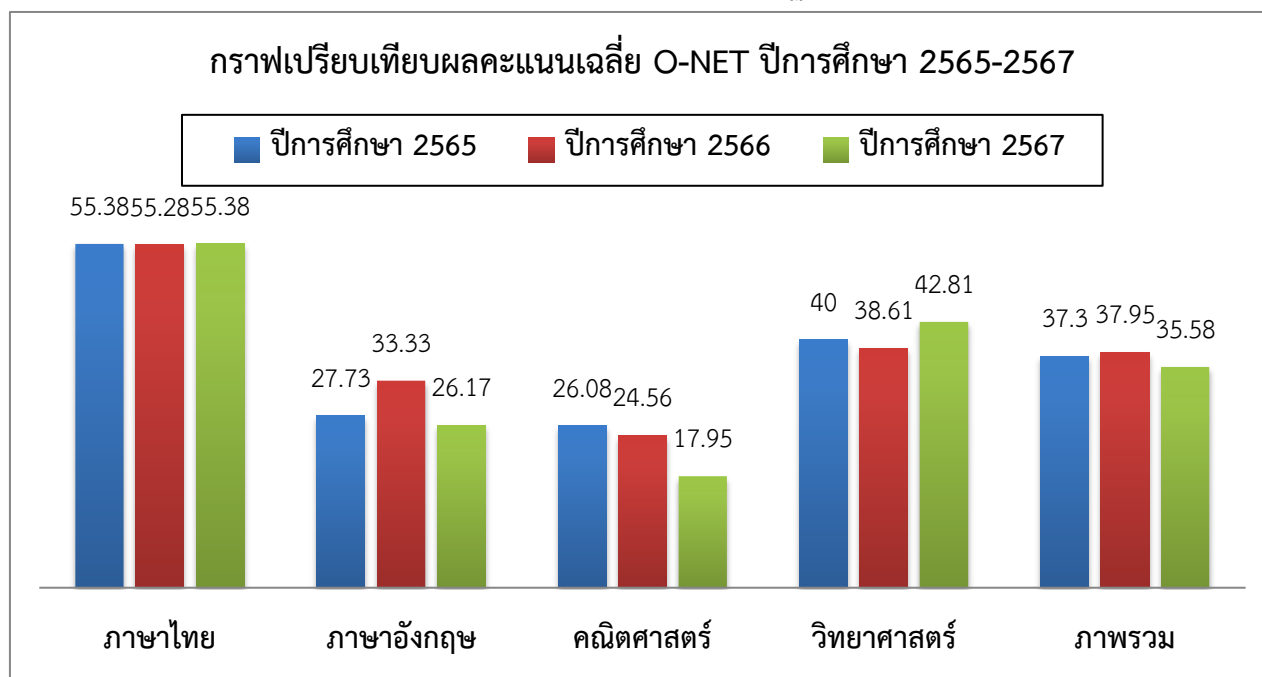

เปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติชั้นพื้นฐาน (O-NET)

ปีการศึกษา 2565- 2567 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิชา	คะแนนเฉลี่ยร้อยละจำแนกตามสังกัด			
	ปีการศึกษา 2565	ปีการศึกษา 2566	ปีการศึกษา 2567	ผลต่าง (2566-2567)
ภาษาไทย	55.38	55.28	55.38	0.1
ภาษาอังกฤษ	27.73	33.33	26.17	- 7.16
คณิตศาสตร์	26.08	24.56	17.95	- 6.61
วิทยาศาสตร์	40	38.61	42.81	4.20
ภาพรวม	37.30	37.95	35.58	- 2.37

กราฟเปรียบเทียบผลคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางการศึกษาระดับชั้นพื้นฐาน (O - NET) ปีการศึกษา 2565-2567

4. ผลการประเมินคุณภาพภายในรอบปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา 2567)

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน * ให้บันทึกระดับคุณภาพ เช่น ดี ดีเลิศ ยอดเยี่ยม ตามผลประเมิน

มาตรฐาน ที่	มาตรฐานการศึกษา	ค่าเป้าหมาย ความสำเร็จ	
		ด้าน ปริมาณ	ระดับ คุณภาพ
มาตรฐาน ที่ 1	คุณภาพของผู้เรียน	97.40	ยอดเยี่ยม
	1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	95.67	
	1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ	100	
	2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	94.34	
	3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	94.34	
	4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	100.00	
	5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	85.34	
	6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	100.00	
	1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	100.00	
	1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	100.00	
	2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	100.00	
	3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	100.00	

มาตรฐาน ที่	มาตรฐานการศึกษา	ค่าเป้าหมาย ความสำเร็จ	
		ด้าน ปริมาณ	ระดับ คุณภาพ
	4) สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม	100.00	
มาตรฐาน ที่ 3	กระบวนการบริหารและการจัดการ	100.00	ยอดเยี่ยม
	2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน	100.00	
	2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	100.00	
	2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน ตาม หลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	100.00	
	2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	100.00	
	2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมี คุณภาพ	100.00	
	2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการ จัดการเรียนรู้	100.00	
มาตรฐาน ที่ 3	กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	100.00	ยอดเยี่ยม
	3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถ นำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	100.00	
	3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	100.00	
	3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	100.00	
	3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	100.00	
	3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุง การจัดการเรียนรู้	100.00	
สรุปผลการประเมินคุณภาพระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน			ยอดเยี่ยม

จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา และข้อเสนอแนะจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยสถานศึกษา
หรือหน่วยงานต้นสังกัด ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

จุดเด่น คือ 1) ผู้เรียนอ่านหนังสือออกและอ่านคล่อง รวมทั้งสามารถเขียนเพื่อการสื่อสารได้ทุกคน สามารถใช้เทคโนโลยี
ในการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในระดับดี เนื่องจากมีผลการประเมิน
ความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อยู่ในระดับยอดเยี่ยม 2) โรงเรียนมีการจัดหลักสูตรทักษะ
อาชีพในโรงเรียน ที่หลากหลายตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน
สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต 3) ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีสมรรถภาพทางกายและน้ำหนัก
ส่วนสูงตามเกณฑ์ และ 4) ผู้เรียนมีระเบียบวินัยจนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับของชุมชนโดยรอบในเรื่องความมี
วินัย เคารพกฎกติกา มารยาทของสังคม คุณธรรมจริยธรรม ได้แก่ การทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ การเข้าคิวรับอาหาร การ

บำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวมในวันสำคัญ การมีความซื่อสัตย์สุจริตใน “โครงการของหายได้คืน” การประหยัดอดออมใน “โครงการกองทุนสัจจะสะสมทรัพย์”

จุดที่ควรพัฒนา คือ ผลการทดสอบระดับชาติ NT และ ONET ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด แนวทางการพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นกว่าเดิม คือ 1) พัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดจำแนก แยกแยะ ใคร่ครวญไตร่ตรอง พิจารณาอย่างรอบคอบโดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยน และแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล 2) พัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการรวบรวมความรู้ได้ทั้งด้วยตนเองและการทำงานเป็นทีม เชื่อมโยงองค์ความรู้ และประสบการณ์มาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ 3) พัฒนาให้นักเรียน มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาจากพื้นฐานเดิมในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ และ 4) พัฒนานักเรียนมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้มากขึ้น

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

จุดเด่น คือ โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ระดมเครือข่ายให้มีส่วนร่วมในการวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นอย่างดีในทุกกิจกรรม โรงเรียนมีระบบการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียนที่ตั้งไว้ มีระบบการประเมินคุณภาพภายใน สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนมีบรรยากาศที่น่าเรียน น่าอยู่ ปลอดภัย เป็นพื้นที่ต้นแบบ สำหรับการศึกษาเรียนรู้เรื่องต่างๆ ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งด้านทักษะและประสบการณ์ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ทุกคน เช่น ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รวมกันในระดับเครือข่ายได้รับการแต่งตั้งเป็นบุคลากรเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อพัฒนากลุ่มเครือข่าย เช่น ประธาน คณะกรรมการบริหารกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 14 ก่อเอ๋ย-หัวดอน คณะทำงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอุบลราชธานี นอกจากนี้ ส่งผลให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน สามารถใช้ระบบ ICT ได้อย่างดีเยี่ยม เรียนรู้โดยการรู้จักคิดวิเคราะห์ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักช่วยเหลือผู้อื่นและห่างไกลจาก ยาเสพติด รู้จักรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น อ่านคล่อง เขียนคล่อง มีทักษะและเจตคติที่ดี มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและสามารถแข่งขันในด้านกีฬาต่างๆ และสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีที่ทันสมัยได้อย่างทันเหตุการณ์และสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีไปในทิศทางที่สร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม

จุดที่ควรพัฒนา คือ ควรพัฒนาศักยภาพข้าราชการครูในการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย ส่วน แนวทางพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นกว่าเดิม คือ สร้างเครือข่ายความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของ โรงเรียน ให้มีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา และการขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จุดเด่น คือ ครูสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการดำเนินงาน/กิจกรรมอย่าง หลากหลาย และปรับรูปแบบไปตามสถานการณ์ เน้นการปฏิบัติ (Active learning) ผู้เรียนผ่านกระบวนการคิด ปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ที่ลึกซึ้งและคงทนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษา นักเรียนมีส่วนร่วม ครู รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน รวมทั้ง ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำผลที่ได้มาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้จัด กิจกรรมได้จริง ครูใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก เพื่อให้ได้กรีกการเรียนรู้และเรียนรู้ ร่วมกันอย่างมีความสุข ครูร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำข้อมูลมาร่วมพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และสอนตาม แผน ครูมีสื่อนวัตกรรม แผนการจัดการเรียนรู้ อีกทั้งปรับโครงสร้างรายวิชา หน่วยการเรียนรู้ศาสตร์พระราชา สัดส่วน คณะแผนแต่ละหน่วย กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ จัดการเรียนการสอนที่เน้น ทักษะการคิด มีป้ายนิเทศ และบรรยากาศที่น่าอยู่ น่าเรียน ตามสถานที่ต่างๆ ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

จุดที่ควรพัฒนา คือ ควรใช้การวิจัยในชั้นเรียนในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพและจัด กิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้และการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียนทันทีเพื่อนักเรียนนำไปใช้พัฒนาตนเอง ส่วนแนวทาง

พัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นกว่าเดิม คือ พัฒนาคู่มือให้ทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำผลการวิจัยนั้นไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และครูควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ขามกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือภายในระดับชั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของ ผู้เรียน

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

1. สภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) จาก 4 ปัจจัย คือ

1. ปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรม ผู้ปกครองและชุมชน ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียน ทำให้การดำเนินงานต่างๆ ของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความราบรื่น ถือได้ว่าปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่เป็นโอกาสมากกว่าอุปสรรคต่อการดำเนินภารกิจของโรงเรียน กล่าวคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา ผู้ปกครอง หรือ บวร (บ้าน วัด โรงเรียน ราชการ) เห็นความสำคัญของการศึกษา สนับสนุนการจัดการศึกษาต่างๆ โรงเรียนจึงจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งผู้ปกครองมีการประกอบอาชีพต่างๆ อย่างหลากหลาย สามารถใช้เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นให้นักเรียนได้ศึกษาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการจัดการศึกษาคือ ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในชุมชนหมู่บ้าน มีเขตบริการของโรงเรียน 1 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหมู่บ้านชุมชนขนาดเล็ก แนวโน้มของประชากรที่จะต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่บริการ มีจำนวนลดน้อยลง เนื่องจากอัตราการเกิดของเด็ก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินภารกิจของโรงเรียน ผู้ปกครองบางส่วนมีอาชีพที่ไม่มั่นคง มีฐานะยากจน ครอบครัวหย่าร้าง พ่อแม่ไปประกอบอาชีพที่อื่น นักเรียนอาศัยอยู่กับตาและยาย และต้องย้ายที่อยู่เพื่อประกอบอาชีพบ่อยๆ ทำให้นักเรียนเรียนไม่ต่อเนื่อง บางส่วนต้องอยู่กับญาติพี่น้อง ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยรวม ตลอดจนปัญหาด้านสังคมที่ทำให้ นักเรียนอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อการเกี้ยวข้อง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการติดเกม เป็นต้น

2. ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี โครงสร้างพื้นฐานและการแพร่กระจายของเทคโนโลยีในชุมชนไม่ว่าจะเป็น โทรศัพท์ ไฟฟ้า เครือข่ายการสื่อสารและอินเทอร์เน็ต ทำให้การเข้าถึงเทคโนโลยีของนักเรียนและผู้ปกครองทำได้ง่าย และสะดวก ตลอดจนอุปกรณ์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งในการบริหารจัดการ การให้บริการและการพัฒนาการศึกษาให้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สามารถช่วยลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงาน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร รวดเร็วขึ้น โดยไม่มีข้อจำกัดด้านสถานที่และเวลา สำหรับด้านการศึกษา สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน การให้บริการแก่ผู้ปกครอง ประชาชน ชุมชนและสังคม ให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิต เป็นปัจจัยที่เป็นโอกาสต่อการดำเนินภารกิจของโรงเรียนเป็นอย่างมาก โดยโรงเรียนได้ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครองชุมชนและสังคม ที่ต้องการให้นักเรียนได้เรียนรู้และทันต่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเพื่อโอกาสที่ดีในอนาคต ประกอบกับการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามาร่วมจัดการเรียนรู้อีก ทำให้เกิดการเรียนรู้และประสบการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลาย ส่วนปัจจัยที่เป็นอุปสรรค คือ สื่ออุปกรณ์เทคโนโลยี และคอมพิวเตอร์บางส่วนมีการชำรุด ไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ การซ่อมบำรุง วัสดุ อุปกรณ์ด้านเทคโนโลยี มีราคาค่อนข้างสูงทำให้การดำเนินการมีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

3. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ภาวะทางเศรษฐกิจและฐานะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ของผู้ปกครองและประชากรกลุ่มเป้าหมาย ผู้ปกครองนักเรียนประกอบอาชีพหลากหลาย ได้แก่ เกษตรกรรม ทำนา ทำไร่สวน ปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป ค้าขาย แหล่งทรัพยากรทางเศรษฐกิจจึงเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเป็นปัจจัยที่เป็นโอกาสในการจัดการศึกษา ประกอบกับนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ไม่เสียค่าใช้จ่ายของรัฐบาล ทำให้แบ่งเบาภาระ

ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง นักเรียนมีโอกาสมากขึ้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับยากจนถึงปานกลาง จึงช่วยส่งเสริมและสนับสนุนด้านสื่อ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการดำเนินการของ โรงเรียนได้ไม่มากนัก ส่วนอุปสรรคในการดำเนินงานคือ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐในการจัดการศึกษามี จำนวนจำกัดและผู้ปกครองมีฐานะยากจน

4. ปัจจัยทางด้านการเมืองและกฎหมาย เป็นปัจจัยที่เป็นโอกาสต่อการดำเนินงานของโรงเรียนเป็นอย่างมาก เพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 ทำให้ครูมีการพัฒนาตนเองและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ ตลอดจนการได้รับการสนับสนุนในด้านต่างๆ จากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน อันเนื่องมาจาก พระราชบัญญัติการกระจายอำนาจส่งผลให้เกิดการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ส่วน อุปสรรคในการดำเนินงานตามภารกิจ คือ ความไม่ต่อเนื่องของนโยบายจัดการศึกษาเนื่องจากการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษาและการปฏิรูปการศึกษาที่ยังไม่แล้วเสร็จ

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตามปัจจัย 4 ด้าน ดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่าโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) มีปัจจัยที่เป็นโอกาสมากกว่าปัจจัยที่เป็นอุปสรรค กล่าวคือ มีความพร้อมในการจัดการศึกษา โดยได้รับการ ส่งเสริมและสนับสนุนจากชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด สามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้เกิดผลตามเป้าหมายของ โรงเรียน แต่ก็ยังมีอุปสรรคอยู่บ้างคือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ พฤติกรรมของเยาวชนปรับเปลี่ยนตามไปด้วย

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) พิจารณาจากจุดแข็งและจุดอ่อน จาก 6 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยทางด้านโครงสร้างและนโยบาย เป็นจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน กล่าวคือ โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข วิทยา) มีการบริหารงาน กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย และภารกิจที่ชัดเจน ทำให้บุคลากรมีการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ เน้นการทำงานเป็นหมู่คณะ ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ สร้างขวัญและกำลังใจ ลดการขัดแย้ง ทำให้การ ดำเนินงานมีประสิทธิภาพ แต่ยังมีจุดอ่อนอยู่บ้างในเรื่องของการปฏิบัติตามนโยบายบางส่วน ยังไม่ได้ประสิทธิภาพตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากการมีครูจำนวนจำกัด ไม่ครบชั้นและมีความจำเป็นที่ครูส่วนหนึ่งต้องทำการสอนไม่ตรงกับ สาขาวิชาเอก แต่ก็ได้รับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนต้องปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ไม่เกี่ยวกับการ เรียนการสอนควบคู่ไปด้วย

2. ปัจจัยด้านผลผลิตและการให้บริการ ถือว่าเป็นจุดแข็ง มากกว่าจุดอ่อนกล่าวคือ คุณภาพของนักเรียนซึ่ง ถือว่าเป็นผลผลิตจากการให้บริการโดยเฉลี่ยมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ ที่ดีมาก อัตราการสอบเข้าศึกษาต่อของนักเรียนครบร้อยละ 100 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ รวมไปถึงการให้บริการ ทางด้านปริมาณถือว่า เป็นจุดแข็ง เนื่องจากสามารถให้บริการได้ครอบคลุมพื้นที่เขตบริการ และประชากรทุก กลุ่มเป้าหมาย จุดอ่อนอยู่ที่จำนวนนักเรียนในเขตพื้นที่บริการมีน้อย เนื่องจากประชากรวัยเรียนลดลง การประกอบ อาชีพและการอพยพย้ายถิ่นของผู้ปกครอง และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์และผลการทดสอบระดับชาติลดลง เป็นต้น

3. ปัจจัยด้านบุคลากร เป็นปัจจัยที่มีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อนเนื่องจากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ สามารถบริหารจัดการครูและบุคลากรให้จัดการเรียนการสอนแก่นักเรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านและมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จุดอ่อน คือ ข้าราชการครูไม่ครบชั้น และสอนไม่ตรง วิชาเอก ทำให้มีผลกระทบต่อการจัดเรียนการสอนพอสมควร และโรงเรียนมีครูนอกพื้นที่ ร้อยละ 100 ทำให้เกิดปัญหา เพิ่มขึ้น เช่น การติดต่อบริการงานกับชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน เป็นต้น

4. ปัจจัยด้านการเงิน เป็นปัจจัยที่มีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน กล่าวคือ ผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถในการบริหารงบประมาณและการเงินแบบมุ่งเน้นผลงาน ทำให้เกิดความโปร่งใส คล่องตัว ตรงตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและครู มีการจัดทำบัญชีการเงินอย่างเป็นระบบ ทำให้สะดวกต่อการค้นหาและตรวจสอบได้ มีการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่ายเพื่อใช้ในการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. ปัจจัยด้านวัสดุอุปกรณ์ มีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน คือ มีการสำรวจความต้องการวัสดุอุปกรณ์อย่างมีระบบ ส่งผลให้ครูผู้สอนได้รับวัสดุอุปกรณ์ตามที่ต้องการอย่างมีคุณภาพ การจัดสถานที่แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่พร้อมสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างดี ส่วนที่เป็นจุดอ่อนคือ วัสดุ ครุภัณฑ์ บางอย่างชำรุดทรุดโทรม ต้องใช้งบประมาณการซ่อมบำรุง ดูแลรักษาเป็นจำนวนมาก เช่น ระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตเครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องปริ้นเตอร์ และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ทำให้การดำเนินการต่างๆ ไม่คล่องตัวเท่าที่ควร

6. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน คือ โรงเรียนมีการมอบอำนาจและหน้าที่ให้ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน มีการจัดทำคำสั่งโรงเรียนมอบหมายงานที่ชัดเจน มีแผนปฏิบัติการและโครงการประกอบการบริหารงานทั้งระยะสั้นและระยะยาว คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการศึกษาทุกขั้นตอน จุดอ่อน คือ บุคลากรเป็นครูใหม่จึงทำให้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อย ทำให้ยังไม่บรรลุเป้าหมายเท่าที่ควร

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ตามปัจจัยทั้ง 6 ด้านข้างต้น สรุปได้ว่าโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) มีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน กล่าวคือ คุณภาพของนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นผลผลิตจากการให้บริการโดยเฉลี่ยมีคุณภาพตามมาตรฐาน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่ดีมาก อัตราการสอบเข้าศึกษาต่อของนักเรียนครบร้อยละ 100 ผู้ปกครองมีความพึงพอใจ มีการบริหารและปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ บุคลากร มีความสามารถเฉพาะด้าน การบริหารงบประมาณตรงตามความต้องการของการจัดการศึกษา มีความพร้อมในด้านวัสดุ อุปกรณ์และสามารถระดมทุนทรัพยากรต่างๆ มาสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี แต่มีจุดอ่อนคือ จำนวนประชากรวัยเรียนลดลง งบประมาณได้รับการจัดสรรตามจำนวนนักเรียนและครูไม่ครบชั้นเรียน ไม่ตรงวิชาเอก มีครูนอกพื้นที่ ทำให้มีผลกระทบต่อการจัดเรียนการสอนและงานสัมพันธ์ชุมชนพอสมควร

3. การประเมินสถานภาพของโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา)

จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและภายในของโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) ที่ได้นำเสนอไปในเบื้องต้นแล้วนั้น กล่าวโดยสรุปว่า โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) มีปัจจัยที่เป็นโอกาสจากสภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อการดำเนินภารกิจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่น (บวร : บ้าน วัด โรงเรียน ราชการ) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค คือ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ประชากรวัยเรียนลดลง ผู้ปกครองมีฐานะยากจน ครอบครัวหย่าร้าง ส่งผลกระทบต่อภาระเรียนของนักเรียน และผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน กล่าวคือ นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีการบริหารและปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ครูและบุคลากรทางการศึกษามีศักยภาพต่อการจัดการเรียนรู้ แต่มีจุดอ่อนคือ ข้าราชการครูไม่ครบชั้นและไม่ตรงวิชาเอก ครูนอกพื้นที่ ดังนั้นสถานภาพของโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) จึงอยู่ในลักษณะ “**เอื้อและแข็ง**”

4. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม/ SWOT โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา)

<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม วางแผนการจัดการศึกษา - การบริหารงานกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมายและภารกิจที่ชัดเจน การปฏิบัติงานเป็นระบบ ทำงานเป็นหมู่คณะ - มอบอำนาจหน้าที่ ลดขั้นตอนการทำงาน - ครูมีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน - นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ดีมาก - มีอัตราการสอบเข้าศึกษาต่อครบร้อยละ 100 - ให้บริการครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย - ได้รับการสนับสนุนทั้งจากท้องถิ่นและชุมชน ในรูปแบบ บวร : บ้าน วัด โรงเรียน และราชการ 	<p>จุดอ่อน (weakness)</p> <ul style="list-style-type: none"> - จำนวนประชากรวัยเรียนลดลงและผู้ปกครองบางส่วนหย่าร้าง ปล่อยนักเรียนอาศัยอยู่กับปู่ย่าตายาย - ความเจริญด้านเทคโนโลยี ทำให้พฤติกรรม ค่านิยมในการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เช่น การเล่นเกมออนไลน์ ของนักเรียนส่งผลต่อการเรียน - วัสดุอุปกรณ์ ด้านเทคโนโลยี ขาดทรุดโทรมต้องใช้งบประมาณซ่อมบำรุงและดูแลรักษาจำนวนมาก - การใช้เทคโนโลยีมากขึ้นทำให้ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภคสูง - ครุนอกพื้นที่
<p>โอกาส (opportunities)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองประกอบอาชีพหลากหลาย / มีภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้ที่ใช้จัดการเรียนการสอนเพียงพอ - นโยบายการปฏิรูปการศึกษา ทำให้ครูมีการพัฒนาตนเองและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายมากขึ้น นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ - คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองให้ความสำคัญพร้อมสนับสนุนการจัดการศึกษา 	<p>อุปสรรค (threats)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้ปกครองส่วนหนึ่งมีอาชีพไม่มั่นคง ย้ายที่อยู่บ่อย ครอบครัวหย่าร้าง ส่งผลกระทบต่อการศึกษาของนักเรียนพอสมควร - เสถียรภาพทางเศรษฐกิจโดยรวมไม่แน่นอน ผู้ปกครองมีฐานะยากจน - นโยบายการศึกษาเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ

ส่วนที่ 2

นโยบายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

การจัดทำแผนขับเคลื่อนการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนบ้านวังอ้อ (ยอดสังขวิทยา) ได้พิจารณาความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2566-2570) แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดอุบลราชธานี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และแนวทางการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 65 กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน ก่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย โดยมีวิสัยทัศน์ เป้าหมาย การพัฒนาประเทศ และยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์ประเทศ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศ ที่พัฒนาแล้ว ด้วยการ พัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

เป้าหมายการพัฒนาประเทศ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) จะมุ่งเน้นการสร้าง สมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคงประชาชน มีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกภพ อธิปไตย และ มีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและ ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุก ระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะ เกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และ องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่นๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทาง และเป้าหมายที่กำหนด

2. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการ ยกกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่

(1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราทำทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของ เศรษฐกิจและ สังคมโลกสมัยใหม่

(2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับ สภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต

(3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคอร์ปใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐให้ประเทศไทย สามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ ได้ในคราวเดียวกัน

3. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนา ที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ครอบคลุมและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการ เรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

4. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความ รับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการ จัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และ สภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม ให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

5. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกันทั้งภายในและภายนอกประเทศ อย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้เข้ามามี ส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกันไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจสิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง 3 ด้าน อันจะ นำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

2. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566-2580) (ฉบับปรับปรุงแก้ไข)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนระดับที่ 2 (Ways) ที่มีความสำคัญในการถ่ายทอด เป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่างๆ ให้มีความสอดคล้องไปในทิศทาง เดียวกัน แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีจำนวนรวม 23 ฉบับ โดยประเด็นที่กระทรวงศึกษาธิการเป็น เจ้าภาพหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ และสนับสนุน ได้แก่

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ เป้าหมายระดับประเด็น

1) คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

2) คนไทยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความถนัดและความสามารถของพหุปัญญาดีขึ้น

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ เป็นกลไกเพื่อให้คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น มีทักษะที่จำเป็นของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

อย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รวมทั้ง การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องควบคู่กับการส่งเสริมการ พัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ รวมถึงการสร้างเสริมศักยภาพผู้มีความสามารถพิเศษ ให้สามารถต่อยอดการประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคง ประเด็นที่ 12 การพัฒนาการเรียนรู้ กำหนดแผนย่อยไว้ 2 แผนย่อย ดังนี้

1) การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้วยการ ปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ สำหรับศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในทุกระดับชั้น ตั้งแต่ปฐมวัย จนถึงอุดมศึกษา ที่ใช้ฐานความรู้และระบบคิดในลักษณะสหวิทยาการ พัฒนาระบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ทุกระดับการศึกษา รวมถึงจัดกิจกรรมเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 พัฒนาระบบการ เรียนรู้เชิงบูรณาการที่เน้นการลงมือ

2) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ด้วยการพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญา ผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการ กลไกการคัดกรอง และการส่งต่อเพื่อส่งเสริมการพัฒนาคนไทยตามพหุปัญญาให้เต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนครอบครัว ในการเสริมสร้างความสามารถพิเศษตามความถนัดและศักยภาพ ทั้งด้านกีฬา ภาษาและวรรณกรรม สุนทรีย์

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมายระดับประเด็น

คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา และ คุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เป็นกลไกส่งเสริมให้ครอบครัวไทยมีความเข้มแข็ง มีจิตสำนึก ความเป็นไทยเด็ก เกิดอย่างมีคุณภาพ มีการเจริญเติบโตและพัฒนารวมวัย สามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ และสวัสดิการทางสังคม รวมทั้งเด็กตั้งแต่ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น มีทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 สามารถเติบโตเป็นแรงงานที่มีศักยภาพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น ตลอดจนมีกลไก ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้ เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ เพื่อมุ่งเน้นให้ประชากรไทยสามารถ เกิดและเติบโตอย่างสมวัย มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีศักยภาพร่วมยกระดับการพัฒนาประเทศให้เติบโตได้อย่างยั่งยืน ประเด็นที่ 11 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต กำหนดแผนย่อยไว้ 5 แผนย่อย ดังนี้

1) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ จำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็น ทรัพยากรมนุษย์ที่ดี เก่ง และมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพซึ่ง จำเป็นต้องมีการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์อย่างเป็น ระบบ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน สังคม และการมีระบบและกลไกรองรับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มี ประสิทธิภาพ

2) การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย โดยจัดให้มีการเตรียมความพร้อมให้แก่พ่อแม่ ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์ ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาล ทุกระดับดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาล และบริการสุขภาพ ส่งเสริม และสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่ และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก การกระตุ้นพัฒนาการสมอง และ การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยทุกด้าน

3) การพัฒนาช่วงวัยเรียนและวัยรุ่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะความสามารถที่สอดคล้องกับทักษะ ในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น จัดให้มีการพัฒนาทักษะด้านภาษา ศิลปะ ทักษะด้านดิจิทัล และ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจ จัดให้มีการพัฒนา ทักษะในการวางแผนชีวิตและวางแผนการเงิน ตลอดจน

ทักษะการเรียนรู้ที่เชื่อมต่อกับโลกการทำงาน จัดให้มี การเรียนรู้ทักษะอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศและทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ร่วมและทำงาน ภายใต้สังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่าง ระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น รวมทั้งสร้างความอยากรู้อยากเห็นและสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4) การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน ด้วยการยกระดับศักยภาพทักษะและสมรรถนะ ของคนในช่วงวัยทำงานให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจและผลิตภาพเพิ่มขึ้นให้กับประเทศ เสริมสร้างความอยากรู้อยากเห็นและยกระดับ ตนเอง สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ และความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน เพื่อเสริมสร้าง ความมั่นคงและหลักประกันของตนเองและครอบครัว ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาความรู้แรงงานฝีมือ ให้เป็นผู้ประกอบการใหม่ และสามารถพัฒนาต่อยอดความรู้ในการสร้างสรรค์งานใหม่ ๆ และสร้างเสริม คุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

5) การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุให้พึ่งพาตนเองได้ทาง เศรษฐกิจ และร่วมเป็นพลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและประเทศ ส่งเสริมและพัฒนากระบวนการ ออมเพื่อสร้างหลักประกันความมั่นคงในชีวิตหลังเกษียณ และหลักประกันทางสังคม ที่สอดคล้องกับความ จำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัด สภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 23 การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เป้าหมายระดับประเด็น

1) ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และด้านโครงสร้างพื้นฐานทาง วิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

2) มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

การวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม เป็นกลไกสำคัญที่มีส่วนช่วยผลักดันให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มี ระบบเศรษฐกิจ และสังคมบนฐานความรู้ด้านการวิจัยและนวัตกรรม สามารถใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้จริง และตอบโจทย์ความต้องการของประเทศและตลาดโลก สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐ รวมทั้งการ วิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมให้มีมาตรฐาน และความเป็นสากล ประเด็นที่ 23 การวิจัย และพัฒนา นวัตกรรม กำหนดแผนย่อยไว้ 5 แผนย่อย ดังนี้

1) ด้านเศรษฐกิจ มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมที่สามารถใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้จริงและ ตอบโจทย์ ความต้องการของประเทศและตลาดโลก การยกระดับผลิตภาพในอุตสาหกรรมและบริการแห่ง อนาคต โดยส่งเสริมให้ภาคเอกชนมีบทบาทนำ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายร่วมกับภาคการศึกษา การพัฒนา ทักษะ กำลังคน และบุคลากรทางการวิจัย ตลอดจนการพัฒนามาตรฐาน คุณภาพ และการบริการวิเคราะห์ ทดสอบที่เป็นที่ยอมรับ ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ เพื่อให้สามารถรองรับความจำเป็นของอุตสาหกรรมและ บริการของไทยในการส่งมอบ สินค้าและบริการที่มีคุณภาพและความปลอดภัยตามมาตรฐานระหว่างประเทศ

2) ด้านสังคม มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมเพื่อเป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมของประชาชนไทย ให้สามารถอยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างมีคุณภาพ การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตลอดจนเพิ่ม ประสิทธิภาพการทำงานของภาครัฐให้เข้ากับการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคดิจิทัล

3) **ด้านสิ่งแวดล้อม** มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเป็นเครื่องมือในการอนุรักษ์และฟื้นฟู ความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายทางชีวภาพของทรัพยากรทางบก ทางน้ำและทางทะเล ให้มีความ สมดุล ตามระบบนิเวศ รวมทั้งการจัดการมลพิษ การจัดการก๊าซเรือนกระจก การจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางปัญญา ที่เหมาะสม กับการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว และการส่งเสริมพลังงานหมุนเวียน

4) **ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน** มุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาอย่างเข้มข้นที่สร้างองค์ความรู้พื้นฐาน ให้สามารถต่อยอดไปสู่นวัตกรรมทางเศรษฐกิจหรือสังคม รวมทั้งการสร้างนวัตกรรมให้ภาคอุตสาหกรรม สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยตรง และการสร้างเครือข่ายองค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนให้ประเทศไทยเป็นผู้นำในระดับนานาชาติ

5) **ด้านปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนา** มุ่งเน้นการพัฒนาปัจจัยสนับสนุน อาทิ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการวิจัยและพัฒนาที่ทำงานเป็นระบบเดียวกันและ ความเป็นสากล ระบบบริหารจัดการงานวิจัยเพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรมการพัฒนา มาตรการจูงใจและปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่อกระตุ้นการลงทุนวิจัยและนวัตกรรมของภาคเอกชนการเพิ่มจำนวน และพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการวิจัย รวมทั้งการพัฒนามาตรฐาน ระบบคุณภาพการวิเคราะห์ทดสอบ และโรงงานต้นแบบ ตลอดจนการสนับสนุนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศ นวัตกรรม

3. นโยบายการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” ภายใต้แนวทางการทำงาน “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา ซึ่งการเรียนการสอนจำเป็นต้องเริ่มจากความสุขทั้งผู้เรียน ผู้สอน และผู้ปกครอง เมื่อมีความสุขจะส่งผลให้การเรียนดีขึ้น เมื่อการเรียนดีขึ้นจะส่งผลกลับไปทำให้มีความสุขมากยิ่งขึ้น โดยนโยบายแบ่งเป็น 2 เรื่องหลัก คือ นโยบายที่เน้นหนักในการทำงาน และนโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการ

นโยบายที่เน้นหนักในการทำงาน : ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา 4 ด้าน

1. **ปรับวิธีการประเมินวิทยฐานะครูและบุคลากรทางการศึกษา** ลดขั้นตอนมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ด้วยการปรับระบบการประเมินวิทยฐานะที่เน้นตามสภาพจริง ลดการทำเอกสาร-ขั้นตอนการประเมิน ไม่ซับซ้อนและเป็นธรรม

2. **ครูและบุคลากรทางการศึกษาคืนถิ่น** สามารถโยกย้ายกลับภูมิลำเนาด้วยความโปร่งใส ไม่มีการ ชื้อขายตำแหน่ง พร้อมสำรวจครูขาดแคลนในแต่ละพื้นที่ตามภูมิลำเนาเดิม

3. **แก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา** ด้วยการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการวางแผนการใช้เงิน และการเก็บออมเงิน น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีพ รวมทั้งเร่ง ช่วยเหลือกลุ่มลูกหนี้ NPL โดยเร่งด่วน

4. **จัดหาอุปกรณ์การสอนและสวัสดิการ 1 ครู 1 Tablet** ด้วยการสนับสนุน จัดหาอุปกรณ์ ในการ ช่วยจัดการเรียนการสอนต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพ สามารถเชื่อมโยงระบบออนไลน์รองรับการใช้งานให้เพียงพอ กับจำนวนครูผู้สอน

นโยบายที่ต้องเร่งดำเนินการ :

ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง 6 ด้าน

1. **เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา Anywhere Anytime เรียนฟรี มีงานทำ** “ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” มีระบบหรือแพลตฟอร์มการเรียนรู้ โดยผู้เรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา 1 นักเรียน 1 Tablet ด้วยการส่งเสริมบทบาทภาคเอกชน (สถานประกอบการ) ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุน และจัดการศึกษา โดยให้คำตอบแทนที่เหมาะสมในระหว่างการเรียนหรือฝึกอาชีพ นำแพลตฟอร์มการเรียนรู้ แห่งชาติมาผสมผสานการเรียนการสอนแบบเดิมในห้องเรียนกับการเรียนการสอนออนไลน์ (Hybrid Education) ผู้เรียนจะมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และขยาย การเรียนรู้ไปถึงประชาชนทุกช่วงวัยทั่วประเทศให้มีโอกาสทางการศึกษา เข้าถึง

เนื้อหาสาระที่มีคุณภาพ ตลอดจนพัฒนาการศึกษาผ่านระบบการสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank System) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและประชาชนได้เรียนและทำงานไปในเวลาเดียวกัน

2. อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ด้วยการจัดให้มีการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพต้นแบบอย่างน้อย 1 โรงเรียนในแต่ละอำเภอหรือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำร่องการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ สนับสนุนโครงสร้าง พื้นฐาน สื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณในการปรับปรุงสภาพแวดล้อม อีกทั้งจัดสรรงบประมาณอย่างต่อเนื่อง ทุกปีงบประมาณ

3. ระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต ด้วยการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลก โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะที่เหมาะสม และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตและมีหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความสนใจและความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้มี รายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อีกทั้งจัดให้มีระบบ แนะแนวตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้ค้นพบแนวทางการเรียนและเป้าหมาย ชีวิตที่ตนเองชอบสามารถปรับเปลี่ยนได้ตลอดระยะเวลาการเรียน

4. การจัดทำระบบวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ด้วยการนำหน่วยกิตที่สะสมมาใช้เทียบคุณวุฒิ รับรองมาตรฐาน วิชาชีพเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสายอาชีวศึกษา สามารถขอ การรับรองมาตรฐานวิชาชีพได้ในระหว่างที่กำลังศึกษาอยู่ในระบบ เพื่อให้ผู้เรียนมีทางเลือกที่จะมีรายได้ ระหว่างเรียนควบคู่กับการทำงานไปพร้อมกัน

5. การจัดทำระบบวุฒิเทียบระดับการศึกษา และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนที่มี ความสามารถเป็นเลิศ ไม่ต้องเสียเวลาเรียนในระบบ ด้วยการจัดทำระบบการเทียบเคียงหรือเทียบโอนผลการ เรียน ทักษะ ความรู้ ประสบการณ์หรือสมรรถนะจากระบบเดียวกัน แต่ต่างสถานศึกษา หรือจากระบบหนึ่ง ไปสู่อีกระบบหนึ่งหรือจากต่างประเทศ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเข้าศึกษาหรือการรับรองระดับการศึกษาต่าง สถานศึกษาหรือต่างระบบได้

6. มีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn) ด้วยการจัดการอาชีวศึกษาระดับ วิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาสมรรถนะกำลังคนระดับเทคนิค โดยมุ่งเน้นการผลิตและพัฒนากำลังคน ในสาขาที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ โดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างทักษะอาชีพและ ทักษะชีวิต ให้ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษามีความพร้อมในการเข้าสู่อาชีพได้ทันต่อความต้องการกำลังคน ของประเทศ และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

4. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 - 2579)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 เป็นการวางกรอบเป้าหมายและทิศทางทางการจัดการศึกษา ของประเทศในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยทุกช่วงวัยให้เต็มตามศักยภาพ สามารถ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยการขับเคลื่อนภายใต้วิสัยทัศน์ “คนไทย ทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21” โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา 4 ประการ คือ 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดี มีคุณลักษณะ ทักษะและสมรรถนะที่ สอดคล้องกับทบทบัญญัติ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ 3) เพื่อการ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรม จริยธรรม รู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวหน้าข้ามกับดัก ประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

แผนการศึกษาแห่งชาติ วางเป้าหมายไว้ 2 ด้าน คือ

1. เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations) มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ให้มีคุณลักษณะและทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2. เป้าหมายของการจัดการศึกษา 5 ประการ ได้แก่ 1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีมาตรฐานอย่างทั่วถึง 2) ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถเต็มศักยภาพ 4) ระบบการบริหารจัดการการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและ บรรลุเป้าหมาย 5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่พลวัตและบริบท ที่เปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ มีเป้าหมาย

1) คนทุกช่วงวัยมีความรักในสถาบันหลักของชาติ และยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2) คนทุกช่วงวัยในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ จังหวัดชายแดนภาคใต้และพื้นที่พิเศษได้รับการศึกษา และเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ

3) คนทุกช่วงวัยได้รับการศึกษา การดูแลป้องกันจากภัยคุกคามในชีวิตรูปแบบใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การผลิตและการพัฒนากำลังคนการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ มีเป้าหมาย

1) กำลังคนที่ทักษะที่สำคัญ จำเป็นและมีสมรรถนะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2) สถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่จัดการศึกษาผลิตบัณฑิตที่มีความเชี่ยวชาญเป็นเลิศเฉพาะด้าน

3) การวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมที่สร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีเป้าหมาย

1) ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย และทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นใน ศตวรรษที่ 21

2) คนทุกช่วงวัย มีทักษะ ความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐาน วิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ

3) สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

4) แหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้มีคุณภาพและมาตรฐานและประชาชน สามารถเข้าถึง โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

5) ระบบและกลไกการวัด การติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ

6) ระบบการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ได้มาตรฐานระดับสากล

7) ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การสร้างโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา มีเป้าหมาย

1) ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

2) การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาสำหรับทุกช่วงวัย 3) ระบบข้อมูลรายบุคคลและสารสนเทศทางการศึกษาที่ครอบคลุม ถูกต้องเป็นปัจจุบัน เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการศึกษา การติดตามประเมินผลและรายงานผล

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมาย

1) คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อมมีคุณธรรม จริยธรรม และนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

2) หลักสูตร แหล่งเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวความคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

3) การวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการการศึกษา มีเป้าหมาย

1) โครงสร้าง บทบาทและระบบการบริหารจัดการการศึกษามีความคล่องตัวชัดเจนและสามารถ ตรวจสอบได้

2) ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

3) ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และพื้นที่

4) กฎหมายและรูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษารองรับลักษณะที่แตกต่างกัน ของผู้เรียน สถานศึกษาและความต้องการกำลังแรงงานของประเทศ

5) ระบบบริหารงานบุคคลของครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษามีความเป็นธรรม สร้างขวัญ กำลังใจและ ส่งเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มตามศักยภาพ

5. แผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2566-2570)

แผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570) เป็นแผนที่ใช้เป็นกรอบ แนวทางและ เป้าหมายการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานหรือ แผนงาน/โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องหรือเป็นบทบาทหรือภารกิจของ ศธ. เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทยตามยุทธศาสตร์ชาติ คือ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์ “ภายในปี 2570 ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็น พร้อมเรียนรู้ตลอดชีวิต และปรับตัวสอดคล้องกับวิถีชีวิตโลกยุคใหม่”

พันธกิจ

1. พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน

2. สร้างโอกาสการเรียนรู้ตลอดชีวิต และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

3. ผลิต พัฒนา และสร้างเสริมศักยภาพกำลังคนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน และ ความต้องการของประเทศ

4. ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งประดิษฐ์ ที่สามารถนำไปใช้ ประโยชน์สำหรับการพัฒนาทางการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ 5. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษา ให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ประเด็น

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาให้ทันสมัย มีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องและเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน สามารถปรับตัวรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้ตามสถานการณ์
2. ผู้เรียนและประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะ สมรรถนะวิชาชีพตามความต้องการ ของตลาดแรงงานและสนับสนุนการพัฒนาประเทศ
3. ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานของชาติ มีทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพตามพหุปัญญา และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพและได้รับการ ส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
5. มีผลงานวิจัย องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาการศึกษา สังคม หรือสร้างมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐกิจ
6. ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย มีหลักประกันในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอด ชีวิตอย่างทั่วถึงเสมอภาค และเหมาะสม
7. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีความตระหนักในการดำเนินชีวิตที่ เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
8. ระบบบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และทันสมัย

6. แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดอุบลราชธานี

แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดอุบลราชธานี ฉบับทบทวน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มุ่งเน้นการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาให้ได้รับการศึกษาตลอดชีวิตอย่างเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ การจัดการศึกษาให้มีความเท่าเทียมกัน และยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาผู้เรียนให้ มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่สำคัญและจำเป็นในโลกยุคใหม่ รวมถึงการส่งเสริมความสามารถตามความถนัด ตลอดจนตอบสนองความต้องการพัฒนาของพื้นที่ ภายใต้กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษาจังหวัด อุบลราชธานี

วิสัยทัศน์

ศูนย์กลางการศึกษานอกระบบภาคลุ่มแม่น้ำโขง จัดการศึกษารูปแบบบูรณาการ ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีทักษะที่จำเป็นในโลกยุคใหม่ และสืบสานศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น

พันธกิจ

1. ส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานทางการศึกษาของรัฐและเอกชนจัดการศึกษาแบบบูรณาการอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยการน้อมนำศาสตร์พระราชากับพระบรมราโชบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติ
2. ส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องและรองรับ กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่
3. ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพของคนให้สามารถพัฒนาศักยภาพได้อย่างต่อเนื่อง
4. เสริมสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพ เสมอภาค และ เท่าเทียม
5. ส่งเสริม สนับสนุนหน่วยงานทางการศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอน สร้างความรู้ความเข้าใจ ให้ผู้เรียน มีความตระหนักในการดำรงชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพ การศึกษา และบูรณาการการศึกษาเชิงพื้นที่
7. ส่งเสริม สนับสนุนการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมหล่อหลอมกับวิถีชีวิต

ประเด็นยุทธศาสตร์

1. เสริมสร้างการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ
2. เสริมสร้างพัฒนากำลังคน การวิจัย และคิดค้นนวัตกรรมการศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน
3. พัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพ
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
5. ส่งเสริมและจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสืบสานศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและประเทศชาติ

เป้าประสงค์รวม

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้อง และเสริมสร้างภูมิคุ้มกัน สามารถปรับตัวรับมือกับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ได้
2. ผู้เรียนและประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาทักษะ สมรรถนะวิชาชีพ ตามความต้องการ ของตลาดแรงงานในพื้นที่
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพให้มีคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ และได้รับการส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าในวิชาชีพและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
4. ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ตามศักยภาพ เฉพาะบุคคล มีสมรรถนะและทักษะการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่
5. หน่วยงานทางการศึกษามีกิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และกิจกรรมส่งเสริมการ ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
6. หน่วยงานทางการศึกษามีระบบบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยเน้นการ บูรณาการเชื่อมโยง และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้สะดวก รวดเร็ว โปร่งใส ตามหลักธรรมาภิบาล

7. เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)

เป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) หรือเป้าหมาย การพัฒนาของโลก “The Global Goals” เป็นความพยายามที่จะขจัดความยากจน ความไม่เท่าเทียม และสิ่งที่จะ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาวะอากาศ ในขณะที่จะไม่ทิ้งให้ใครอยู่ข้างหลัง โดยได้กำหนดเป้าหมาย หลัก 17 เป้าหมาย ประกอบด้วย

- 1) ยุติความยากจนทุกรูปแบบในทุกที่
- 2) ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรม ที่ยั่งยืน
- 3) สร้างหลักประกันการมีสุขภาพที่ดี และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกช่วงวัย
- 4) สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุน โอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 5) บรรลุความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มบทบาทของสตรีและเด็กหญิงทุกคน
- 6) สร้างหลักประกันเรื่องน้ำและการสุขาภิบาล ให้มีการจัดการอย่างยั่งยืนและมีสภาพพร้อมใช้ สำหรับทุกคน
- 7) สร้างหลักประกันว่าทุกคนเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ในราคาที่ซื้อหาได้ เชื่อถือได้ และยั่งยืน
- 8) ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่ และมีผลิตภาพ และการมีงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน
- 9) สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรม ที่ครอบคลุมและยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม
- 10) ลดความไม่เสมอภาคภายในและระหว่างประเทศ
- 11) ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ มีความครอบคลุม ปลอดภัย ยืดหยุ่นต่อการ เปลี่ยนแปลงและยั่งยืน

- 12) สร้างหลักประกันให้มีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน
- 13) ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น
- 14) อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 15) ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้ที่ยั่งยืน ต่อสู้การ ภัยสภาพ เป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียดิน หลากหลายทางชีวภาพ
- 16) ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรมและ สร้างสถาบัน ที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ
- 17) เสริมความแข็งแกร่งให้แก่กลไกการดำเนินงานและฟื้นฟูหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการ พัฒนาที่ยั่งยืน

กระทรวงศึกษาธิการได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและประสานงานหลักการขับเคลื่อน เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน “เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต” ซึ่งภายใต้เป้าหมายนี้ มีเป้าหมายย่อย 10 เป้าหมาย ได้แก่

- 4.1 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และไม่มีค่าใช้จ่าย นำไปสู่ผลลัพธ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพ ภายในปี พ.ศ. 2573
- 4.2 สร้างหลักประกันว่าเด็กชายและเด็กหญิงทุกคนเข้าถึงการพัฒนา การดูแล และการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้เด็กเหล่านั้นมีความพร้อมสำหรับการศึกษา ระดับประถมศึกษา ภายในปี พ.ศ. 2573
- 4.3 สร้างหลักประกันให้ชายและหญิงทุกคนเข้าถึงการศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึง มหาวิทยาลัยที่มีคุณภาพ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ ภายในปี พ.ศ. 2573
- 4.4 เพิ่มจำนวนเยาวชนและผู้ใหญ่ที่มีทักษะที่เกี่ยวข้องจำเป็น รวมถึงทักษะทางด้านเทคนิคและ อาชีพสำหรับการจ้างงาน การมีงานที่มีคุณค่า และการเป็นผู้ประกอบการ ภายในปี พ.ศ. 2573
- 4.5 ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศด้านการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึง ผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี พ.ศ. 2573
- 4.6 สร้างหลักประกันว่าเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ทั้งชายและหญิงในสัดส่วนสูง สามารถอ่านออก เขียนได้และคำนวณได้ ภายในปี พ.ศ. 2573
- 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาค ระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและการไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และ ความชื่นชมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและการที่วัฒนธรรมมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายใน ปี พ.ศ. 2573
- 4.8 สร้างและยกระดับสถานศึกษา ตลอดจนเครื่องมือและอุปกรณ์การศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็กผู้พิการและเพศภาวะ และจัดให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัยปราศจากความรุนแรง ครอบคลุม และมีประสิทธิภาพสำหรับทุกคน
- 4.9 เพิ่มจำนวนทุนการศึกษาทั่วโลกที่ให้แก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก และประเทศในทวีปแอฟริกา เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา รวมถึง การฝึกอาชีพ และโปรแกรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านเทคนิค วิศวกรรม และวิทยาศาสตร์ ในประเทศพัฒนาแล้วและประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2563
- 4.10 เพิ่มจำนวนครูที่มีคุณวุฒิ รวมถึงการดำเนินการผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศในการฝึกอบรมครู ในประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศพัฒนาน้อยที่สุด และรัฐกำลังพัฒนาที่เป็นเกาะขนาดเล็ก ภายในปี พ.ศ. 2573

8. พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562

ในอดีตที่ผ่านมา การจัดการศึกษาของประเทศไทยต้องประสบกับสภาพปัญหาหลายประการ อันจะ เห็นได้จากผล การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนการสอนในมิติต่าง ๆ โดยคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูป การศึกษา พบปัญหาสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ยังไม่มีการบูรณาการการทำงาน ระหว่างองค์กรที่ทำหน้าที่ในด้านหลักสูตร สื่อการสอน การทดสอบและการ ประเมินผล การบริหาร บุคลากรครู การเงิน และการบริหาร จัดการ 2) ยังขาดกลไกและกระบวนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy implementation) และ 3) นวัตกรรม การเรียนรู้และผลลัพธ์ที่ดีเกิดขึ้นเฉพาะโรงเรียน บางแห่ง ไม่ได้ขยายผลทั้ง ระบบการศึกษา จากสภาพปัญหา ดังกล่าวข้างต้น ได้นำมาสู่การเสนอและการตราพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ขึ้น

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดให้มีพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นพื้นที่ปฏิรูปการ บริหารและการจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา อันเป็นการนำร่องในการ กระจายอำนาจและให้ อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เกิดการพัฒนาคูณภาพ ประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในพื้นที่ รวมทั้งมีการขยายผลนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของผู้เรียน รวมทั้ง เพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น
- 2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา
- 3) กระจายอำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 4) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และ ภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

การบริหารพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 กำหนดให้ในแต่ละ พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จำนวนไม่เกิน 21 คน ประกอบด้วย ผู้ว่า ราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นซึ่งอย่างน้อยต้อง ประกอบด้วย กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ผู้แทนสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการ ผลิตและพัฒนาครู ผู้แทนองค์กรเอกชนและ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ศึกษาธิการจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

- 1) กำหนดยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- 2) ประสานให้หน่วยงานทางการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน ดำเนินการ ร่วมกันเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาตามยุทธศาสตร์และแผนการดำเนินงาน
- 3) ประสานให้หน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะให้การสนับสนุนทางเทคนิคในการจัดทำสื่อการสอน จัดการ เรียนรู้ในรูปแบบใหม่ พัฒนาคูณการ จัดระบบการประเมินและวัดผล และการอื่นที่จำเป็นสำหรับ พัฒนานวัตกรรมการ ศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- 4) นำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติไปปรับใช้กับ การจัดการ การศึกษาในสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- 5) ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง อย่าง ต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
- 6) จัดให้มีการออกแบบการทดสอบผู้เรียนเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

7) ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และติดตามสถานศึกษานำร่องเพื่อให้จัดการเรียนการสอน ที่มีคุณภาพ และเกิดการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

8) เสริมสร้างและเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาในการเป็น สถานศึกษานำร่องหรือในการนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ในการจัดการศึกษา

9) เพิ่มขีดความสามารถให้แก่หน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อทำการพัฒนา นวัตกรรมการศึกษาหรือนำนวัตกรรมการศึกษาไปใช้ 10) จัดให้มีการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

11) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการแทนหรือปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการขับเคลื่อนมอบหมาย

12) รายงานผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษารวมทั้ง ปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาต่อ คณะกรรมการนโยบาย

13) หน้าที่และอำนาจที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการขับเคลื่อน

14) ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายมอบหมาย

สถานศึกษานำร่อง

การเป็นสถานศึกษานำร่อง ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังต่อไปนี้

1) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ความเห็นชอบ จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นต้นสังกัด

3) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานของเอกชน ให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และกลุ่มส่งเสริม การศึกษาเอกชนในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดหรือสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด แล้วแต่กรณี ซึ่งเมื่อได้ดำเนินการแล้ว ให้ออกอนุมัติต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 เป็นโอกาสทองของโรงเรียนนำร่องและจังหวัด ในการจัดการศึกษาที่ตอบโจทย์พื้นที่ ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

พ.ร.บ. พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562
โอกาสทองของจังหวัดในการจัดการศึกษาตอบโจทย์พื้นที่

- สามารถเลือกใช้นวัตกรรมได้อย่างอิสระ เพื่อเพิ่มคุณภาพผู้เรียน
- มีอิสระในการเลือกซื้อหนังสือตำรา ตามกรอบหลักสูตรของพื้นที่
- ลด ละ เลิกโครงการที่เพิ่มภาระงานครู และส่งผลเสียต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน
- สร้างหลักเกณฑ์ที่ประกันคุณภาพแนวใหม่ อาจไม่อิงการประเมินของ สมศ.
- มีช่องทางผลักดันการบริหารงานบุคคล ให้เหมาะสมกับพื้นที่

โอกาสของจังหวัด

- มีโครงสร้างการทำงานเอื้อต่อการสร้างนวัตกรรมเชิงพื้นที่
- ปรับใช้หลักสูตรแกนกลางฯ ได้ ไม่ติดตัวชีวิต
- ออกแบบการทดสอบเฉพาะพื้นที่ได้ อาจไม่ใช้ O-NET/NT
- สถานศึกษาได้งบประมาณ เป็นวงเงินรวม (Block Grant) ตามความจำเป็นและหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการนโยบายกำหนด

ตอบโจทย์พื้นที่

(ที่มาภาพ: <https://www.edusandbox.com/>)

พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพใน 5 มิติ ที่ปรากฏชัด ได้แก่

- 1) การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ในเรื่อง การพัฒนาและ เสริมสร้างศักยภาพคน
- 2) การศึกษา ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครบสมบูรณ์ในทุกด้านทั้งทางด้านทัศนคติ ทักษะ และความรู้
- 3) เศรษฐกิจเกิดการเตรียมความพร้อมของคนรุ่นใหม่ที่มีทักษะและคุณลักษณะทางอาชีพที่จำเป็น ต่อการพัฒนา เศรษฐกิจของแต่ละจังหวัด
- 4) สังคม ช่วยลดความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษาและลดช่องว่างของโอกาสทางการศึกษา ทางสังคม
- 5) การยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

ทั้งนี้ ความสำเร็จทั้งหมดจะเกิดขึ้นได้ด้วยความร่วมมือ ร่วมใจ และความตั้งใจอย่างแรงกล้า ของผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ที่จะมาร่วมคิด ร่วมออกแบบและจัดการศึกษาเชิงพื้นที่อย่างจริงจัง เพื่อให้เด็ก เยาวชน คนในพื้นที่ได้รับโอกาสทางการศึกษา มีคุณภาพการเรียนรู้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ และจะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ที่ผ่านมาจังหวัดอุบลราชธานี มีความท้าทายในการจัดการศึกษา หลายประการ อาทิ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เด็กยากจนและเด็กด้อยโอกาสในชนบทยังมีเป็นจำนวนมากขาดโอกาสในการศึกษาที่สูงขึ้นกว่าระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความเหลื่อมล้ำมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนขนาดใหญ่ในเมือง กับโรงเรียนขนาดเล็กในชนบทยังแตกต่างกันมาก ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ จังหวัดอุบลราชธานี ตระหนักและมองเห็น ความท้าทาย การเข้าร่วมพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นความหวังของการจัดการจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ ที่จะ ส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง ยกกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคม รวมทั้งเป็นการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืน

จังหวัดอุบลราชธานี เข้าร่วมพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2565 ที่ผ่านมามีได้ดำเนินกิจกรรม ขับเคลื่อนสำคัญ ดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อออกแบบและขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยใช้กระบวนการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) จังหวัดอุบลราชธานี

2. การประชุมสร้างการรับรู้ “แนวทางการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี” ประจำปี 2566

3. การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยในระยะ เริ่มต้นของการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา คณะกรรมการขับเคลื่อนได้มอบนโยบายให้สถานศึกษา นำร่องที่มีความพร้อมได้ ดำเนินการปรับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ให้สอดคล้องกับ บริบทของสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning รวมทั้งคิดค้น พัฒนานวัตกรรม การศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา

การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อออกแบบและขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยใช้กระบวนการประเมินเชิงพัฒนา (Developmental Evaluation) ได้ระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน ในจังหวัด ได้แก่ ภาคการศึกษา ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม เด็กและ เยาวชน โดยมีประเด็นสำคัญในการระดมความคิดเห็น ดังนี้

1. ศักยภาพและฐานทุนของจังหวัดอุบลราชธานี โดยโจทย์ที่ทุกภาคส่วนต้องออกแบบร่วมกัน คือ เป้าหมายในการพัฒนาจังหวัดอุบลราชธานี ในอีก 10 ปีข้างหน้า ผลจากการระดมความคิดเห็นปรากฏดัง แผนภาพ

2. ภาพในฝันของคนในจังหวัดอุบลราชธานี โจทย์ คือ คนรุ่นใหม่ในจังหวัดควรจะมีคุณลักษณะ และความสามารถอย่างไร จึงจะทำให้ภาพอนาคตในการพัฒนาจังหวัดเป็นจริง ผลจากการระดมความคิดเห็นเป็น ปรากฏดังแผนภาพ

3. โรงเรียนและห้องเรียนในอนาคต โจทย์ คือ จากที่เราเห็นภาพอนาคตของเมืองและคนรุ่นใหม่ ใน 10 ปีข้างหน้าแล้ว ท่านต้องการเห็นโรงเรียนและห้องเรียนปรับเปลี่ยนอย่างไร ผลจากระดมความคิดเป็น ปรากฏผังแผนภาพ

4. เป้าหมายที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ผลจากการระดมความคิดเห็นในภาพรวม สรุปได้ว่า การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัด อุบลราชธานี มีเป้าหมายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านผู้เรียน

1.1) **ผู้เรียนเป็นผู้มีภูมิรู้** เป็นผู้เรียนที่มีปัญหาที่เฉียบแหลม (Head) มีองค์ความรู้ในศาสตร์ที่สนใจ มีองค์ความรู้ในศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานี ได้แก่ ศาสตร์การทอผ้ากบแก้ว ศาสตร์การแกะสลักเทียนพรรษา ศาสตร์การร้องหมอลำ เป็นต้น ผู้เรียนเปลี่ยนเป็นนักเรียนรู้ ในยุคศตวรรษที่ 21 คือ ต้อง “Unlearn” คือ การไม่ยึดติดกับสิ่งที่เรารู้มา ต้องปรับตัวให้ทันตลอดเวลา ต้อง “Relearn” คือ เรียนรู้ สถานการณ์ใหม่ ต้องมีทักษะทางเทคโนโลยี เพราะสิ่งที่เรารู้มันเปลี่ยนไปในบริบทใหม่ ๆ

1.2) **มีภูมิปัญญา** คือ เป็นผู้ที่มีทักษะที่เห็นผล (Hand) มีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ซึ่งเป็นโจทย์ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 และมีความสามารถในถ่ายทอดองค์ความรู้ได้

1.3) **ภูมิธรรม** คือ มีจิตใจที่งดงาม (Heart) มีน้ำใจ มีจิตอาสา ช่วยเหลืองานโดยไม่ต้องให้บอก มีความอ่อนน้อมถ่อมตน เคารพผู้ใหญ่

1.4) **ภูมิฐาน** คือ มีสุขภาพที่แข็งแรง (Health) มีบุคลิกภาพที่ดี มีความที่โดดเด่นกล้าแสดงออก

2) ด้านหลักสูตร

2.1) หลักสูตรจังหวัดอุบลราชธานี โดยการนำหลักสูตรแกนกลางไปปรับเป็นหลักสูตรจังหวัด ที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่นวัตกรรม และนำไปใช้กับสถานศึกษานำร่อง มีกรอบหลักสูตรของจังหวัด ที่มาจาก การมีส่วนร่วมของ Active Group ต่าง ๆ ในจังหวัด เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับฐานทุน บริบท และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด และเป็นหลักสูตรครอบคลุม สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง 51

2.2) หลักสูตรของสถานศึกษานำร่อง เป็นหลักสูตรที่เชื่อมโยงกับกรอบหลักสูตรของจังหวัดและ บริบทของโรงเรียน

3) พัฒนาระบบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานำร่อง

3.1) สถานศึกษามีระบบการพัฒนาครูในลักษณะชุมชนการเรียนรู้ของครู (Professional Learning Community)

3.2) ครูมีความรู้ความสามารถ ด้านการออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ที่สอดคล้องกับเป้าหมายตามหลักสูตรจังหวัด และบริบทท้องถิ่น

3.3) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถด้านออกแบบการวัดและประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง สอดคล้องกับ KPI ที่กำหนด รวมทั้งการนำผลการประเมินไปพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.4) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถด้านการทำวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมจัดการ การเรียนรู้ ผู้เรียน

3.5) สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง

4) การสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ (Learning Ecosystem)

4.1) มีการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างแรงบันดาลใจ มีความมุ่งมั่น เพื่อให้มีชีวิตอยู่ อย่างมีพลัง และมีความหมาย (Purposeful Learning)

4.2) มีการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการ รังสรรค์ นวัตกรรมใหม่ๆ (Generative Learning)

4.3) ปรับเปลี่ยนระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังจิตสาธารณะ ยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้งมี ความเกื้อกูล และแบ่งปัน (Mindful Learning)

4.4) มีการสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้เพื่อมุ่งการทำงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ (Result-Based Learning)

4.5) มีการสร้าง Platform การเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ

5) การสร้างระบบนิเวศการศึกษาที่เอื้อต่อการบริหารจัดการอิสระได้อย่างเต็มที่

5.1) มีสร้างกลไกการทำงานร่วมกันของหน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม หน่วยงานภาคเอกชน เพื่อให้เกิดพัฒนานวัตกรรมการศึกษา เพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษา

5.2) มีการประสานผู้เชี่ยวชาญเพื่อมาเป็นวิทยากรและให้ความรู้ในด้านการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการศึกษา

5.3) มีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

9. แผนยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

วิสัยทัศน์ (Vision)

“อุบลราชธานี...เมืองแห่งการเรียนรู้ ด้วยนวัตกรรมทางการศึกษา สู่วิถีชีวิตที่เป็นสุขอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเชิงพื้นที่ให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ
2. สร้างระบบบริหารจัดการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของจังหวัดอุบลราชธานี
3. พัฒนาหลักสูตรจังหวัดเพื่อสร้างศักยภาพคนอุบลราชธานี
4. ส่งเสริม สนับสนุนครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนให้มีศักยภาพในการพัฒนานวัตกรรม ทางการศึกษา
5. สร้างโอกาสและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา
6. สร้างภาคีเครือข่าย และพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างรัฐ ท้องถิ่น เอกชน และ ภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

เป้าประสงค์

1. การบริหารจัดการเชิงพื้นที่มีเป้าหมายร่วมกันในการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานของสถานศึกษา นำร่องให้เป็นไปตามความต้องการของสถานศึกษา
2. หน่วยงานทางการศึกษา สถานศึกษามีแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษา เป็นต้นแบบในการสร้าง นวัตกรรม การศึกษา และขยายผลไปใช้กับสถานศึกษาอื่น
3. การจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ ชุมชน และทิศทางการพัฒนาจังหวัด อุบลราชธานี
4. ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียนมีความสามารถและมีทักษะในการสร้างนวัตกรรม
5. ผู้เรียนเข้าถึงสิทธิโอกาสทางการศึกษาและได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง
6. ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการพัฒนา ติดตาม ช่วยเหลือ และส่งเสริมการจัด การศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

- 1.1 ระบบบริหารจัดการระดับจังหวัด
- 1.2 ระบบบริหารจัดการระดับสถานศึกษานำร่อง
- 1.3 พัฒนาระบบข้อมูลการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในการบริหารและจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

- 2.1 ศึกษาการพัฒนาแนวปฏิบัติที่ดีในการจัดการศึกษาในพื้นที่นวัตกรรม
- 2.2 จัดเตรียมความพร้อมให้สถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
- 2.3 เพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและนวัตกรรมการศึกษาไปใช้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรม

- 3.1 ปรับหลักสูตรแกนกลาง ฯ ให้เหมาะสมกับบริบท
- 3.2 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานำร่องให้เหมาะสมกับบริบท
- 3.3 พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ฯ
- 3.4 ศึกษาแบบการจัดการศึกษาเพื่อวิถีชีวิตที่เป็นสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

- 4.1 พัฒนาคู
- 4.2 พัฒนาบุคลากรทางการศึกษา
- 4.3 วิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสถานศึกษานำร่อง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

5.1 ศึกษาแนวทางการสร้างโอกาส ความเสมอภาค และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

5.2 นำนวัตกรรมการศึกษาไปปรับใช้ในสถานศึกษาอื่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครอง

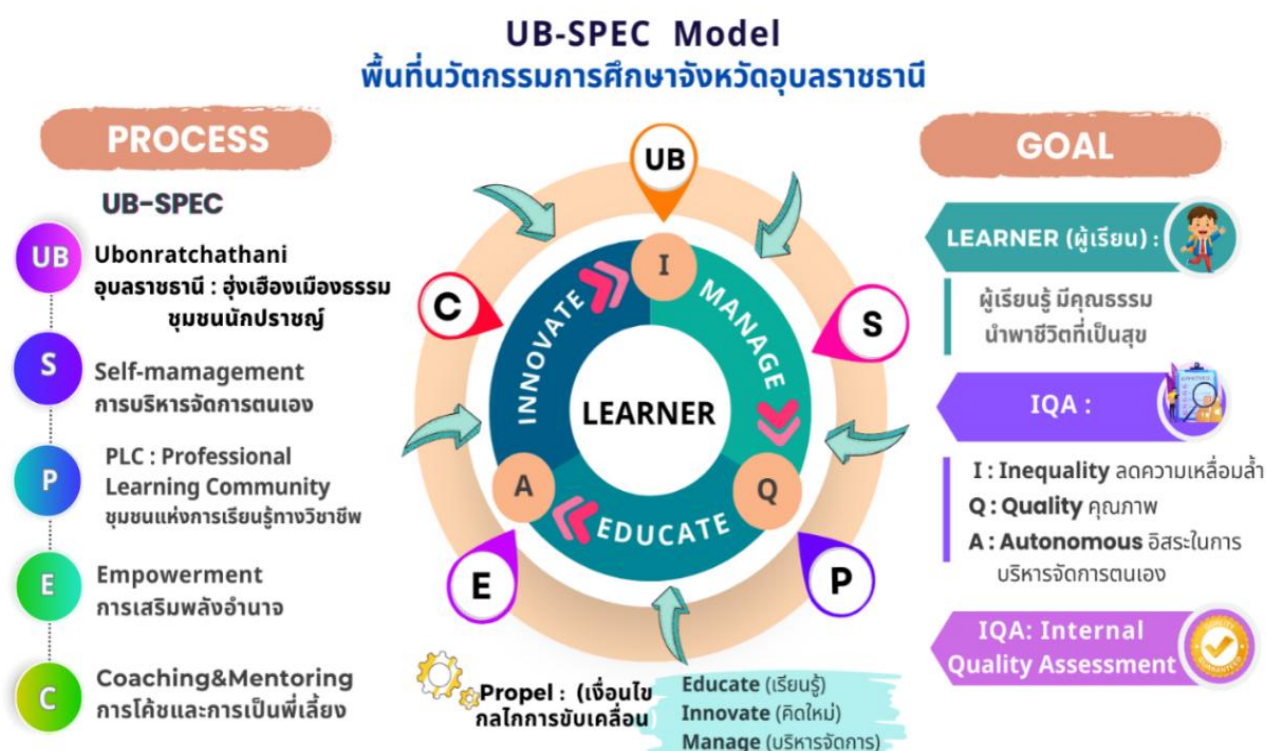
ส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

6.1 พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาแบบบูรณาการ

6.2 ศึกษารูปแบบการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

6.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน

โมเดลการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

แผนการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขีวิทยา)

ปรัชญาของโรงเรียน

เมธาวิ อดตโน วมตฺหนิ อาเนติ “การศึกษาย่อมนำความเจริญมาสู่ตน”

วิสัยทัศน์

“โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขีวิทยา) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาวิชาการ ประสานความรู้คู่คุณธรรม นำชุมชนร่วมพัฒนา สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ก้าวไกลทางเทคโนโลยี ยึดวิถีความพอเพียง เรียนดีมีความสุข”

พันธกิจ

1. พัฒนาศักยภาพผู้เรียนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันโดยพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีความรู้ คุณธรรม ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21

2. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
3. จัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. ส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. ส่งเสริมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ พัฒนาระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์ (Goal)

1. ผู้เรียนทุกคนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คิดริเริ่มและสร้างสรรค์นวัตกรรม มีความรู้ มีทักษะและคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มีสุขภาวะที่เหมาะสมตามวัย มีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และปรับตัวต่อการเป็นพลเมืองและพลโลกที่ดี
2. ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพพร้อมก้าวสู่สากล ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. ผู้เรียนทุกคนมีความสำนึกรักต่อสถาบันหลักของชาติ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. ผู้เรียนมีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีจรรยาบรรณ ตามมาตรฐานวิชาชีพ เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมยุคใหม่ ใช้ข้อมูลสารสนเทศและการวิจัยและพัฒนา ในการขับเคลื่อนคุณภาพ กำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างเป็นระบบ

อัตลักษณ์ของนักเรียน

จิตอาสา มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และพอเพียง

เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

วิชาการดี กีฬาน่า คุณธรรมเด่น เน้นเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ของสถานศึกษา

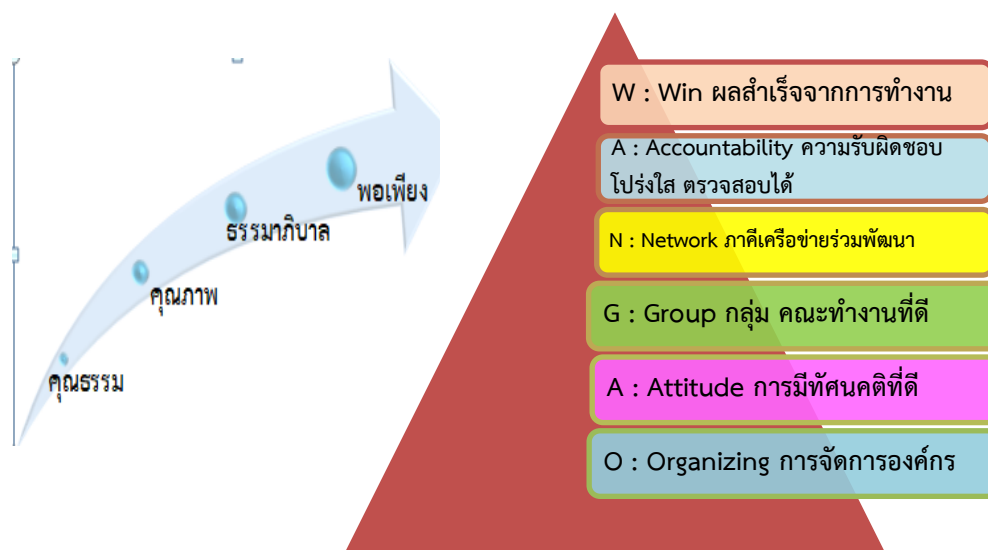
- กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 2 สร้างโอกาสทางการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 3 สร้างความมั่นคงและปลอดภัย
- กลยุทธ์ที่ 4 สร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- กลยุทธ์ที่ 5 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

จุดเน้น

1. พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล

2. พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. สร้างโอกาสทางการศึกษาให้ผู้เรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพพร้อมก้าวสู่สากลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. พัฒนาผู้เรียนให้มีความสำนึกรักต่อสถาบันหลักของชาติ และค่านิยมพื้นฐาน 12 ประการของคนไทย
5. จัดระบบรักษาความปลอดภัยของสถานศึกษาและกำกับ ติดตาม โดยการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง เครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล
6. ปลุกฝังผู้เรียนให้มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
7. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีสมรรถนะทาง Digital Technology และทักษะในศตวรรษที่ 21
8. พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง และระบบการบริหาร 4 งาน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมตามภูมิสังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษา

กรอบแนวคิดในการบริหารจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) WangAo Model

- W : Win** หมายถึง ผลสำเร็จจากการทำงาน คือ การทำงานที่บุคคลในองค์กรหรือต่างองค์กรได้ร่วมกัน เพื่อจัดการงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จ โดยเต็มกำลัง ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์
- A : Accountability** หมายถึง ความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ คือ การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล และมุ่งเน้นความรับผิดชอบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นหลักในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
- N : Network** หมายถึง การสร้างเครือข่ายและการขยายเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันในรูปแบบของการจัดการความรู้ (KM) และการทำให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC)

ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการพัฒนาย่างต่อเนื่อง โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
เผยแพร่นวัตกรรมสู่สาธารณชน

G : Group หมายถึง กลุ่ม คณะทำงานที่ดี คือ การร่วมกันดำเนินงานอย่างเป็นองค์คณะ เป็นทีมงาน
แบบบูร หรือ บ้าน วัด โรงเรียน ราชการ และชุมชนร่วมแรงร่วมใจเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกันเกิดเป็นองคาพยพในการขับเคลื่อนพัฒนาสถานศึกษาอย่าง
มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

A : Attitude หมายถึง การมีทัศนคติที่ดี ต่อการพัฒนาตน พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร

O : Organizing หมายถึง การจัดการองค์กรอย่างเป็นระบบโดยน้อมนำศาสตร์พระราชเป็นแนวทาง
การบริหารจัดการที่ชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อพัฒนาเป็นองค์กรชั้นนำ
ระดับชาติ เป็นแนวหน้า ประสพผลสำเร็จเป็นที่ยอมรับ สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้
ตามรูปแบบการน้อมนำศาสตร์พระราชสู่การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

ส่วนที่ 3

แผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1. ข้อมูลสถานศึกษา

โรงเรียน บ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ตำบล หัวดอน อำเภอ เชียงใน จังหวัด อุบลราชธานี 34150

สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

2. ชื่อแผนงาน/โครงการ : “การขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาทั้งระบบเพื่อยกระดับคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน”

3. ชื่อผู้บริหารสถานศึกษา : นายศิทธาธิวัฒน์ สิทธิระบุตร

4. วันที่เริ่มต้นแผนงาน : 1 เมษายน 2569 วันสิ้นสุดแผนงาน : 31 มีนาคม 2570

5. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

1) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

2) ลดความเหลื่อมล้ำในการศึกษา

6. สอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้นของโรงเรียนที่กำหนด ได้แก่

1. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

จุดเน้นที่ 1 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ คุณธรรม ทักษะวิชาการ ทักษะวิชาชีพ ทักษะชีวิต คุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล

จุดเน้นที่ 2 พัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ / แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัด ได้แก่

1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

8. ลักษณะโครงการ

โครงการใหม่

โครงการต่อเนื่อง

9. หลักการและเหตุผล (ให้ระบุสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหา สาเหตุของโรงเรียน / ผู้เรียน เช่น ด้านผลสัมฤทธิ์ ความเหลื่อมล้ำ การบริหารจัดการ การเรียนการสอน)

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีวิสัยทัศน์การพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ “เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาวิชาการ ประสานความรู้คู่คุณธรรม นำชุมชนร่วมพัฒนา สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ก้าวไกลทางเทคโนโลยี ยึดวิถีความพอเพียง เรียนดีมีความสุข” โดยได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายที่สอดคล้องกัน และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการพัฒนางานวิชาการผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา เน้นหลัก 3 ท คือ ทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพและทักษะชีวิต ซึ่งโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เป็น

โรงเรียนขนาดเล็กประสบปัญหาเช่นเดียวกับโรงเรียนขนาดเล็กทั่วไป และปัญหาสำคัญที่จำเป็น จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนคือ ปัญหาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และการสอบระดับชาติเพื่อวัดระดับความรู้ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในปีการศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ผลการทดสอบต่ำกว่า ร้อยละ 50 แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนมีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งโรงเรียนขาดสื่อ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ นอกจากนี้ครูไม่ครบชั้น, ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ดังนั้น ปี2569 ทางโรงเรียนจึงได้จัดทำโครงการ“การขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาทั้งระบบเพื่อยกระดับคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน”ให้สูงขึ้น

10. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน

2.2 เพื่อพัฒนานวัตกรรมการบริหารและการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนให้สูงขึ้น

2.3 เพื่อส่งเสริมชุมชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา

11. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม ร้อยละ 80
2. ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
3. ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 80

3.2 เชิงคุณภาพ

1. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถด้านนวัตกรรม เป็นที่ยอมรับและเป็นต้นแบบได้
2. ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพิ่มขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ชุมชนมีความพึงพอใจที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา

การศึกษา

4. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดโครงการและกิจกรรมที่มีคุณภาพ

และมีประสิทธิภาพ

12. ประเภทของนวัตกรรม

- 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา
- 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร
- 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
- 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
- 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน
- 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา
- 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล
- 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
2. ผู้เรียนมีสมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐานเพิ่มขึ้น

3. ครูมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ทุกคน
4. โรงเรียนมีนวัตกรรมการบริหารเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา
5. ชุมชนมีความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพ

การศึกษา

14. งบประมาณอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

ชื่อนวัตกรรมกลาง “การขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาทั้งระบบเพื่อยกระดับคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน”

บ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)” จำนวนเงิน 30,800 บาท

แผนงาน/นวัตกรรม	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ	กลุ่มสาระฯ
นวัตกรรมด้านการบริหาร		15,800	
นวัตกรรม “บวรนิเวศการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา”	นายศิทธราธิวัฒน์ สิทธิระบุตร	15,800	-
นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน		15,000	
1.นวัตกรรม : GAME-P : “เห็นสี มีเสียง เรียงคำเป็น ด้วยเกมภาษา 5 ขั้นตอน”	นางสาวทิพย์สุดา อารศรี	3,000	ภาษาไทย
2.การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SAMATHI MODEL ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	นางสาวอริษา กลิ่นขวัญ	3,000	สังคมศึกษาฯ
3. การยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนวัตกรรม SCI-STEP 3 : บันไดนักวิทยาศาสตร์คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้	นางสาวศศิภมล เอกศิริ	3,000	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4.Math Lab : ห้องทดลองคณิตศาสตร์เพื่อชีวิตจริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	นายกิตติธร ทองจุล	3,000	คณิตศาสตร์
5. การพัฒนาทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยนวัตกรรม 3P Model	นางสาวอลิษา จันทมาตร	3,000	ภาษาต่างประเทศ

15. ระยะเวลาการใช้งบประมาณ

ปีงบประมาณ 2569	ระยะที่ 1 (ภาคเรียนที่ 2)		ระยะที่ 2 (ภาคเรียนที่ 1)	
	ไตรมาสที่ 1 (1 ต.ค. – 31 ธ.ค.)	ไตรมาสที่ 2 (1 ม.ค. – 31 มี.ค.)	ไตรมาสที่ 1 (1 เม.ย. – 30 มิ.ย.)	ไตรมาสที่ 2 (1 ก.ค. – 30 ก.ย.)
	0 บาท	0 บาท	20,000 บาท	10,800 บาท

16. การประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	-การทดสอบระดับชาติ -นิเทศภายในสถานศึกษา	-แบบทดสอบ RT,NT,ONET -แบบนิเทศตามกรอบ แนวคิด D.Y. Model
2	ผู้เรียนมีสมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน เพิ่มขึ้น	การประเมินสมรรถนะ	-แบบประเมิน
3	ครูมีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ทุกคน	การประเมิน	แบบประเมินนวัตกรรม
4	โรงเรียนมีนวัตกรรมการบริหารเพื่อ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา	การประเมิน	แบบประเมินนวัตกรรม
5	ชุมชนมีความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนา ผู้เรียนที่ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำใน การเข้าถึงคุณภาพการศึกษา	การสำรวจความพึงพอใจ	แบบสำรวจความพึงพอใจ

นวัตกรรมด้านการบริหาร

นวัตกรรม “บวรนิเวศการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา”

.....

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม.....นายศศิธรราชิวัฒน์ สิริระบุตร
2. นวัตกรรมการศึกษา.. “บวรนิเวศการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา”
3. ระยะเวลาดำเนินการ...วันที่ 1 เมษายน 2569 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2570
4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม
  - แนวทางที่ 1 แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆ ที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้ว แล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่
  - แนวทางที่ 2 การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่
5. ประเภทของนวัตกรรม
  - 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา
  - 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร
  - 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
  - 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงเรียนรู้ ต่างๆ
  - 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน
  - 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา
  - 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล
  - 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร
6. ลักษณะโครงการ
  - โครงการใหม่
  - โครงการต่อเนื่อง
7. หลักการและเหตุผล **ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม**

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ทรงสานต่อแนวทางของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมุ่งเน้นสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนใน 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ได้แก่ 1) การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2) การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม 3) การมีงานทำ-มีอาชีพ และ 4) ความเป็นพลเมืองที่ดี สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระบุว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรมจริยธรรม และมีวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544 : 5) ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) กำหนดแนวทางการพัฒนาเตรียมพร้อมทางด้านกำลังคนและการเสริมสร้างศักยภาพของประชากรในทุกช่วงวัย มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพทุนมนุษย์ของประเทศ โดยพัฒนาคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่ดีรอบด้าน และมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3

และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง

แต่การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็วเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการพัฒนาาระบบข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสารในโลกยุคไร้พรมแดน ทำให้มนุษย์รับรู้ข้อมูลข่าวสารได้จากสื่อต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลายและรวดเร็ว รวมไปถึงการรับวัฒนธรรมของต่างชาติที่เข้ามาสู่ประเทศไทย ส่งผลให้เยาวชนของชาติได้รับรู้และนำไปปฏิบัติ โดยมีพฤติกรรมการเล่นแบบไม่สามารถแยกแยะว่าสิ่งไหนถูก สิ่งไหนผิด จนขาดคุณธรรมจริยธรรม ก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมามากมาย เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหานักเรียนตีกัน การหลงมัวเมาในอบายมุข ขาดระเบียบวินัย ไร้ทิศทางของชีวิต ฟุ่มเฟือยและอื่น ๆ อีกมากมาย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559 : 4)

ดังนั้นการพัฒนาสังคมและประเทศชาติจะต้องอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการเสริมสร้าง ความรู้ ความเข้าใจแก่สมาชิกของสังคม รวมทั้งการพัฒนาทัศนคติและค่านิยมที่เหมาะสม และเอื้ออำนวยต่อแนวทางการพัฒนาสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัย การศึกษาจึงเป็นทั้งกระบวนการศึกษาและการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมของสังคม และเป็นตัวการในการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม เพื่อให้สังคมได้พัฒนาไปในแนวทางที่ปรารถนา (ชิตาภรณ์ ทองขุ่ม, 2551:34) ในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ มีความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมจริยธรรม และประเทศชาติสามารถ ก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : 11) กระบวนการจัดการศึกษาจึงมีความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนทั้งทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย กระบวนการจัดการศึกษาที่ดีสามารถช่วยหล่อหลอมให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ด้วยความรู้คุณธรรม จริยธรรม และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นไปตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ทีศนา แชมมณี, 2560 : 226)

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เปิดสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ “โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาวิชาการ ประสานความรู้คุณธรรม นำชุมชนร่วมพัฒนา สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ก้าวไกลทางเทคโนโลยี ยึดวิถีความพอเพียง เรียนดีมีความสุข” ซึ่งมีความสอดคล้องกับพันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียน และสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม อีกทั้ง เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนของชุมชน และชุมชนมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของชุมชนจึงมีความสำคัญ ซึ่งสภาพชุมชน ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนน้อย นักเรียนส่วนใหญ่จึงมีฐานะยากจน และเป็นสังคมชนบท มีอาชีพเกษตรกรรมและอาชีพรับจ้าง ทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีทางเลือกในการประกอบอาชีพในอนาคต ทางโรงเรียนตระหนักว่าการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด คุณธรรมของเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ จึงน้อมนำพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10 ที่ได้ทรงพระราชทานพระบรมราโชบายเกี่ยวกับงานด้านการศึกษา มาพัฒนาเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งในปัจจุบันการจัดการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างหลากหลาย โดยการจัดการศึกษาจะมุ่งเน้นเพียงความรู้เนื้อหาวิชาการอย่างเดียวไม่ได้ จำเป็นจะต้องมุ่งพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดเป็นพื้นฐานชีวิตของนักเรียน มีคุณธรรมและมีความมั่นคง ยั่งยืน โดยเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทั้งทางด้านทักษะวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะการใช้ชีวิต รวมถึงปลูกฝังในด้านคุณธรรมจริยธรรมที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินชีวิตของผู้เรียนต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา)เป็นโรงเรียนขนาดเล็กในชุมชนชนบท ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและรับจ้าง ทำให้ผู้เรียนจำนวนมากมีข้อจำกัดทางโอกาสทางการศึกษา โรงเรียนจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

แนวคิด “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) เป็นแนวคิดสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างสถาบันหลักของสังคม ในการพัฒนาคน โดยเมื่อมีการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันจะเกิดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้งในและนอก ห้องเรียน

ดังนั้น โรงเรียนจึงได้พัฒนานวัตกรรม “บวรนิเวศการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา” เพื่อสร้างระบบนิเวศ การเรียนรู้ที่เชื่อมโยง บ้าน วัด โรงเรียน/ราชการ และชุมชน ให้ทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน ทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต และคุณธรรมจริยธรรม ตามหลักศาสตร์พระราชาและทักษะในศตวรรษที่ 21

8. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- 1) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน
- 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารและการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สูงขึ้น
- 3) เพื่อสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ที่เกิดจากความร่วมมือของ บ้าน วัด โรงเรียน/ราชการ และชุมชน
- 4) เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ของผู้เรียน

9. กลุ่มเป้าหมาย / ประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

9.1 เชิงปริมาณ

- 1) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 80 มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม
- 2) ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
- 3) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา ร้อยละ 80

9.2 เชิงคุณภาพ

- 1) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ได้
- 2) ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพิ่มขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีทักษะในศตวรรษที่ 21
- 3) ชุมชนมีความพึงพอใจที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพ การศึกษา
- 4) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดโครงการและกิจกรรมที่มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ

10. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี ที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

10.1 พระบรมราชโองบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร รัชกาลที่ 10

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตอบรับเป็นพระมหากษัตริย์ รัชกาลที่ 10 แห่งราชวงศ์จักรีเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559 ความว่า “เพื่อสืบสานพระราชปณิธานและเพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวไทยทั้งปวง” ก่อปรกับพระราชปณิธานด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร คือ การสร้างคนดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงทรงมีพระราโชบายเพื่อสืบสานพระราชปณิธานแห่งองค์

พระบรมชนกนาถในการสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง โดยทรงมุ่งให้การศึกษาต้องสร้างพื้นฐานแก่นักเรียน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ได้แก่ 1) ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง 2) ยึดมั่นในศาสนา 3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์และ 4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตนเอง

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ได้แก่ 1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ /ชั่ว-ดี 2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม 3) ปฏิเสธสิ่งที่ผิดสิ่งที่ชั่ว และ 4) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

3. มีงานทำ-มีอาชีพ ได้แก่ 1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัวหรือฝึกฝนอบรมในสถานศึกษา ต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำงานจนสำเร็จ 2) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด และ 3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพและมีงานทำจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

4. เป็นพลเมืองดี ได้แก่ 1) การเป็นพลเมืองดีเป็นหน้าที่ของทุกคน 2) ครอบครัว สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดีและ 3) การเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ควรทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร

10.2 ศาสตร์พระราชา

ศาสตร์พระราชาเป็นพระราชดำรัส พระบรมราโชวาทและการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย เป็นองค์ความรู้และภูมิปัญญา ด้วยความมุ่งหมายพัฒนา ป้องกันและแก้ปัญหาให้ประชาชนสุขแก่พสกนิกรและส่งผลต่อมวลมนุษยชาติทั้งปวงให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคง สันติสุขและยั่งยืน “ศาสตร์พระราชา” คือ องค์ความรู้ที่ได้จากโครงการตามพระราชดำริต่าง ๆ ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้ให้ไว้ เช่น ระเบิดจากข้างใน ปลูกป่าในใจคน พอเพียง ทำเป็นขั้นเป็นตอน เป็นต้น ดังนั้น “ศาสตร์พระราชา” ถือว่าเป็น “ตำราแห่งชีวิต” เพราะบันทึกจากประสบการณ์จากการทรงงานที่ทำให้ประเทศไทย สามารถผ่านวิกฤตการณ์ต่าง ๆ มาได้ทุกมิติ สามารถน้อมนำไปสู่การปฏิบัติได้เป็นอย่างดี โดยศาสตร์พระราชามีพื้นฐานเบื้องต้นจากหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันเป็นปรัชญาที่พระราชทานพระราชดำริชี้แนะ สามารถนำไปสู่เป้าหมายของการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้ สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภาคของเศรษฐกิจ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้อัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศ ควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และการพัฒนาที่สมดุลทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยมีการเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนที่มีอยู่ในประเทศและการบริหารจัดการความเสี่ยงให้พร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนและความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยทุกคน

ศาสตร์ของพระราชา เน้นการพัฒนาที่มุ่งสร้างความสมดุลทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม ตลอดจนสร้างความสุขแบบยั่งยืนภายใต้หลัก 3S ได้แก่ Survival (การอยู่รอด) Sufficiency (พอเพียง) และ Sustainability (ยั่งยืน) การทำงานต้องให้ประชาชนสามารถหารายได้ด้วยตนเองจากการเพิ่มมูลค่าทางการเกษตร พร้อมทั้งปกป้องสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กัน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุก ๆ คนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทุก ๆ ขั้นตอนการพัฒนา เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมเป็นเจ้าของ ดังนั้น หลักการสำคัญศาสตร์พระราชาคือ “การพัฒนาแบบองค์รวมและการบูรณาการ” เป็นความร่วมมือกันระหว่างหน่วยราชการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐภาคเอกชนและองค์กรท้องถิ่น โดยงานพัฒนาครอบคลุมตั้งแต่การสร้าง ความมั่นคงทางอาหารและน้ำ ไปจนถึงการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน การชลประทาน ถนนและไฟฟ้า เพื่อปูทางไปสู่โครงการพัฒนาในระยะยาว นอกจากนั้นยังได้ให้ความสำคัญกับ

เรื่องของการพัฒนาคน สุขภาวะ การดำรงชีวิต และการศึกษาอย่างมีบูรณาการและเป็นองค์รวม เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาที่รอบด้านและยั่งยืน (คณะกรรมการโครงการเฉลิมพระเกียรติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ: 2560 : 302, ญาณภัทร ยอดแก้ว 2565 : 23)

10.3 ทักษะในศตวรรษที่ 21

ทักษะการสอนในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของวิจารณ์ พานิช 3Rs+8Cs+2Ls คือ 3Rs ได้แก่ Reading (อ่านออก), (W) Riting (เขียนได้) และ (A) Rithmetics (คิดเลขเป็น) 7Cs ได้แก่ Critical thinking & problem solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา) Creativity & innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม) Cross-cultural understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) Collaboration, teamwork & leadership (ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ) Communications, information & media literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ) Computing & ICT literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) Career & learning skills (ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้) 2Ls ได้แก่ Learning Skills (ทักษะการเรียนรู้) และ Leadership (ภาวะผู้นำ)

ครูเองต้องเรียนรู้ 3R x 7C และต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต ครูต้องฝึกฝนตนเองให้มีทักษะในการเป็นโค้ชและเป็น “คุณอำนวย” (facilitator) ในการเรียนรู้แบบ PBL (Project-Based Learning) ของศิษย์ ครูต้องเลิกเป็น “ผู้สอน” ผันตัวเองมาเป็นโค้ชหรือ “คุณอำนวย” ของการเรียนรู้ของศิษย์ที่ส่วนใหญ่เรียนแบบ PBL นั้นหมายถึงโรงเรียนในศตวรรษที่ 21 ต้องเลิกเน้นสอน หันมาเน้นเรียน ซึ่งต้องเน้นทั้งการเรียนของศิษย์และของครู ครูจะต้องปรับตัวมาก ซึ่งเป็นเรื่องยากจึงต้องมีตัวช่วย คือ Professional Learning Communities (PLC) คือ การรวมตัวกันของครูประจำการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำหน้าที่ครูนั่นเอง นอกจากนี้ครูต้องมีทักษะในการ “จุดไฟ” ในใจศิษย์ ให้รักการเรียนรู้ ให้สนุกกับการเรียนรู้ หรือให้การเรียนรู้สนุกและกระตุ้นให้อยากเรียนรู้ต่อไปตลอดชีวิตครูจึงต้องยึดหลัก “สอนน้อย เรียนมาก” คือ ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็ก ครูต้องตอบได้ว่า ศิษย์ได้เรียนอะไร และเพื่อให้ศิษย์ได้เรียนสิ่งเหล่านั้น ครูต้องทำอะไร ไม่ทำอะไร การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้อง “ก้าวข้ามสาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเองให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจและสมองของตนเอง การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า PBL (Project-Based Learning) ครูในศตวรรษที่ 21ต้องเรียนรู้ทักษะในการออกแบบการเรียนรู้แบบ PBL ให้เหมาะแก่วัยหรือพัฒนาการของศิษย์สาระวิชาที่มีความสำคัญ แต่ไม่เพียงพอสำหรับการเรียนรู้เพื่อมีชีวิตในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันการเรียนรู้สาระวิชา (content หรือ subject matter) ควรเป็นการเรียนจากการค้นคว้าเองของศิษย์ โดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำ และช่วยออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนแต่ละคนสามารถประเมินความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของตนเองได้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ครูต้องเปลี่ยนแปลงตัวเองโดยสิ้นเชิงเพื่อให้เป็น “ครูในศตวรรษที่ 21” ต้องเตรียมคนออกไปเป็นคนทำงานที่ใช้ความรู้ (knowledge worker) และเป็นบุคคลพร้อมเรียนรู้ (learning person) ดังนั้นทักษะสำคัญที่สุดของศตวรรษที่ 21 จึงเป็นทักษะของการเรียนรู้ (learning skills) การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จำต้องเป็นเช่นนี้ก็เพราะต้องเตรียมคนไปเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว รุนแรง พลิกผัน และคาดไม่ถึง คนยุคใหม่จึงต้องมีทักษะสูงในการเรียนรู้และปรับตัว ครูจึงต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วย และในขณะเดียวกันก็ต้องมีทักษะในการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 21

11. ขั้นตอนการสร้าง / พัฒนานวัตกรรม

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขีวิทยา) ได้ออกแบบหรือพัฒนานวัตกรรม 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การระบุปัญหา (Problem) โดยโรงเรียนได้เริ่มจากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และต้องการแก้ไขจากการศึกษา SAR, รายงาน Best Practice Ubon1 ของโรงเรียน, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ปีย้อนหลัง

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Objective) โดยโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในแผนปฏิบัติการโรงเรียน รวมทั้งหลักสูตรสถานศึกษา
3. โรงเรียนออกแบบและพัฒนานวัตกรรมเพื่อการบริหารและพัฒนาแบบองค์รวมและบูรณาการนวัตกรรม “บวรนิเวศการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา”

วิสัยทัศน์ : “โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาวิชาการ ประสานความรู้คู่คุณธรรม นำชุมชนร่วมพัฒนา สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ก้าวไกลทางเทคโนโลยี ยึดวิถีความพอเพียง”

เป้าหมายการพัฒนา คือ นักเรียนมีสมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

อัตลักษณ์ของโรงเรียน ได้แก่ “จิตอาสา มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และพอเพียง”

กลไกการพัฒนา 3 ประสาน คือ “บวร”

บ = บ้าน ส่งเสริมบทบาทครอบครัวในการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน

ว = วัด เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม

ร = โรงเรียน / ราชการ พัฒนาการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการศึกษา

กระบวนการขับเคลื่อนศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งระบบด้วยวงจรคุณภาพ PDCA

P : Plan การวางแผนทั้งระบบ

D : Do การดำเนินการทั้งระบบ

C : Check การติดตาม ประเมินผล

A : Act การปรับปรุง พัฒนา

กลยุทธ์การพัฒนา คือ BLN Model : กลไกการพัฒนาบวรนิเวศการเรียนรู้

B = Base Learning Platform ฐานการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา พื้นที่และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

L = Learning Community ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC)

N = Network Partnership เครือข่ายความร่วมมือ

แนวทางการพัฒนาทั้งระบบ ใน 3 ด้าน คือ

ด้านทักษะวิชาการ คือ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก

ด้านทักษะวิชาชีพ คือ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะด้านการทำงาน

ด้านทักษะชีวิต คือ ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสังคม

และจิตสำนึกตามวัฒนธรรมอันดีของสังคม

4. การทดลองใช้ (Experimentation) โดยโรงเรียนนำนวัตกรรม “บวรนิเวศการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา” ไปใช้ นำมาสะท้อนผลและปรับปรุง เพื่อให้วัตกรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. การเผยแพร่ (Dissemination) โดยโรงเรียนมีการเผยแพร่นวัตกรรมด้วยวิธีการที่หลากหลาย

กิจกรรมหลัก	เครื่องมือ บันทึกข้อมูล	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1. การเตรียมการและวางแผนดำเนินการ (P)	-บันทึกข้อความ	เมษายน 2569	ผู้บริหาร/ครูและบุคลากรทุกคน
1.1 ประชุมปฏิบัติการวางแผนการพัฒนา	-คำสั่งคณะกรรมการ		
1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการ	-บันทึกการประชุม		
1.3 ประชุมครูเพื่อสร้างความเข้าใจ			
2. การดำเนินการ (D) สร้าง/พัฒนานวัตกรรม		เมษายน 2569- มีนาคม 2570	ผู้บริหาร/ครูและบุคลากรทุกคน
กิจกรรมที่ 1 การอบรมและพัฒนาครู	- คำสั่งคณะกรรมการ		
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	- รายงานผลการอบรม		
กิจกรรมที่ 3 การศึกษาดูงาน			
กิจกรรมที่ 4 การเผยแพร่และขยายผลนวัตกรรม			

กิจกรรมหลัก	เครื่องมือ บันทึกข้อมูล	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
3. ตรวจสอบประเมินผล (C)	- แบบประเมินผลการนำ นวัตกรรมไปใช้	พฤศจิกายน 2569- มีนาคม 2570	ผู้บริหาร/ครูและ บุคลากรทุกคน
3.1 วางกรอบการประเมินแต่ละกิจกรรม	- แบบนิเทศการจัดการ เรียนการสอน		
3.2 จัดทำ/จัดทำเครื่องมือ			
3.3 ดำเนินการ นิเทศ ติดตาม เก็บข้อมูลและสรุปผล			
4. การรายงานผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนา (A)	- รายงานผลการ ดำเนินงาน	มีนาคม 2570	ผู้บริหาร/ครูและ บุคลากรทุกคน

12. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ผู้เรียนทุกคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา เพิ่มขึ้น ร้อยละ 5
- 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงนวัตกรรม สามารถพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ได้
- 3) ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา
- 4) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดโครงการและกิจกรรมที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ

13. รายละเอียดการใช้งบประมาณ ในการพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

นวัตกรรมการศึกษา	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	งบลงทุน
กิจกรรมที่ 1 การอบรมและพัฒนาครู		2,800		-
กิจกรรมที่ 2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้			7,000	-
กิจกรรมที่ 3 การศึกษาดูงาน		3,000		
กิจกรรมที่ 4 การเผยแพร่และขยายผลนวัตกรรม		3,000		
รวม		8,800	7,000	-
รวมทั้งสิ้น		15,800		

*** ค่าใช้จ่ายถัวเฉลี่ยได้ตามความเหมาะสม****

14. การวัด และประเมินผล

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการวัด และประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้
1. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5	นิเทศติดตามการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้	- แบบนิเทศภายใน
2. ผู้บริหารและครูทุกคน มีนวัตกรรมการบริหารและการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	นิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้	- แบบนิเทศภายใน

ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	วิธีการวัด และประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้
3. ชุมชนและภาคีเครือข่ายร้อยละ 80 มีความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน	การสำรวจความพึงพอใจ	แบบสำรวจความพึงพอใจ

ลงชื่อ ศิทธราธิวัฒน์ สิทธิระบุตร ผู้พัฒนานวัตกรรม
(นายศิทธราธิวัฒน์ สิทธิระบุตร)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทย์)

15. การพิจารณาของผู้บริหารสถานศึกษา

15.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(✓) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(✓) ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ

(✓) กระจาย อำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัว ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น

(✓) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

15.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้น ของโรงเรียน ที่โรงเรียน กำหนด

(✓) สมรรถนะการจัดการและสมรรถนะการคิดขั้นสูง

(✓) สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน

(✓) สมรรถนะตามอัตลักษณ์สถานศึกษา

(...) อื่นๆ...

15.3 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัด

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาสังคม

15.4 ความสอดคล้องกับข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบพัฒนา
นวัตกรรม

(....) สอดคล้อง

(...) ไม่สอดคล้อง

สรุปความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

(✓) เห็นชอบ

(....) ให้ปรับปรุง

(.....) ไม่เห็นชอบ

ลงชื่อ ศิทธราธิวัฒน์ สิริระบุตร ผู้อนุมัติ

(นายศิทธราธิวัฒน์ สิริระบุตร)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

นวัตกรรมการเรียนการสอนของครู

นวัตกรรมการเรียนการสอนของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ปีการศึกษา 2569
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1
นวัตกรรม : GAME-P : “เห็นสี มีเสียง เรียงคำเป็น ด้วยเกมภาษา 5 ขั้นตอน”

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

คำนำหน้าชื่อผู้จัดทำ นางสาวทิพย์สุดา นามสกุลผู้จัดทำ อภรศรี
 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระ/รายวิชา ภาษาไทย

2. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

นวัตกรรม : GAME-P : “เห็นสี มีเสียง เรียงคำเป็น ด้วยเกมภาษา 5 ขั้นตอน”

3. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม 2569 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2570

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

- แนวทางที่ 1 แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่
- แนวทางที่ 2 การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

5. ประเภทของนวัตกรรม

- ( ) 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา
- ( ) 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร
- (✓) 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
- ( ) 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
- ( ) 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน
- ( ) 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา
- ( ) 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล
- ( ) 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ในการจัดการเรียนการสอนทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนขั้นพื้นฐาน คือ การอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็น โดยจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถอ่านออกเขียนได้คิดเลขเป็นทุกคน เพราะชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถือเป็นจุดเริ่มต้นในการเรียนรู้ในการศึกษาต่อไป หากมีการเลื่อนขั้นก็จะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้นเพราะการอ่านการเขียนถือเป็นพื้นฐานหลักสำหรับที่ผู้เรียนทุกคน ฉะนั้นแล้วจึงได้มีนโยบายสำคัญของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คือ ปีการศึกษา 2558 เป็นปีปลอดผู้เรียนอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ โดยมีการประเมินผลอย่างบูรณาการ และสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดกลยุทธ์พัฒนาคุณภาพและ

มาตรฐานการศึกษาเพื่อเร่งรัด ส่งเสริมและพัฒนาให้สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการพัฒนาการอ่านเขียน และมุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการคิด การได้รับการปรึกษาชี้แนะ การนำความรู้ไปใช้ การถอดบทเรียน การสะท้อนคิด รวมทั้งการมีปฏิสัมพันธ์และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเกิดแรงบันดาลใจ เกิดทักษะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน โดยคำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ตามระดับช่วงวัย จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะต้องใช้ทั้งการคิด การลงมือทำ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ผู้เรียนไม่ได้อยู่ในฐานะผู้รับความรู้จากครูเท่านั้นแต่จะต้องเป็นผู้มีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้อย่างเต็มที่

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ได้กำหนดแผนงาน/โครงการ อ่านออกเขียนเขียนได้ 100 % เพื่อสอนเสริมให้ผู้เรียนด้านการอ่าน และเขียนหนังสือ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้สามารถเรียนอย่างมีความสุขและเรียนได้ทันกับเพื่อนๆ ในห้องเรียน โดยเน้นเรื่องการอ่านออกของผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญที่สุด พัฒนาครูทุกคนให้มีความสามารถในการนำเทคนิควิธีสอนให้ตรงตามศักยภาพผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีแหล่งเรียนรู้และแหล่งสืบค้นข้อมูล เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ โดยครูร่วมกันกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลแบบบูรณาการ ครูเน้นการใช้คำถามเพื่อพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนและเสริมการอ่านของผู้เรียนโดยการทำโครงการคุณธรรม เช่น โครงการคุณธรรม เรื่องอ่านวันละนิด ปัญญาบังเกิด จากการทดสอบความสามารถด้านทักษะ การอ่าน การเขียนภาษาไทย ของผู้เรียนโดยคุณครูประจำชั้น พบว่าผู้เรียนควรได้รับการสอนเสริมฯ เพื่อพัฒนาศักยภาพทักษะการอ่านและการเขียน ซึ่งจะส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น เพื่อที่จะทำให้สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขเป็น ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จะเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นและใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการวางรากฐานที่มั่นคงของการศึกษาของชาติ

นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เป็นโรงเรียนนำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี และได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และเจตนารมณ์ของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีสมรรถนะหลักที่สำคัญจำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้บำเพาะ พัฒนา และต่อยอด สมรรถนะหลักและสมรรถนะอื่นได้เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีเจตนารมณ์เพื่อต้องการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอันเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาคนไทย ให้มีคุณภาพ มีความใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการสื่อสารสามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายได้ ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื่องจากทักษะการอ่านออกเขียนได้เป็นเครื่องมือหลักในการแสวงหาความรู้ อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวนหนึ่งยังประสบปัญหาในการอ่านสะกดคำและการเขียนคำพื้นฐาน โดยเฉพาะการไม่สามารถเชื่อมโยงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และตัวสะกดเข้าด้วยกันได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้การอ่านไม่คล่อง เขียนไม่ถูก และขาดความมั่นใจในการใช้ภาษาไทย สภาพปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และอาจนำไปสู่ปัญหาการเรียนรู้ในระดับชั้นที่สูงขึ้น หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ ครูผู้สอนจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนระดับประถมศึกษาตอนต้น โดยใช้สื่อและกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นรูปธรรม ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจง่าย สนุก และสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย ดังนั้น ครูผู้สอนจึงได้พัฒนานวัตกรรม GAME-P : “เห็นสี มีเสียง เรียงคำเป็น ด้วยเกมภาษา 5 ชั้นตอน” เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้ตัวอักษรสีร่วมกับเกมภาษาและกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อแก้ไขปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนอย่างตรงจุด และยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานและสมรรถนะที่หลักสูตรกำหนด

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

- 7.1 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านออก เขียนได้ อย่างถูกต้อง
- 7.2 เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักเรียนให้สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามวัย
- 7.3 เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนอย่างยั่งยืน
- 7.4 เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนในพื้นที่นวัตกรรม
- 7.5 เพื่อสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยให้กับนักเรียน

8. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

เชิงปริมาณ

- ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) ร้อยละ 80 เกิดสมรรถนะการสื่อสารภาษาไทยที่เหมาะสมตามวัย
- ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) ร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย และผลประเมินความสามารถด้านการอ่าน RT ของผู้เรียนสูงขึ้น

เชิงคุณภาพ

- ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) มีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และมีนิสัยรักในการอ่านและการเขียนที่ยั่งยืน

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา โดยยึดกรอบการปฏิรูปการศึกษา น้อมนำพระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษาที่จะต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้เด็ก เยาวชน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องสถาบันหลักของชาติ สร้างพื้นฐานชีวิต (อุปนิสัย) ที่เข้มแข็ง สร้างความรู้ ทักษะเพื่อให้มีอาชีพ มีงานทำ และได้้นำเป้าหมายของ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(พ.ศ. 2561-2580) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และยึดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2561 ที่สำคัญได้ยึดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นสำคัญ คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาภายใต้หลักการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและกำหนดให้ครูและผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน จัดการเรียนรู้แบบองค์รวม จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพโดยมีการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งยังมีการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาของไทยมีความทันสมัยและสามารถแข่งขันกับนานาประเทศได้โดยกำหนดนโยบายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด จัดทำแผนและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาในแต่ละจังหวัดให้เป็นรูปธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

การศึกษาจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการจัดการศึกษาของชาติ โดยมุ่งเป้าหมายพัฒนาศักยภาพของคน ศักยภาพของชุมชน และกำลังคนของสังคมไทยให้พึ่งตนเองได้ มีความมั่นใจ มีความภาคภูมิใจ มีศักดิ์ศรี และร่วมมือบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม เป็นการสร้างความสามารถทางปัญญา ซึ่งประกอบด้วย การเสริมสร้างความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสมรรถนะในการเรียนรู้อย่างรอบด้านเป็นองค์รวมด้วยตนเองและจากสื่อรอบๆ ตัว อย่างต่อเนื่อง ฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน ซึ่งจะสำเร็จลุล่วงได้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น เร่งพัฒนาในหลายด้านพร้อมกัน โดยการสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กและเยาวชนเป็นเรื่องสำคัญ เพราะการอ่านเป็น

ทักษะที่จำเป็นสำหรับการศึกษาค้นคว้าความรู้ควบคู่กับทักษะอื่น การอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาสติปัญญาของคนในสังคม การอ่านทำให้เกิดการพัฒนาด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและค่านิยมต่างๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตพัฒนาไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดในชีวิต การอ่านจึงมีความสำคัญต่อเด็กและเยาวชนเป็นอย่างยิ่ง โดยผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น อ่านคล่อง เขียนคล่อง คิดเลขคล่อง แสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ มีทักษะการ คิดพื้นฐาน การคิดขั้นสูง มีทักษะชีวิต และทักษะการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ตามช่วงวัย

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์หรือมีส่วนร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแก้ปัญหาร่วมกัน และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการจัดเตรียมสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน รวมทั้งสามารถใช้ได้กับทุกระดับทั้งรายบุคคล กลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ โดยผู้สอนควรลดบทบาทในการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้เรียนในลักษณะการบรรยายลง และเพิ่มบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ โดยจะเป็นผู้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมในชั้นเรียน มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนทั้งกับผู้เรียนและผู้สอนผ่านการอ่าน การพูด การฟัง การเขียน การอภิปรายและการสะท้อนความคิดเป็นสำคัญเพื่อสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และได้พัฒนาทักษะขั้นสูงในการคิดรูปแบบต่าง ๆ ในขณะที่ผู้สอนจะเป็นผู้คอยชี้แนะประสบการณ์ คอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนผ่านการใช้กระบวนการคิดและกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อผู้เรียนและสามารถพัฒนาให้สัมฤทธิ์ผลในกำหนดช่วงเวลาของกระบวนการเรียนรู้ในทุกๆระดับและปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 และสามารถนำเอากระบวนการสร้างความรู้ไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตจริง ทั้งในชีวิตประจำวัน และสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้เรียนทั้งการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคตได้อย่างหลากหลาย

การพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ GAME-P : “เห็นสี มีเสียง เรียงคำเป็น ด้วยเกมภาษา 5 ขั้นตอน” มีพื้นฐานมาจากหลักการและแนวคิดทางการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ (Learner-Centered Approach) โดยผสมผสานกับแนวคิดการเรียนรู้ผ่านการเล่น (Learning through Play) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม คิด วิเคราะห์ และลงมือปฏิบัติจริง เพื่อเสริมสร้างทักษะภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนอย่างเป็นระบบ

นวัตกรรมนี้ได้รับการพัฒนาบนพื้นฐานของทฤษฎีทางการศึกษาที่สำคัญ ได้แก่

ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) เพียเจต์เสนอว่าเด็กวัยประถมต้นอยู่ในช่วงพัฒนาการทางปัญญาระยะปฏิบัติการรูปธรรม (Concrete Operational Stage) ซึ่งเรียนรู้ได้ดีผ่านกิจกรรมที่มีรูปธรรมและจับต้องได้ ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยเกมภาษาที่มีลักษณะเป็นรูปธรรม จึงช่วยให้เด็กเข้าใจหลักการอ่านและเขียนได้ง่ายและลึกซึ้งยิ่งขึ้น เพียเจต์อธิบายว่าเด็กระดับประถมศึกษาอยู่ในช่วงพัฒนาการทางสติปัญญาระยะปฏิบัติการรูปธรรม (Concrete Operational Stage) เด็กจะเรียนรู้ได้ดีจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม มองเห็นได้ และจับต้องได้ การใช้สีช่วยจำจึงมีบทบาทสำคัญ เพราะสีเป็นสื่อรูปธรรมที่เด็กสามารถรับรู้ได้ชัดเจน ช่วยให้เด็กแยกแยะพยัญชนะ สระ หรือคำได้ง่าย ส่งเสริมความเข้าใจและการเชื่อมโยงเสียงกับสัญลักษณ์ภาษา ตัวอย่าง เช่น การใช้สีต่างกันแทนพยัญชนะ สระ หรือวรรณยุกต์ เพื่อช่วยให้เด็กอ่านสะกดคำได้ง่ายขึ้น

ทฤษฎีของวากอตสกี (Lev Vygotsky) เรื่องเขตพัฒนาการใกล้เคียง (ZPD) วากอตสกีเสนอว่าเด็กสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้รับการส่งเสริมจากครูหรือเพื่อนร่วมเรียนใน “เขตพัฒนาการใกล้เคียง” การใช้เกมภาษาในรูปแบบกลุ่มหรือคู่จึงเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้ร่วมกันผ่านการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้วากอตสกีเสนอแนวคิดเขตพัฒนาการใกล้เคียง (Zone of Proximal Development: ZPD) โดยเด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อมีเครื่องมือช่วยและการสนับสนุนจากครูหรือเพื่อน สืทำหน้าที่เป็นเครื่องมือช่วยเรียนรู้ (Learning Tools) ช่วยเป็นตัวช่วย

(Scaffolding) ให้เด็กอ่านได้ง่ายขึ้น ช่วยลดความยากของเนื้อหาส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน เช่น การอ่านคำที่แยกสีเป็นส่วน ๆ

แนวคิดการเรียนรู้โดยใช้เกม (Game-Based Learning) การเรียนรู้ผ่านเกม (Game-Based Learning) เป็นแนวทางที่ช่วยกระตุ้นแรงจูงใจภายในของผู้เรียน ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานและอยากเรียนรู้มากขึ้น โดยเฉพาะในระดับประถมต้นที่การเล่นเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการ การออกแบบเกมภาษาให้มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีความท้าทายและเสริมแรงทางบวก จะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวคิดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Constructivism) ตามแนวคิดของบรูเนอร์ (Jerome Bruner) และคนอื่น ๆ ในกลุ่มแนวคิดสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนควรสร้างความรู้จากประสบการณ์ตรง การเรียนรู้จึงควรเน้นให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกฝนการอ่านและการเขียนด้วยตนเอง ผ่านกิจกรรมที่ออกแบบอย่างมีจุดมุ่งหมาย

หลักการจัดการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน (5-Step Learning Process) ซึ่งประกอบด้วย นำเรื่องให้สนุก, แจกลูกสะกดคำ, อ่านซ้ำ ย้ำทวน, ฝึกเขียน เรียนอักษร, สื่อสารผ่านภาษา โดยแต่ละขั้นตอนเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบส่งเสริมการพัฒนาทักษะภาษาไทยทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน เขียนอย่างบูรณาการ นวัตกรรม GAME-P Model จึงเป็นการประยุกต์ใช้หลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยผู้เรียนในระดับประถมต้น เพื่อเสริมสร้างทักษะด้านภาษาไทยอย่างสนุกสนาน มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1. การเตรียมการและวางแผน ดำเนินการ P – Plan	1. วิเคราะห์พื้นฐานของผู้เรียน - สืบหาความสามารถด้านการอ่านและการเขียน - วางแผนจัดกลุ่มนักเรียนตามศักยภาพ 2. ประชุมสร้างความตระหนักให้กับครู บุคลากร และผู้ปกครอง ผู้เรียนให้เห็นความสำคัญและขอความร่วมมือ
2. การดำเนินการสร้าง/พัฒนา นวัตกรรม D – DO	3. ผู้บริหารนำคณะครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) เพื่อค้นหาและพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมเพื่อใช้แก้ปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม (กิจกรรม PLC ครูและ AAR นักเรียน) 4. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ 5 ขั้นตอน - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของจังหวัด อุบลราชธานี - ออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียน เช่น เกมภาษา นิทานประกอบภาพ เพลงคำคล้องจอง 5. พัฒนาสื่อการเรียนรู้ประกอบนวัตกรรม - บัตรภาพ บัตรคำโดยใช้สีเพื่อแยกพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ - สื่อ PowerPoint - ชุดกิจกรรมฝึกอ่าน-เขียน 6. ดำเนินการจัดการเรียนรู้ - สอนตามแผนด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
	- ใช้เทคนิคการสอนแบบ Active Learning และการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)
3. ตรวจสอบประเมินผล C – Check	6. นิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้นวัตกรรม จากผู้อำนวยการสถานศึกษาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง และให้คำแนะนำเพื่อนำไปใช้ปรับปรุงในการจัดการเรียนการสอนต่อไป 7. สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและประเมินความก้าวหน้าทางการอ่านและการเขียน 8. วัดและประเมินผลจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
4. การรายงานผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนา A – Act	9. สรุปผลการดำเนินงานและปรับปรุง โดยจัดทำรายงานผลการดำเนินการใช้นวัตกรรม เพื่อนำไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

นวัตกรรม GAME-P : “เห็นสี มีเสียง เรียงคำเป็น ด้วยเกมภาษา 5 ขั้นตอน” เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่พัฒนาขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้ ตัวอักษรสีเป็นสื่อรูปธรรม ช่วยให้นักเรียนมองเห็นโครงสร้างของคำและเชื่อมโยงไปสู่เสียงภาษาอย่างเป็นระบบ ผ่านกระบวนการแจกลูกสะกดคำ

กระบวนการเรียนรู้ดำเนินผ่าน เกมภาษา 5 ขั้นตอน ได้แก่ การนำเรื่องให้สนุก การแจกลูกสะกดคำ การอ่านซ้ำซ้ำ ย้าทวน การฝึกเขียนคำ และการสื่อสารผ่านภาษา ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน ของผู้เรียนอย่างบูรณาการ ส่งผลให้นักเรียนสามารถอ่านเป็นคำ เขียนได้จริง และใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างมั่นใจและเหมาะสมตามวัย

ขั้นที่ 1 G – Get Attention : นำเรื่องให้สนุก

เป็นขั้นตอนการกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยใช้บัตรคำสี เกมภาษา เพลง หรือกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานและเป็นกันเอง ช่วยเตรียมความพร้อมด้านอารมณ์และความสนใจของผู้เรียนก่อนเข้าสู่เนื้อหาการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 A – Analyze Words : แจกลูกสะกดคำ

เป็นขั้นตอนสำคัญของนวัตกรรม โดยให้นักเรียนเรียนรู้การวิเคราะห์คำผ่านการใช้ตัวอักษรสี แยกองค์ประกอบของคำ ได้แก่ พยัญชนะ สระ และตัวสะกด พร้อมเชื่อมโยงสีเข้ากับเสียงภาษาไทย เพื่อฝึกการแจกลูกสะกดคำอย่างเป็นระบบและเข้าใจความหมายของโครงสร้างคำ

ขั้นที่ 3 M – Master by Repetition : อ่านซ้ำ ย้าทวน

เป็นขั้นตอนการเสริมความชำนาญด้านการอ่าน โดยให้นักเรียนฝึกอ่านคำและประโยคซ้ำ ๆ ผ่านเกมภาษาและกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อเสริมสร้างความจำ ความคล่องแคล่ว และความมั่นใจในการอ่านสะกดคำอย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 E – Exercise Writing : ฝึกเขียน เรียนอักษร

เป็นขั้นตอนการพัฒนาทักษะการเขียน โดยให้นักเรียนฝึกเขียนคำจากรูปแบบตัวอักษรสี ค่อย ๆ ปรับไปสู่การเขียนอักษรปกติ ช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงการอ่านกับการเขียน และเขียนคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา

ขั้นที่ 5 P – Present with Language : สื่อสารผ่านภาษา

เป็นขั้นตอนการนำความรู้ไปใช้จริง โดยให้นักเรียนใช้ภาษาไทยในการอ่าน เขียน และสื่อสารผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การเล่าเรื่อง การเขียนประโยค หรือการนำเสนอผลงาน เพื่อพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารและความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยอย่างเหมาะสมตามวัย

ข้อดีของโมเดล GAME-P

เป็นขั้นตอนง่าย ๆ ชัดเจน เหมาะกับเด็กเล็ก
เชื่อมโยงจากการฟัง พูด อ่าน เขียน อย่างเป็นระบบ
สนุก มีเกมเป็นองค์ประกอบหลัก ทำให้เด็กมีแรงจูงใจ
ใช้ได้กับเนื้อหาหลากหลาย ทั้งพยัญชนะ สระ คำคล้องจอง ฯลฯ

โมเดลนวัตกรรม GAME-P : “เห็นสี มีเสียง เรียงคำเป็น” ด้วยเกมภาษา 5 ขั้นตอน”

12. สื่อ-อุปกรณ์/ เครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1	แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกิจกรรมเกมภาษา
2	สื่อและเอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม เช่น ชุดเกมภาษา เช่น เกมบิงโกคำ เกมสะกดคำ เกมปริศนาอักษร ใบงานประกอบกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน บัตรคำ บัตรภาพ เกมกระดาน/สื่อเกมจากวัสดุท้องถิ่น
3	แบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

13.1 นักเรียนเกิดสมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน ได้แก่ ภาษาไทย คือ 1) การอ่านเพื่อพัฒนาการคิด 2) การเขียนเพื่อพัฒนาการคิด และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ผลประเมินความสามารถด้านการอ่าน RT สูงขึ้น รวมถึงมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และมีนิสัยรักในการอ่านและการเขียนที่ยั่งยืน

13.2 ครู ได้รับการพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและหลากหลายวิธีมากขึ้น ทำให้ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่นวัตกรรม

13.3 โรงเรียน ได้รับการพัฒนาตามที่หลักสูตรกำหนด ก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

13.4 ชุมชน ได้รับความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน ที่ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา

14. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ (ทำอะไร)	จำนวน	เป็นเงิน
1) การจัดทำ จัดหา วัสดุประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้, เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม เช่น ชุดเกมภาษา เช่น เกมบิงโกคำ เกมสะกดคำ เกมปริศนาอักษร ใบงานประกอบกิจกรรมในแต่ละขั้นตอน บัตรคำ บัตรภาพ เกมกระดาน/สื่อเกมจากวัสดุท้องถิ่น และแบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำ เช่น กระดาษ กาว กรรไกร อุปกรณ์ตกแต่ง	1 ชุด	3,000

15. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1) นักเรียนอ่านออก เขียนได้ อย่างถูกต้อง	การทดสอบ	ข้อสอบ
2) นักเรียนสามารถสื่อสารด้วยภาษาไทย ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามวัย	การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละขั้นตอน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
3) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงขึ้น และ	ทดสอบก่อน-หลังเรียนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	แบบทดสอบก่อน-หลังเรียนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4) นักเรียนพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย	สอบถามความพึงพอใจ	แบบสอบถามความพึงพอใจ

(ลงชื่อ)

ทิพย์สุดา อารศรี
(นางสาวทิพย์สุดา อารศรี)

ผู้พัฒนานวัตกรรม

16. การพิจารณาของผู้บริหารสถานศึกษา

16.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(... ✓ ..) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(... ✓ ..) ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ

(.....) กระจาย อำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัว ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(.....) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

16.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้น ของโรงเรียน ที่โรงเรียนกำหนด

( ) สมรรถนะการจัดการ และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

(✓) สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน

( ) สมรรถนะการอาชีพตามอัตลักษณ์สถานศึกษา

( ) อื่นๆ.....

16.3 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาของจังหวัด

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

(... ✓ ...) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

16.4 สอดคล้องกับข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบพัฒนานวัตกรรม

(.....) ไม่สอดคล้อง

(...✓...) สอดคล้อง

สรุปความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

(...✓...) เห็นชอบ

(.....) ให้ปรับปรุง

(.....) ไม่เห็นชอบ

ลงชื่อ ศิทธราธิวัฒน์ สีธิระบุตร ผู้อนุมัติ
(นายศิทธราธิวัฒน์ สีธิระบุตร)
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

นวัตกรรมการเรียนการสอนของคุณ
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ปีการศึกษา 2569
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1
นวัตกรรม “การการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้รูปแบบการ
จัดการเรียนรู้ SAMATHI MODEL ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2”

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

ชื่อผู้จัดทำ นางสาวอริษา กลิ่นขำ.....

รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ทุกกลุ่มสาระ/รายวิชา

2. ชื่อนวัตกรรม

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SAMATHI MODEL ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

3. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม 2569 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2570

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แนวทางที่ 1 แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

แนวทางที่ 2 การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

5. ประเภทของนวัตกรรม

( ) 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา

( ) 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร

(✓) 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

( ) 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้

ต่างๆ

( ) 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน

( ) 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา

( ) 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล

( ) 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพในศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนจากรูปแบบการถ่ายทอดความรู้เพียงอย่างเดียว ไปสู่กระบวนการ3รเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการลงมือปฏิบัติ การคิดอย่างเป็นระบบ และการสะท้อนผลการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จากการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่า ผู้เรียนบางส่วนยังขาดทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดเชิงเหตุผล ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ขาดความมั่นใจในการแสดงออก และมีกรอบคำตอบจากครูมากกว่าการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ผู้เรียนยังไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้ที่เรียนกับสถานการณ์ใกล้ตัวหรือการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน ส่งผลให้การเรียนรู้ขาดความหมายและไม่เกิดความยั่งยืน

อีกทั้งในบริบทของห้องเรียนระดับประถมศึกษา ซึ่งผู้เรียนอยู่ในช่วงวัยที่ต้องการการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ตรง การลงมือปฏิบัติ และกิจกรรมที่กระตุ้นความสนใจ หากขาดกระบวนการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนชัดเจนและเหมาะสมกับพัฒนาการของวัย อาจทำให้ผู้เรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะที่จำเป็นได้อย่างเต็มศักยภาพ ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้พัฒนานวัตกรรมจึงเห็นความจำเป็นในการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ มีลำดับขั้นตอนชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถนำไปใช้ได้จริงในห้องเรียน จึงได้พัฒนานวัตกรรม SAMATHI Model ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเริ่มต้นจากสถานการณ์ใกล้ตัว สร้างความตระหนักรู้ ลงมือปฏิบัติอย่างมีความหมาย วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน สะท้อนผลการเรียนรู้ สร้างนิสัยที่ดี และบูรณาการองค์ความรู้สู่การดำเนินชีวิตจริง กระบวนการดังกล่าวไม่เพียงส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทำให้การเรียนรู้เกิดความหมายเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถต่อยอดได้อย่างยั่งยืน

ดังนั้น นวัตกรรม SAMATHI Model จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนในยุคปัจจุบัน และตอบสนองต่อบริบทของห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมายในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้ SAMATHI Model เป็นกรอบการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากสถานการณ์ใกล้ตัว กระตุ้นการตระหนักรู้ ส่งเสริมการลงมือปฏิบัติ วิเคราะห์ร่วมกัน และสะท้อนผลการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้กับชีวิตประจำวัน และนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบและการทำงานร่วมกันของผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุกที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการคิด วิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสรุปองค์ความรู้ร่วมกัน อันนำไปสู่การพัฒนาทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และความรับผิดชอบต่อหน้าที่

3. เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการสร้างนิสัยที่ดีอย่างต่อเนื่องโดยใช้ขั้นตอนการสะท้อนคิด และการสร้างพฤติกรรมที่ยั่งยืน ใน SAMATHI Model เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และการเป็นพลเมืองที่ดี พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนนำหลักคิดและคุณค่าที่ได้เรียนรู้ไปบูรณาการสู่การดำเนินชีวิตจริง

8. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

8.1 เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 11 คน มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการเรียนรู้ในเรื่องการใช้ชีวิตตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางสังคม ศาสนา และวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับที่คาดหวังหลังจากการใช้การเรียนรู้

8.2 เชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 11 คน มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการเรียนรู้ในเรื่องการใช้

ชีวิตตามหลักคุณธรรม จริยธรรม และการประยุกต์ใช้ความรู้ทางสังคม ศาสนา และวัฒนธรรมคิดเป็นร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรม SAMATHI Model มีพื้นฐานมาจากแนวคิดทางการศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคิด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้สู่การดำเนินชีวิตจริง โดยบูรณาการหลักการ แนวคิด และทฤษฎีทางการศึกษาหลายประการเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนระดับประถมศึกษา และตอบสนองต่อเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ประการแรก นวัตกรรมนี้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Approach) ซึ่งเชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์และการมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้น บทบาทของครูจึงเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด ตั้งคำถาม และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับขั้นตอนใน SAMATHI Model ที่เริ่มต้นจากสถานการณ์ใกล้ตัว (Start with Situation) เพื่อกระตุ้นความสนใจ และสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้

ประการที่สอง นวัตกรรมนี้สอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ซึ่งเชื่อว่าความรู้ไม่ได้เกิดจากการรับข้อมูลเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากการที่ผู้เรียนสร้างความหมายจากประสบการณ์ของตนเอง การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ (Meaningful Action) วิเคราะห์ร่วมกัน (Analyze Together) และสะท้อนผลการเรียนรู้ (Think Back) จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมได้อย่างมีระบบ

ประการที่สาม นวัตกรรมนี้อาศัยแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้มากกว่าการรับฟังเพียงฝ่ายเดียว ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการคิด การอภิปราย การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน กระบวนการดังกล่าวช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง การสื่อสาร และการทำงานเป็นทีม อันเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21

นอกจากนี้ SAMATHI Model ยังมีพื้นฐานจากแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ช่วยเหลือกัน และรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ขั้นตอน Analyze Together จึงเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยพัฒนาทักษะทางสังคม ความเคารพความคิดเห็นผู้อื่น และการยอมรับความแตกต่างในด้านการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นวัตกรรมนี้สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมผ่านกระบวนการสะท้อนคิด (Reflective Thinking) ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนการกระทำของตนเอง พิจารณาผลที่เกิดขึ้น และปรับปรุงพฤติกรรมให้เหมาะสม ขั้นตอน Think Back และ Habit Formation จึงมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังวินัย ความรับผิดชอบ และการสร้างนิสัยที่ดีอย่างต่อเนื่อง อีกทั้ง แนวคิดการบูรณาการความรู้สู่ชีวิตจริง (Authentic Learning) ยังเป็นพื้นฐานสำคัญของขั้นตอน Integrate to Life ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนนำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมายและยั่งยืน ไม่จำกัดอยู่เพียงในห้องเรียน

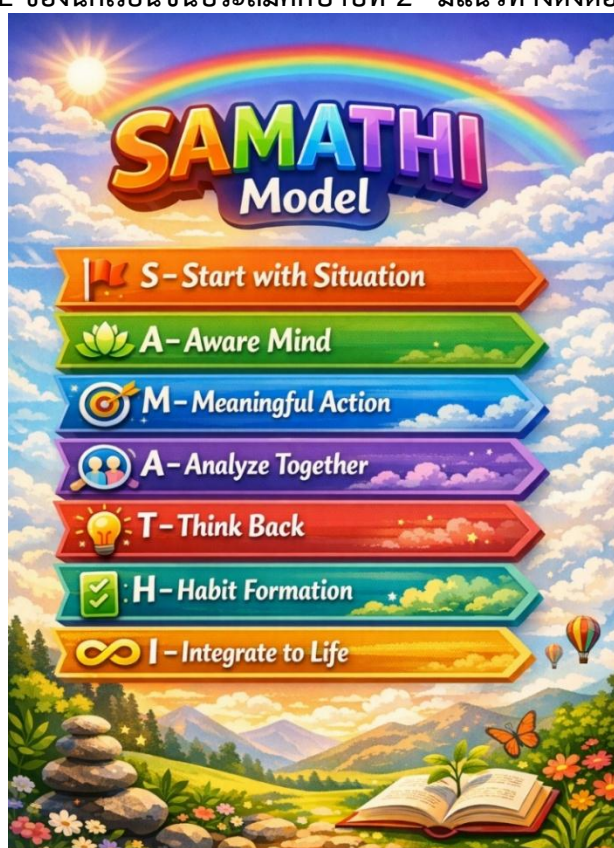
กล่าวโดยสรุป การพัฒนา SAMATHI Model เป็นการบูรณาการแนวคิดและทฤษฎีทางการศึกษาหลายแขนงเข้าด้วยกันอย่างสอดคล้อง ทั้งแนวคิดผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้แบบร่วมมือ การสะท้อนคิด และการบูรณาการสู่ชีวิตจริง เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทั้งความรู้ ทักษะกระบวนการคิด คุณธรรม และความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1. วางแผน (Plan)	ศึกษาหลักสูตรสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 วิเคราะห์ผู้เรียน วางแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ SAMATHI Model กำหนดวัตถุประสงค์ จุดประสงค์รายบท ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียนขนาดเล็ก เตรียมสื่อ นวัตกรรม และเครื่องมือวัดผล
2. ปฏิบัติ (Do)	ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนของ SAMATHI Model ทั้ง 6 ขั้น โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วม ลงมือปฏิบัติจริง ฝึกคิด วิเคราะห์ สะท้อนผล และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
3. ตรวจสอบ (Check)	สังเกตและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนระหว่างกิจกรรมตรวจสอบความก้าวหน้าผ่านการสะท้อนผล ปฏิบัติภารกิจ และผลงานที่เกิดจากกิจกรรม เช่น การพูดสะท้อน การเขียนบันทึกความดี การประเมินทักษะชีวิต การคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบท้ายบทเรียน
4. ปรับปรุง (Act)	วิเคราะห์ผลการดำเนินงานจากข้อมูลการประเมินต่าง ๆ เพื่อหาจุดเด่นและจุดที่ต้องพัฒนา นำผลการสะท้อนจากครูและนักเรียนมาปรับปรุงรูปแบบกิจกรรม วิธีการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในการจัดการเรียนรู้ครั้งถัดไป เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของรูปแบบ SAMATHI Model ให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

นวัตกรรม “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ SAMATHI MODEL ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2” มีแนวทางดังต่อไปนี้

1. **S – Start with Situation** (สตาร์ท วิช ชิพูเอชั่น) เริ่มต้นการเรียนรู้จากสถานการณ์ใกล้ตัว เป็นขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยนำสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียนมาใช้เป็นจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กับชีวิตจริง การนำไปใช้ ครูนำสถานการณ์ใกล้ตัว เช่น การทำบุญกับครอบครัว การเคารพผู้ใหญ่ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา มาเป็นประเด็นในการเรียนรู้ พร้อมตั้งคำถามกระตุ้นการคิด เช่น “นักเรียนเคยทำกิจกรรมใดในวันสำคัญทางศาสนาบ้าง” เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

2. **A – Aware Mind** (อะแวร์ มายด์) ฝึกสติ รู้ตัว รู้คิด ก่อนการเรียนรู้ เป็นขั้นตอนการเตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจของผู้เรียน โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีสติ สมาธิ และความพร้อมในการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การนำไปใช้ ครูจัดกิจกรรมฝึกสติอย่างง่าย เช่น การนั่งนิ่ง การกำหนดลมหายใจเข้า-ออก หรือการฟังเสียงรอบตัวก่อนเริ่มบทเรียน เพื่อให้ นักเรียนเกิดความสะดวก มีสมาธิ และพร้อมต่อการเรียนรู้

3. **M – Meaningful Action** (มีนิงฟูล แอ็กชัน) ลงมือปฏิบัติจริงอย่างมีความหมาย เป็นขั้นตอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหา เพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งและเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย การนำไปใช้ ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ เช่น การจัดทำโปสเตอร์เกี่ยวกับคุณธรรม การแสดงบทบาทสมมติการปฏิบัติตามศีล 5 หรือการจำลองสถานการณ์การอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

4. **A – Analyze Together** (อะนาไลซ์ ทูเกเธอร์) วิเคราะห์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกัน เป็นขั้นตอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกันคิด วิเคราะห์ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อพัฒนาทักษะการคิด การสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน การนำไปใช้ ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ให้วิเคราะห์กิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ได้เรียนรู้ เช่น การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชุมชน แล้วร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น และสรุปแนวคิดร่วมกันภายในกลุ่ม

5. **T – Think Back** (ธิงก์ แบ็ก) สะท้อนคิดจากประสบการณ์ที่ได้รับ เป็นขั้นตอนการส่งเสริมให้นักเรียนทบทวนและสะท้อนผลการเรียนรู้จากกิจกรรมที่ผ่านมา เพื่อให้เกิดความเข้าใจในตนเองและการเรียนรู้ที่ยั่งยืน การนำไปใช้ ครูตั้งคำถามสะท้อนคิด เช่น “นักเรียนได้เรียนรู้อะไรจากกิจกรรมนี้” และ “สิ่งใดที่สามารถนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวันได้” โดยให้นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นผ่านการพูด การเขียน หรือการวาดภาพ

6. **H – Habit Formation** (แฮบิท ฟอรัมเชชัน) ฝึกพฤติกรรมที่ต่อเนื่อง เป็นขั้นตอนการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์และคุณธรรม จริยธรรม ผ่านการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง การนำไปใช้ ครูติดตามพฤติกรรมของนักเรียน เช่น ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือผู้อื่น และการปฏิบัติตามกติกาของห้องเรียน พร้อมให้คำชื่นชมและเสริมแรงเชิงบวก

7. **I – Integrate to Life** (อินทิเกรต ทู โลฟ) นำความรู้และคุณธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นขั้นตอนการส่งเสริมให้นักเรียนนำความรู้ คุณธรรม และทักษะชีวิตที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ยั่งยืน การนำไปใช้ ครูส่งเสริมให้นักเรียนสะท้อนการนำความรู้ไปใช้จริง เช่น การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน และชุมชน

12. สื่อ-อุปกรณ์/ เครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/ เครื่องมือ และรายละเอียด
1	แบบฝึกหัด กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม
2	สื่อและเอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
3	แบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

13.1 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมสูงขึ้น มีความเข้าใจเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง และสามารถเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

13.2 ผู้เรียนมีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองผ่านกระบวนการตามขั้นตอนของ SAMATHI Model

13.3 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัย และการทำงานร่วมกับผู้อื่น พร้อมทั้งสามารถสร้างนิสัยที่ดีอย่างต่อเนื่อง

13.4 ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ชัดเจน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

14. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ (ทำอะไร)	จำนวน	เป็นเงิน
3) การจัดทำ จัดหา วัสดุ ประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้อเอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรมและแบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำ เช่น กระดาษ กาว กรรไกร อุปกรณ์ตกแต่ง	1 ชุด	3,000

15. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ SAMATHI	การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์ ตั้งคำถาม และเชื่อมโยงความรู้กับชีวิตจริงได้	สังเกตพฤติกรรมระหว่างทำกิจกรรม ถาม-ตอบ	แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม / แบบประเมินทักษะการคิด
3. นักเรียนมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	สังเกตในชีวิตประจำวัน / ประเมินจากกิจกรรมในห้องเรียน	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล / แบบสะท้อนความดี
4. นักเรียนมีความกระตือรือร้น กล้าแสดงออก และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้	ประเมินจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการมีส่วนร่วม / แบบประเมินการแสดงผลงาน

**นวัตกรรมกรรมการเรียนการสอนของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม**

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ปีการศึกษา 2569

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

นวัตกรรม “ การยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วย

นวัตกรรม SCI-STEP 3 : บันไดนักวิทย์คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้”

.....

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

ชื่อผู้จัดทำ นางสาวศศิภมล...เอกศิริ.

รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกกลุ่มสาระ/รายวิชา

2. ชื่อนวัตกรรม

การยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนวัตกรรม SCI-STEP 3 : บันไดนักวิทย์คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้

3. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม 2569 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2570

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แนวทางที่ 1 แสวงหานวัตกรรมกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

แนวทางที่ 2 การสร้างนวัตกรรมกรรมการเรียนการสอนใหม่

5. ประเภทของนวัตกรรม

( ) 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา

( ) 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร

(✓) 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

( ) 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้

ต่างๆ

( ) 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน

( ) 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา

( ) 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล

( ) 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา โดยยึดกรอบการปฏิรูปการศึกษา น้อมนำพระราชกระแสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษา ที่มุ่งเน้นการสร้างพื้นฐานที่มั่นคงให้แก่เด็กและเยาวชน ให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อสถาบันหลักของชาติ มีพื้นฐานชีวิตและอุปนิสัยที่เข้มแข็ง มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นคนดี คนเก่ง มี

คุณภาพ และมีสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งยึดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ที่มุ่งยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก โดยเน้นการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับประถมศึกษา พบว่ายังมี การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการถ่ายทอดองค์ความรู้เป็นหลัก ส่งผลให้นักเรียนขาดทักษะกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ เช่น การสังเกต การตั้งคำถาม การตั้งสมมติฐาน การทดลอง และการสรุปผล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่ผู้เรียน ควรได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังอ้อ (ยอดสังข์ วิทยา) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด สาเหตุสำคัญมาจากการขาดโอกาสในการลงมือปฏิบัติจริง ขาดการ ฝึกใช้กระบวนการคิดอย่างเป็นขั้นตอน และขาดการเชื่อมโยงความรู้กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้การเรียนรู้ ของนักเรียนเป็นไปในลักษณะการท่องจำ ไม่เกิดความเข้าใจเชิงลึก

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติ การคิด วิเคราะห์ อภิปราย และแก้ปัญหา โดยผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวก ส่งเสริม ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และช่วยให้ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้จัดทำจึงได้พัฒนานวัตกรรม “การยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนวัตกรรม SCI-STEP 3 : บันไดนักวิทยาศาสตร์คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้” ซึ่งเป็น นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบกระบวนการเรียนรู้เป็นขั้นตอน จากง่ายไปยากประกอบด้วย 3 ขั้น ได้แก่

STEP 1 สนุกค้น เพื่อกระตุ้นความสนใจและความอยากรู้อยากเห็น

STEP 2 ลงมือคิด เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ผ่านการทดลองและการสืบเสาะ

STEP 3 ใช้ได้จริง เพื่อเชื่อมโยงความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับชีวิตประจำวัน

นวัตกรรมดังกล่าวมุ่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังอ้อ (ยอดสังข์วิทยา) จำนวน 12 คน ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และ เป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้สอดคล้องกับ พัฒนาการของผู้เรียนในช่วงวัยเรียนรู้ผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ และการตั้งคำถาม

2. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหาทางวิทยาศาสตร์เบื้องต้น ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่สนุกสนาน มีส่วนร่วม และเกิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3. เพื่อพัฒนาครูให้สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย น่าสนใจ และสอดคล้องกับรูปแบบการ เรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

8. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนบ้านวังอ้อ (ยอดสังขวิทยา) จำนวน 8 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบผลการเรียน ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม SCI-STEP 3 : บันไดนักวิทยาศาสตร์คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้

2. นักเรียนอย่างน้อย ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามที่สถานศึกษากำหนด

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยใช้นวัตกรรม SCI-STEP 3 อยู่ในระดับ มากขึ้นไป

2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังอ้อ (ยอดสังขวิทยา) จำนวน 12 คน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

3. นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้เหมาะสมกับช่วงวัย

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการจัดการศึกษา โดยยึดกรอบการปฏิรูปการศึกษา น้อมนำพระราชกระแสของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ด้านการศึกษาที่จะต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้เด็ก เยาวชน และผู้เรียนมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องสถาบันหลักของชาติ สร้างพื้นฐานชีวิต (อุปนิสัย) ที่เข้มแข็ง สร้างความรู้ ทักษะเพื่อให้มีอาชีพ มีงานทำ และได้นำเป้าหมายของ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี(พ.ศ. 2561-2580) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 และยึดเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2561 ที่สำคัญได้ยึดวัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในประเด็นสำคัญ คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาภายใต้หลักการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและกำหนดให้ครูและผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน จัดการเรียนรู้แบบองค์รวม จัดแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพโดยมีการปรับปรุงหลักสูตรแกนกลางให้มีความทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งยังมีการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ทั้งนี้เพื่อให้การศึกษาของไทยมีความทันสมัยและสามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้โดยกำหนดนโยบายให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัด จัดทำแผนและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติในการจัดการศึกษาในแต่ละจังหวัดให้เป็นรูปธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2562) หลักการเรียนรู้แบบ Active Learning (การเรียนรู้เชิงรุก) หลักการนี้เน้นการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน โดยใช้กิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น เช่น การทดลอง การสำรวจ การคิดวิเคราะห์ และการแก้ปัญหา ทำให้นักเรียนไม่เพียงแต่รับข้อมูล แต่ยังสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทฤษฎีการเรียนรู้ของปีแอร์ ปีแอร์ เดอ คอว์นีย์ (Piaget's Theory of Cognitive Development) ทฤษฎีนี้เน้นการพัฒนาความคิดและความเข้าใจของนักเรียนผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากการลงมือทำและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทฤษฎีของปีแอร์ ปีแอร์ ช่วยให้เข้าใจว่าการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัยจะต้องสอดคล้องกับพัฒนาการทางความคิดของเด็ก

ทฤษฎีการเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรม (Experiential Learning Theory) ทฤษฎีนี้ของ David Kolb มุ่งเน้นการเรียนรู้ที่มาจากประสบการณ์ตรง โดยนักเรียนจะได้เรียนรู้จากการกระทำและการสะท้อนความคิดเห็นจากประสบการณ์นั้นๆ กระบวนการเรียนรู้แบบนี้ช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการวิเคราะห์สิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน

ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Albert Bandura ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นจากประสบการณ์ของตนเองเสมอไป แต่สามารถเกิดจากการสังเกตและการลอกเลียนแบบพฤติกรรมจากผู้อื่น การเรียนรู้ในแบบนี้ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้

การเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Constructivist Learning Theory) ทฤษฎีนี้เชื่อว่านักเรียนเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อพวกเขาสร้างความรู้และความเข้าใจของตนเองผ่านประสบการณ์และการสำรวจ การใช้แนวคิดนี้จะทำให้การเรียนการสอนสามารถสร้างโอกาสให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราววิทยาศาสตร์ได้จากการตั้งคำถามและแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง

การเรียนรู้แบบสหวิทยาการ (Interdisciplinary Learning) การใช้แนวคิดนี้จะเชื่อมโยงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเข้ากับสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ระหว่างศาสตร์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และการใช้ความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อการตัดสินใจและการแก้ปัญหาที่มีความหลากหลาย

การประยุกต์ใช้ในนวัตกรรม การใช้หลักการและทฤษฎีดังกล่าวในการพัฒนานวัตกรรม “การยกระดับผลสัมฤทธิ์วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนวัตกรรม SCI-STEP 3 : บันไดนักวิทย์คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้” จะช่วยเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพให้นักเรียนในหลายมิติ ทั้งการพัฒนาทักษะทางวิทยาศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ และการประยุกต์ใช้ความรู้ที่เรียนรู้ได้ในชีวิตประจำวัน

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
ขั้นที่ 1 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน	วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังอ้อ (ยอดสังขวิทยา) พบว่ายังขาดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เนื่องจากขาดโอกาสในการลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะอย่างต่อเนื่อง ขาดการเรียนรู้แบบสืบเสาะ และสื่ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ โดยใช้วิธีการเยี่ยมบ้าน การสังเกตพฤติกรรม และการทดสอบก่อนเรียน
ขั้นที่ 2 สร้างความตระหนักและขอความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ประชุมผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจถึงปัญหา ความสำคัญของการพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และขอความร่วมมือในการสนับสนุนการดำเนินนวัตกรรม SCI-STEP 3
ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้และออกแบบนวัตกรรม (PLC)	ผู้บริหารและคณะครูร่วมกันจัดกิจกรรม PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิเคราะห์ปัญหา ออกแบบ และพัฒนานวัตกรรม SCI-STEP 3 ให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน พร้อมสะท้อนผลการเรียนรู้ของนักเรียน (AAR)
ขั้นที่ 4 พัฒนาและจัดทำสื่อ/คู่มือประกอบนวัตกรรม	จัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้ สื่อ และเอกสารประกอบตามแนวคิด SCI-STEP 3 โดยเตรียมกิจกรรมและสื่อที่กระตุ้นความสนใจ ใช้สื่อจากของใกล้ตัว ฐานการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุก
ขั้นที่ 5 จัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม SCI-STEP 3 บูรณาการ SASITA MODEL	จัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยดำเนินกิจกรรมตาม 3 ขั้น ได้แก่ STEP 1 สนุกค้น (S – Science / A – Active Learning) กระตุ้นความสงสัยด้วยเกม การทดลองง่าย ๆ STEP 2

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
	ลงมือคิด (S – Students / T – Teamwork) นักเรียนสืบเสาะทดลอง อภิปรายกลุ่ม STEP 3 ใช้ได้จริง (I – Integrating Knowledge / A – Apply) เชื่อมโยงความรู้กับชีวิตประจำวันและการแก้ปัญหา
ขั้นที่ 6 นิเทศ ติดตาม และให้ข้อเสนอแนะ	ผู้อำนวยการสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศ ติดตามผลการจัดการเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง พร้อมให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ขั้นที่ 7 วัดและประเมินผล และสะท้อนผลการใช้นวัตกรรม	วัดและประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากแบบทดสอบการสังเกต และชิ้นงาน พร้อมนำผลไปสะท้อนและปรับปรุงนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

นวัตกรรม “การพัฒนาการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยใช้นวัตกรรม “การยกระดับผลสัมฤทธิ์ วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยนวัตกรรม SCI-STEP 3 : บันไดนักวิทยาศาสตร์ เป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้” มีแนวทางดังต่อไปนี้

นวัตกรรม SCI-STEP 3 มีโครงสร้างการจัดการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน (3 STEP) เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ ดังนี้
STEP 1 สนุกค้น (Fun Discovery)

เป็นขั้นสร้างแรงจูงใจและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยใช้กิจกรรมที่ใกล้ตัว เกม หรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสงสัย อยากรู้ และตั้งคำถามทางวิทยาศาสตร์

STEP 2 ลงมือคิด (Hands-on Thinking)

เป็นขั้นพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ผ่านการทดลอง การสืบเสาะหาความรู้ การทำงานกลุ่ม และการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจจากการลงมือปฏิบัติจริง

STEP 3 ใช้ได้จริง (Real-life Application)

เป็นขั้นนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความรู้ทางวิทยาศาสตร์กับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน สะท้อนผลการเรียนรู้ และนำเสนอผลงาน

องค์ประกอบของนวัตกรรม (Innovation Components)

นวัตกรรม SCI-STEP 3 ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้าน ดังนี้

ผู้เรียน (Learner)

- นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 คน
- มีบทบาทเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ คิด วิเคราะห์ ตั้งคำถาม ทดลอง และสรุปผลด้วยตนเอง

ครูผู้สอน (Teacher)

- ทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบกิจกรรม (Designer)
- เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator)
- เป็นโค้ชและผู้ชี้แนะ (Coach)

กระบวนการจัดการเรียนรู้ (Learning Process)

- การเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)
- กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry-based Learning)
- การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning)

สื่อและเครื่องมือ (Learning Materials & Tools)

- ใบกิจกรรม SCI-STEP 3
- สื่อของจริงและอุปกรณ์ทดลองจากสิ่งรอบตัว
- เกมและสถานการณ์ปัญหา
- สื่อเทคโนโลยีพื้นฐานที่เหมาะสมกับวัย

การวัดและประเมินผล (Assessment)

- แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน
- แบบประเมินทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์
- การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
- แบบประเมินผลงานและความพึงพอใจของผู้เรียน

12. สื่อ-อุปกรณ์/ เครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1	แบบฝึกหัด กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม
2	สื่อและเอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม
3	แบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เป้าหมายเชิงปริมาณ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนบ้านวังอ้อ (ยอดสังขีวิทยา) จำนวน 8 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเปรียบเทียบผลการเรียน ก่อนและหลังการใช้นวัตกรรม SCI-STEP 3 : บันไดนักวิทย์คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้
2. นักเรียนอย่างน้อย ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตามที่สถานศึกษากำหนด

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยใช้นวัตกรรม SCI-STEP 3 อยู่ในระดับ มากขึ้นไป
2. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านวังอ้อ (ยอดสังขีวิทยา) จำนวน 12 คน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กล้าแสดงออก มีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ และสามารถแก้ปัญหาต่างๆ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ได้เหมาะสมกับช่วงวัย

14. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ (ทำอะไร)	จำนวน	เป็นเงิน
3) การจัดทำ จัดหา วัสดุ ประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้, เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรมและแบบทดสอบในการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำ เช่น กระดาษ กาว กรรไกร อุปกรณ์ตกแต่ง	1 ชุด	3,000

15. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. นักเรียนร้อยละ 80 ขึ้นไป มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียน	การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นักเรียนสามารถตอบคำถาม และอธิบายหลักการทางวิทยาศาสตร์จากกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง	สังเกตพฤติกรรมระหว่างทำกิจกรรม ถาม-ตอบ	แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม / แบบประเมินทักษะการคิด
3. นักเรียนร้อยละ 85 ขึ้นไป มีพฤติกรรมที่แสดงถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เช่น ความร่วมมือ ความรับผิดชอบ และวินัยในการทำกิจกรรม	สังเกตในชีวิตประจำวัน / ประเมินจากกิจกรรมในห้องเรียน	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล / แบบสะท้อนความดี
4. นักเรียนสามารถสรุปความรู้ผ่านผลงานสร้างสรรค์ เช่น การวาดภาพ การ์ตูน 4 ช่อง การเขียนแผนภาพความคิด หรือเล่นนิทานได้อย่างถูกต้อง และสร้างสรรค์	ประเมินจากการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนและการนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการมีส่วนร่วม / แบบประเมินการแสดงผลงาน

(ลงชื่อ) ศศิกมล เอกศิริ
(นางสาวศศิกมล เอกศิริ)
ตำแหน่ง ครูชำนาญการ

ผู้พัฒนานวัตกรรม

16. การพิจารณาของผู้บริหารสถานศึกษา

16.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(✓) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(...) ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ

(...) กระจาย อำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัว ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(...) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

16.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้น ของโรงเรียน ที่โรงเรียน กำหนด

(...) สมรรถนะการจัดการ และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

(✓) สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน

(...) สมรรถนะการอาชีพตามอัตลักษณ์สถานศึกษา

(...) อื่นๆ.....

16.3 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาของจังหวัด

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในการบริหารและจัดการศึกษาให้มี คุณภาพและประสิทธิภาพ

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่าง ต่อเนื่อง

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

16.4 สอดคล้องกับข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบพัฒนานวัตกรรม

(✓) สอดคล้อง   (...) ไม่สอดคล้อง

สรุปความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

(✓) เห็นชอบ

(...) ให้ปรับปรุง

(...) ไม่เห็นชอบ

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติ

(นายศิทธาธิวัฒน์ สีธิระบุตร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

นวัตกรรมการเรียนการสอนของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ปีการศึกษา 2569
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1
นวัตกรรม “Math Lab : ห้องทดลองคณิตศาสตร์เพื่อชีวิตจริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”

.....

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

ชื่อผู้จัดทำ นายกิตติธรร ทองจุล.....

รับผิดชอบสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทุกกลุ่มสาระ/รายวิชา

2. ชื่อนวัตกรรม

Math Lab : ห้องทดลองคณิตศาสตร์เพื่อชีวิตจริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

3. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม 2569 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2570

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แนวทางที่ 1 แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่

แนวทางที่ 2 การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

5. ประเภทของนวัตกรรม

( ) 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา

( ) 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร

(✓) 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน

( ) 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้

ต่างๆ

( ) 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน

( ) 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา

( ) 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล

( ) 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

6. หลักการและเหตุผล ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม

การเรียนรู้คณิตศาสตร์ในปัจจุบันไม่ได้จำกัดอยู่เพียงการเข้าใจตัวเลขและการแก้โจทย์ปัญหาในหนังสือเรียนอีกต่อไป แต่ควรเป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเห็นถึงคุณค่าของคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ด้วยเหตุนี้ นวัตกรรม “Math Lab” หรือ “ห้องทดลองคณิตศาสตร์” จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการดังกล่าว โดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติจริง (Experiential Learning) และการเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหา (Problem-Based Learning) เป็นหลัก

“Math Lab” มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ (Constructivist Theory) ของ Piaget และ Vygotsky ซึ่งเชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านประสบการณ์ตรง กิจกรรมใน “Math Lab” ถูกออกแบบมาให้ผู้เรียนได้ทดลอง ลงมือปฏิบัติ และแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริง เช่น การวางแผนใช้

พื้นที่ การคำนวณต้นทุน-กำไร หรือการออกแบบกราฟเพื่อนำเสนอข้อมูล ความรู้เหล่านี้ไม่เพียงช่วยพัฒนาทักษะทางคณิตศาสตร์ แต่ยังเสริมสร้างทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ (Analytical Thinking) การแก้ปัญหา (Problem-Solving Skills) และความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

อีกหนึ่งหลักการสำคัญของ “Math Lab” คือการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริงในชีวิตประจำวัน (Real-World Context). การเชื่อมโยงคณิตศาสตร์เข้ากับสถานการณ์ในชุมชน เช่น การออกแบบแปลงเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง หรือการจำลองร้านค้าในโรงเรียน ทำให้นักเรียนเห็นว่าคณิตศาสตร์ไม่ได้เป็นเพียงเรื่องตัวเลขในห้องเรียน แต่เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแก้ปัญหาและการตัดสินใจในชีวิตจริง

นอกจากนี้ นวัตกรรมยังยึดแนวทางการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered Approach) โดยครูทำหน้าที่เป็น “ผู้อำนวยความสะดวก” หรือ Facilitator ซึ่งไม่ได้มุ่งเน้นการให้ความรู้เพียงฝ่ายเดียว แต่ช่วยสร้างโอกาสให้นักเรียนค้นพบคำตอบด้วยตนเองผ่านการตั้งคำถาม การทดลอง และการอภิปรายภายในกลุ่ม สิ่งนี้ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม (Collaboration Skills) ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21

ทฤษฎีเพิ่มเติมที่สนับสนุนนวัตกรรมนี้คือ “ขั้นตอนการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์” (Polya’s Problem-Solving Steps) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การเข้าใจปัญหา 2) การวางแผนแก้ปัญหา 3) การลงมือแก้ปัญหา และ 4) การทบทวนผลลัพธ์ โดยแต่ละขั้นตอนถูกนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ของ Math Lab อย่างชัดเจน เช่น การวางแผนจัดการพื้นที่จำลอง หรือการวิเคราะห์ต้นทุนสินค้า

ดังนั้น “Math Lab” จึงเป็นนวัตกรรมที่เน้นการเรียนรู้คณิตศาสตร์ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงในสถานการณ์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ ตลอดจนส่งเสริมให้นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้คณิตศาสตร์ในชีวิตจริงได้อย่างยั่งยืน นี่คือการก้าวสำคัญของการเปลี่ยนคณิตศาสตร์ให้กลายเป็นศาสตร์ที่มีชีวิต สร้างความสนุก และมีคุณค่าในมุมมองของผู้เรียนทุกคน

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะทางคณิตศาสตร์ผ่านการปฏิบัติจริง นักเรียนสามารถเข้าใจและประยุกต์ใช้แนวคิดทางคณิตศาสตร์ เช่น การคำนวณ การวิเคราะห์ข้อมูล และการแก้ปัญหาในสถานการณ์ชีวิตจริง
2. เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ นักเรียนสามารถวิเคราะห์โจทย์ปัญหาที่ซับซ้อน วางแผนแก้ปัญหา และนำเสนอโซลูชันที่มีเหตุผลและสร้างสรรค์
3. เพื่อเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับชีวิตประจำวันและบริบทชุมชน นักเรียนสามารถเห็นความสำคัญของคณิตศาสตร์ในชีวิตจริง เช่น การจัดการทรัพยากร การวางแผนงบประมาณ และการแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน

8. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

8.1 เชิงปริมาณ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 11 คน มีความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เช่น การคำนวณพื้นที่ การแก้โจทย์ปัญหา มีความสนใจในกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง มีความต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน

8.2 เชิงคุณภาพ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 11 คน มีความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ เช่น การคำนวณพื้นที่ การแก้โจทย์ปัญหา มีความสนใจในกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง มีความต้องการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกัน คิดเป็นร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรม “Math Lab: ห้องทดลองคณิตศาสตร์เพื่อชีวิตจริง” มีจุดมุ่งหมายในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์ในลักษณะที่เน้นประสบการณ์จริงและการประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวัน ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่มีการมีส่วนร่วมจากผู้เรียนและใช้วิธีการที่หลากหลายในการเรียนรู้ ทฤษฎีทางการศึกษาและหลักการต่าง ๆ ที่สนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจคณิตศาสตร์ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

หนึ่งในหลักการสำคัญของนวัตกรรม “Math Lab” คือการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการลงมือทำจริง ซึ่งเชื่อว่า “การเรียนรู้ที่ดีที่สุดเกิดจากการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติจริง” โดยแนวคิดนี้มีรากฐานจากทฤษฎีของ John Dewey นักการศึกษาชื่อดังที่กล่าวว่า “การเรียนรู้ที่ดีที่สุดเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนได้ประสบกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริงในชีวิต” ในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในลักษณะนี้ นักเรียนจะได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาจริง ๆ เช่น การคำนวณต้นทุน-กำไรในธุรกิจชุมชน การออกแบบพื้นที่การเกษตร หรือการจัดการทรัพยากรในครัวเรือน ด้วยวิธีการนี้ นักเรียนจะเห็นการเชื่อมโยงระหว่างคณิตศาสตร์กับชีวิตจริงและจะช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาคณิตศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้น

ทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivist Theory) Jean Piaget และ Lev Vygotsky ได้เสนอทฤษฎีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้ภายในของผู้เรียน การเรียนรู้คณิตศาสตร์จึงไม่ใช่เพียงการรับข้อมูลจากครูแต่เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนต้องสร้างความรู้ขึ้นมาเองโดยการเชื่อมโยงข้อมูลใหม่ ๆ กับความรู้เดิมที่มีอยู่ในสมอง ดังนั้นกิจกรรมใน “Math Lab” จะช่วยให้นักเรียนได้ใช้ความรู้ที่มีอยู่แล้วมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาหรือทดสอบความเข้าใจในแนวคิดคณิตศาสตร์ใหม่ ๆ ตัวอย่างเช่น การให้นักเรียนทำการคำนวณจากข้อมูลที่ได้มาจากการสำรวจจริงในชุมชนหรือการนำปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรในครัวเรือนมาใช้ในการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้จากการแก้ปัญหา (Problem-Based Learning - PBL) เป็นกระบวนการที่เน้นการให้ผู้เรียนเผชิญกับปัญหาที่ซับซ้อนและไม่สามารถหาคำตอบได้ทันที การเรียนรู้ในรูปแบบนี้ช่วยส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การวางแผน และการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาอย่างยั่งยืนในศตวรรษที่ 21 ทฤษฎีนี้มีรากฐานจากงานวิจัยของ Barrows (1986) ที่พบว่าการเรียนรู้จากปัญหาช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผลและทำการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ใน “Math Lab” นักเรียนจะได้รับโจทย์ปัญหาจากชีวิตจริง เช่น การคำนวณพื้นที่สวนผักในชุมชนหรือการคำนวณต้นทุนการผลิตสินค้าพื้นบ้าน เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่ต้องการการคิดวิเคราะห์และการประยุกต์ใช้ทักษะทางคณิตศาสตร์

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered Approach) หลักการนี้เน้นการให้ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง โดยครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยและแนะนำแนวการเรียนรู้มากกว่าการสอนในรูปแบบดั้งเดิมที่มีการถ่ายทอดความรู้จากครูสู่ผู้เรียน ในกระบวนการนี้ผู้เรียนจะมีโอกาสสำรวจและทดลองในสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างและเป็นมิตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky เกี่ยวกับการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสภาพแวดล้อมทางสังคม (Social Interaction) และการใช้ Zone of Proximal Development (ZPD) ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้นเมื่อได้รับการสนับสนุนจากครูหรือเพื่อนร่วมกลุ่ม

การเรียนรู้คณิตศาสตร์ใน “Math Lab” เน้นการใช้กิจกรรมที่มีความเป็นจริง โดยการนำคณิตศาสตร์มาใช้ในการสถานการณ์ที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน เช่น การคำนวณต้นทุนในการผลิตของชุมชน หรือการใช้คณิตศาสตร์ในการออกแบบการจัดการทรัพยากรของครัวเรือน วิธีการเหล่านี้ทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของคณิตศาสตร์ในชีวิตจริง นอกจากนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และการแก้ปัญหาเชิงซ้อน

การให้โอกาสนักเรียนได้ทดลองทำและลงมือปฏิบัติจริงช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่มีความหมาย เพราะพวกเขาสามารถเรียนรู้จากการแก้ปัญหาและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในกิจกรรม นอกจากนี้ การทำงานร่วมกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มช่วยเสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม ซึ่งเป็นทักษะที่มีความสำคัญในศตวรรษที่ 21 ที่ไม่สามารถทดแทนด้วยการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบเดิม ๆ ได้

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีและหลักการในกิจกรรม “Math Lab” การเรียนการสอนจะมีการออกแบบกิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนได้ทดลองใช้ทฤษฎีต่าง ๆ เช่น การใช้ PBL ในการตั้งโจทย์ปัญหาจากสถานการณ์ชีวิตจริง เช่น การคำนวณการใช้พลังงานในบ้านเรือน หรือการออกแบบพื้นที่เกษตรที่ใช้พื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยฝึกฝนทักษะการคิดวิเคราะห์ การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาผ่านการใช้คณิตศาสตร์ในสถานการณ์จริง ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมและการลงมือทำจริง

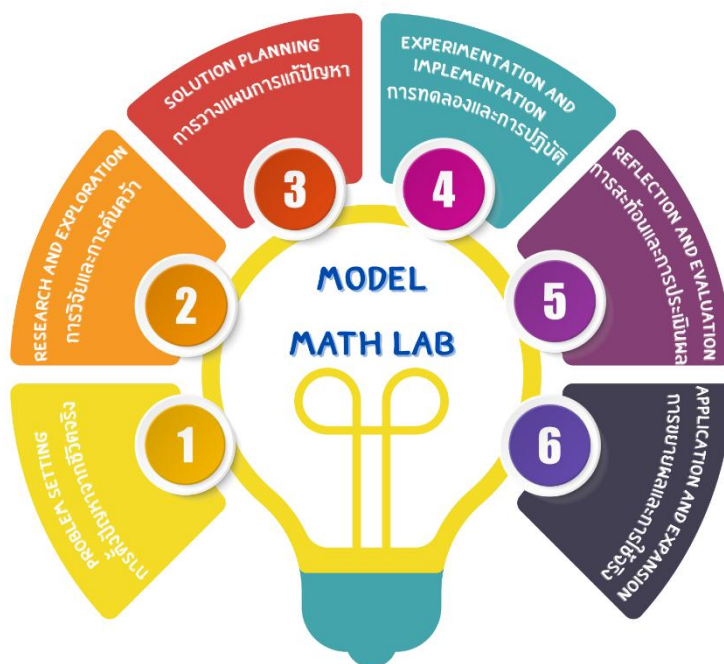
นวัตกรรม “Math Lab” ประกอบด้วยหลักการและแนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้แบบสร้างความรู้ การเรียนรู้จากการแก้ปัญหา และการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งทั้งหมดนี้จะช่วยเสริมสร้างทักษะทางคณิตศาสตร์ที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตจริงในยุคปัจจุบัน พร้อมทั้งพัฒนาทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกัน และการคิดวิเคราะห์ ที่สำคัญในศตวรรษที่ 21.

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1. วางแผน(Plan)	- ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 วิเคราะห์ผู้เรียน วางแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ Math Lab : ห้องทดลองคณิตศาสตร์เพื่อชีวิตจริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำหนดวัตถุประสงค์ จุดประสงค์รายบริบท ออกแบบกิจกรรมให้ สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียนขนาดเล็ก เตรียมสื่อ นวัตกรรมและเครื่องมือวัดผล
2. Do(ปฏิบัติ)	- จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ขั้นตอนกระบวนการของ Math Lab : ห้องทดลองคณิตศาสตร์เพื่อชีวิตจริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - จัดทำสื่อ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้บทต่าง ๆ และ สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชนและจังหวัด - นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ - นักเรียนทำกิจกรรมตามกระบวนการ Math Lab : ห้องทดลอง คณิตศาสตร์เพื่อชีวิตจริง
3. ตรวจสอบ(Check)	- ทดสอบความรู้ด้วยแบบทดสอบท้ายบทเรียน นำมาวิเคราะห์ผลลัพธ์ - ประเมินความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนด้วยแบบทดสอบการ อ่าน
4. ปรับปรุง(Act)	- นำผลการประเมินการทดสอบความรู้ด้วยแบบทดสอบท้ายบทเรียน มา ปรับปรุงกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ - ให้ข้อมูลย้อนกลับ(Feedback) แก่นักเรียน เพื่อปรับปรุงแนวทางการ สรุปองค์ความรู้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

นวัตกรรม “Math Lab : ห้องทดลองคณิตศาสตร์เพื่อชีวิตจริงของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” มีแนวทางดังต่อไปนี้

1. การตั้งปัญหาจากชีวิตจริง (Problem Setting)

การเริ่มต้นด้วยการตั้งปัญหาหรือโจทย์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง เป็นการให้ผู้เรียนได้เห็นความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีคณิตศาสตร์กับการนำไปใช้จริงในสภาพแวดล้อมที่พวกเขาคุ้นเคย ซึ่งอาจเป็นการคำนวณการใช้จ่ายในครัวเรือน หรือการคำนวณต้นทุน-กำไรในการขายสินค้าหรือบริการของชุมชน การตั้งปัญหาที่เป็นรูปธรรมและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ของผู้เรียนจะช่วยเพิ่มความสนใจและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

2. การวิจัยและการค้นคว้า (Research and Exploration)

นักเรียนจะต้องทำการวิจัยหาความรู้เกี่ยวกับปัญหาที่กำหนดขึ้น ซึ่งอาจรวมถึงการเก็บข้อมูล การค้นหาข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ อินเทอร์เน็ต หรือการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในปัญหาและวิธีการแก้ไขโดยใช้คณิตศาสตร์ โดยส่วนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างมีระเบียบ

3. การวางแผนการแก้ปัญหา (Solution Planning)

เมื่อผู้เรียนเข้าใจปัญหาที่กำหนดไว้แล้ว ขั้นตอนถัดไปคือการวางแผนวิธีการแก้ปัญหาด้วยคณิตศาสตร์ โดยอาจใช้สูตรคณิตศาสตร์ที่เรียนรู้ เช่น การคำนวณพื้นที่ การหาค่าต้นทุน การคำนวณอัตรากำไร การใช้สถิติ หรือการใช้กราฟ เป็นต้น ในขั้นตอนนี้ผู้เรียนจะได้วิเคราะห์ปัญหาจากมุมมองต่าง ๆ และเลือกใช้วิธีที่เหมาะสมที่สุด

4. การทดลองและการปฏิบัติ (Experimentation and Implementation)

ขั้นตอนนี้เป็นการให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริงตามแผนที่ได้วางไว้ โดยการใช้เครื่องมือ เช่น เครื่องคิดเลข, ซอฟต์แวร์คำนวณ, หรือการทำแบบจำลองต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา ตัวอย่างเช่น การใช้แผนที่เพื่อคำนวณพื้นที่ในกิจกรรมการปลูกพืช หรือการคำนวณอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนทางธุรกิจของชุมชน ผ่านการทดลองในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน

5. การสะท้อนและการประเมินผล (Reflection and Evaluation)

หลังจากทดลองใช้วิธีการแก้ปัญหาจนได้ผลลัพธ์ นักเรียนจะมีการสะท้อนผลการเรียนรู้ ทั้งในเชิงกระบวนการ (กระบวนการคิดที่ใช้) และผลลัพธ์ (การคำนวณหรือการตัดสินใจที่ได้) รวมถึงการประเมินการใช้เครื่องมือและวิธีการที่เลือกใช้เพื่อแก้ปัญหา ขั้นตอนนี้จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้จากความผิดพลาดและพัฒนาความคิดของตนเองได้

6. การขยายผลและการใช้จริง (Application and Expansion)

การนำผลลัพธ์จากการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาจริงหรือขยายผลกิจกรรมไปสู่สถานการณ์หรือชุมชนจริงๆ เป็นขั้นตอนที่สำคัญในการพัฒนาแนวคิดคณิตศาสตร์ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง เช่น การนำการคำนวณต้นทุน-กำไร จากธุรกิจชุมชนไปปรับใช้จริง หรือการพัฒนาแนวทางการเกษตรที่ใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่าในชุมชน

โมเดลนี้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ในระดับต่าง ๆ โดยมีการปรับให้เหมาะสมกับลักษณะและระดับความสามารถของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น รวมถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยในการสอน เช่น การใช้โปรแกรมคำนวณทางคณิตศาสตร์ออนไลน์หรือการสร้างกราฟแสดงผลในสถานการณ์จริง เพื่อให้การเรียนการสอนมีความหลากหลายและมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

12. สื่อ-อุปกรณ์/ เครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1	แบบฝึกหัด กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม
2	สื่อและเอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรม
3	แบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

13.1 นักเรียนจะสามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาได้ดีขึ้น โดยการเรียนรู้ผ่านการทำงานกับโจทย์ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและกระตุ้นให้พวกเขาคิดอย่างมีเหตุผลและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม

13.2 นักเรียนจะสามารถนำทักษะคณิตศาสตร์ที่เรียนรู้มาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้ เช่น การคำนวณต้นทุน การวางแผนการเงิน การคำนวณพื้นที่ หรือการวิเคราะห์ข้อมูลทางธุรกิจ ทำให้คณิตศาสตร์ไม่ใช่เพียงแค่ทฤษฎี แต่เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้งานได้จริง

14. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวดค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ (ทำอะไร)	จำนวน	เป็นเงิน
3) การจัดทำ จัดหา วัสดุ ประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้, เอกสารประกอบการจัดการเรียนการสอนด้วยนวัตกรรมและแบบทดสอบในการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	ค่าวัสดุ	วัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำ เช่น กระดาษ กาว กรรไกร อุปกรณ์ตกแต่ง	1 ชุด	3,000

15. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เพิ่มขึ้น	การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน	แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. นักเรียนสามารถใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ ในเนื้อหาวิชาสังคมศึกษาได้	สังเกตพฤติกรรมและการตอบคำถามในชั้นเรียน	แบบบันทึกการสังเกตและเชิงพฤติกรรม
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้แบบ Math Lab	ประเมินจากการเข้าร่วมกิจกรรมและการสร้างผลงาน	แบบประเมินการมีส่วนร่วมและผลงานของนักเรียน
4. นักเรียนสามารถอธิบายและประยุกต์ใช้ความรู้ในชีวิตประจำวันได้	สัมภาษณ์และการนำเสนอผลงานของนักเรียน	แบบประเมินการสัมภาษณ์และการนำเสนอ

(ลงชื่อ)   กิตติธร ทองจุล   ผู้พัฒนานวัตกรรม
(นายกิตติธร ทองจุล)
ตำแหน่ง พนักงานราชการ

16. การพิจารณาของผู้บริหารสถานศึกษา

16.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(✓) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียนรวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(...) ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ

(...) กระจาย อำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัว ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(...) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

16.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้น ของโรงเรียน ที่โรงเรียนกำหนด

(...) สมรรถนะการจัดการ และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

(✓) สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน

(...) สมรรถนะการอาชีพตามอัตลักษณ์สถานศึกษา

(...) อื่นๆ.....

16.3 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของจังหวัด

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในการบริหารและจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

(...) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

16.4 สอดคล้องกับข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบพัฒนานวัตกรรม

(✓) สอดคล้อง   (...) ไม่สอดคล้อง

สรุปความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

(✓) เห็นชอบ

(...) ให้ปรับปรุง

(...) ไม่เห็นชอบ

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติ

(นายศิทธราธิวัฒน์ สีธิระบุตร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา)

นวัตกรรมการเรียนการสอนของคุณ
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ปีการศึกษา 2569
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
นวัตกรรม “การพัฒนาทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยนวัตกรรม 3P Model”

1. ผู้จัดทำนวัตกรรม

ชื่อ-นามสกุล ผู้จัดทำ นางสาวอลิษา จันทมาตร
 รับผิดชอบระดับชั้น/วิชาที่สอน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทุกรายวิชา

2. ชื่อนวัตกรรม

“การพัฒนาทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยนวัตกรรม 3P Model”

3. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มวันที่ 16 พฤษภาคม 2569 ถึง วันที่ 31 มีนาคม 2570

4. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

- แนวทางที่ 1 แสวงหานวัตกรรมการเรียนการสอนจากแหล่งต่างๆที่เคยมีผู้สร้างหรือทำไว้แล้วแล้วนำมาปรับปรุงหรือพัฒนาใหม่
- แนวทางที่ 2 การสร้างนวัตกรรมการเรียนการสอนใหม่

5. ประเภทของนวัตกรรม

- ( ) 01 นวัตกรรมด้านระบบ รูปแบบของการจัดการศึกษา
- ( ) 02 นวัตกรรมด้านหลักสูตร
- (✓) 03 นวัตกรรมด้านการเรียนการสอน
- ( ) 04 นวัตกรรมด้านสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาทั้งสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์รวมถึงแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
- ( ) 05 นวัตกรรมด้านการจัดการชั้นเรียน
- ( ) 06 นวัตกรรมด้านการบริหารและบริการทางการศึกษา
- ( ) 07 นวัตกรรมด้านการวัดและประเมินผล
- ( ) 08 นวัตกรรมด้านการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาการปฏิบัติงาน การพัฒนาองค์กร

6. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ต้องสร้าง/ พัฒนานวัตกรรม

การวิเคราะห์ Pain Point (จุดเจ็บปวด) ที่เป็นที่มาของการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรม

จากผลการทดสอบระดับชาติ O-NET ในปีการศึกษา 2566-2567 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะทักษะด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเขียน และการนำคำศัพท์ไปใช้ในบริบทที่เหมาะสม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาด้าน การสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียน ที่ยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร จากการวิเคราะห์ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) พบว่า มาตรฐานการเรียนรู้ที่ควรเร่งพัฒนา ได้แก่ สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ต 1.3, สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม มาตรฐาน ต 2.1 และ ต 2.2 และสาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและ

โลก มาตรฐาน ต 4.1 ซึ่งล้วนเป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำศัพท์ การสื่อสาร และการเขียนภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ ผู้เรียนส่วนใหญ่ยังขาดความสนใจและแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผ่านมา ยังขาดความหลากหลายและไม่สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนได้อย่างเพียงพอ รวมทั้งขาดสื่อการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการฝึกใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างเป็นรูปธรรม เช่น บัตรคำ สื่อภาพ เกม ภาษาอังกฤษ หรือกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ส่งผลให้ผู้เรียนขาดประสบการณ์ในการสะกดคำ และเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง และไม่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและความท้าทายดังกล่าว ครูผู้สอนจึงเห็นความจำเป็นในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้ นวัตกรรม 3P Model (Picture-Puzzle-Production) ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์จากสื่อภาพ ฝึกทักษะการสะกดคำผ่านกิจกรรม คำศัพท์ปริศนา และนำความรู้ไปสู่การสร้างผลงานด้วยการเขียนคำศัพท์และประโยคภาษาอังกฤษ เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) อันจะช่วยยกระดับทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้อย่างเหมาะสม

การวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

จากการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนยังอยู่ในระดับต่ำกว่ามาตรฐานที่คาดหวัง เมื่อพิจารณาจากผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านภาษาอังกฤษทั้งในระดับชั้นเรียนและการประเมินระดับชาติ นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ ทั้งในด้านการอ่านออกเสียงคำศัพท์ การอ่านประโยค และความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน

ปัญหาที่พบสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนขาดพื้นฐานการอ่านที่แข็งแรง โดยเฉพาะในส่วนของ การเชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษร และยังไม่สามารถอ่านคำศัพท์ใหม่ ๆ ได้อย่างถูกต้องและคล่องแคล่ว ส่งผลต่อความเข้าใจและการจับใจความสำคัญของข้อความที่อ่าน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับชั้นที่สูงขึ้น นอกจากนี้ การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนยังคงใช้วิธีการสอนแบบเน้นครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนเรียนรู้ผ่านการท่องจำและการทำแบบฝึกหัดซ้ำ ๆ ทำให้ขาดแรงจูงใจ ขาดการมีส่วนร่วม และไม่มีโอกาสฝึกทักษะอย่างเต็มที่ ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถพัฒนาทักษะการอ่านได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

สถานการณ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนากระบวนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านการลงมือปฏิบัติจริงตามแนวคิด Active Learning ควบคู่กับการเสริมสร้างทักษะพื้นฐานด้านการอ่านภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการบูรณาการแนวทางการสอนด้วยวิธีโฟนิกส์ (Phonics) ซึ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวสะกดของคำ เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง ชัดเจน และนำไปสู่ความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้พัฒนานวัตกรรม 3P Model เพื่อพัฒนาทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ขึ้นมา เพื่อยกระดับทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนให้ดีขึ้น ตอบสนองต่อปัญหาและความท้าทายที่พบในชั้นเรียนอย่างตรงจุด

การวิเคราะห์บริบทพื้นที่/สถานศึกษา

ด้วยโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งประสบปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษยังขาดความต่อเนื่องและอาจไม่บรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ โรงเรียนยังขาดสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะและใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริง เช่น บัตรคำศัพท์ หนังสือพจนานุกรม

อังกฤษ-ไทย เกมการศึกษาเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ รวมถึงเทคนิควิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและเหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนในช่วงชั้นประถมศึกษา ส่งผลให้นักเรียนขาดโอกาสในการฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังขาดประสบการณ์ในการใช้ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้องตามหลักการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

7. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

7.1 เพื่อสร้างและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

7.2 เพื่อประเมินผลหลังการทดลองใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยนวัตกรรม 3P Model

- (1) ผลการทดสอบการอ่านภาษาอังกฤษ
- (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
- (2) ความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ

8. กลุ่มเป้าหมาย/ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2569 จำนวน 7 คน

9. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

นวัตกรรม 3P Model พัฒนาขึ้นบนพื้นฐานของแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมุ่งส่งเสริมทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการหลักการทางทฤษฎีด้านภาษาและการเรียนรู้หลายแนวคิด ดังนี้

1. แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

3P Model สอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติ คิด วิเคราะห์ และสร้างผลงานด้วยตนเอง แทนการรับฟังเพียงอย่างเดียว แนวคิดนี้ได้รับการสนับสนุนจากแนวคิดของ Bonwell and Eison ที่เสนอว่าการเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพสูงสุดเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งด้านการคิดและการกระทำ ในนวัตกรรม 3P Model ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านภาพ (Picture) ฝึกปฏิบัติผ่านเกมคำศัพท์ (Puzzle) และสร้างผลงานจริง (Production) ซึ่งเป็นกระบวนการที่กระตุ้นการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

2. ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

นวัตกรรม 3P Model มีพื้นฐานจากแนวคิดการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองของ Jean Piaget และ Lev Vygotsky ซึ่งอธิบายว่าผู้เรียนจะสร้างความรู้ใหม่จากประสบการณ์และการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

ขั้น Picture ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงคำศัพท์กับประสบการณ์เดิมผ่านภาพ

ขั้น Puzzle เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหาและการทำงานร่วมกัน

ขั้น Production เป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ผ่านการเขียนและการสื่อสารจริง

กระบวนการดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจคำศัพท์อย่างลึกซึ้ง และสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทต่าง ๆ

3. ทฤษฎีการเรียนรู้คำศัพท์ (Vocabulary Acquisition Theory)

การพัฒนาทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้คำศัพท์อย่างเป็นระบบ แนวคิดด้านการรับคำศัพท์ของ Stephen Krashen โดยเฉพาะทฤษฎี Input Hypothesis อธิบายว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ภาษาได้ดีเมื่อได้รับข้อมูลภาษาที่เหมาะสมกับระดับความสามารถใน 3P Model ขั้น Picture ทำหน้าที่เป็น “Input” ที่เข้าใจได้ (Comprehensible Input) ส่วนขั้น Puzzle และ Production เป็นกระบวนการฝึกใช้ภาษา (Output) ซึ่งช่วยเสริมความแม่นยำด้านการสะกดคำและการเขียน

4. ทฤษฎีพหุปัญญา (Multiple Intelligences Theory)

นวัตกรรม 3P Model สอดคล้องกับแนวคิดพหุปัญญาของ Howard Gardner ซึ่งเชื่อว่าผู้เรียนมีความถนัดแตกต่างกัน การใช้ภาพ (Picture) ตอบสนองผู้เรียนที่มีความถนัดด้านมิติสัมพันธ์ การใช้เกมปริศนา (Puzzle) ส่งเสริมปัญญาด้านตรรกะและภาษา การสร้างผลงาน (Production) ส่งเสริมปัญญาด้านภาษาและมนุษยสัมพันธ์

5. หลักการเรียนรู้แบบเป็นขั้นตอน (PPP Approach)

โครงสร้างของ 3P Model มีความสอดคล้องกับแนวคิด Presentation–Practice–Production (PPP) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนภาษาที่ได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย โดยมีลำดับขั้นการเรียนรู้จากการนำเสนอเนื้อหา ไปสู่การฝึกฝน และการนำไปใช้จริง

10. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

กระบวนการ/ขั้นตอน	กิจกรรม/แนวทางการดำเนินงาน โดยสรุป
1. วางแผน(Plan)	<ul style="list-style-type: none"> - วิเคราะห์ผู้เรียน โดยให้ทำแบบทดสอบวัดความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษ เพื่อวัดระดับความรู้ของภาพรวมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - วิเคราะห์ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2565-2567 เพื่อทราบมาตรฐานการเรียนรู้ในวิชาภาษาอังกฤษ ที่มีคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศ เพื่อวางแผนในการออกแบบสื่อ กิจกรรมการเรียนรู้
2. Do(ปฏิบัติ)	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ขั้นตอนกระบวนการของ 3P Model - จัดทำสื่อ เช่น บัตรภาพ, เกมปริศนา Puzzle - นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ - นักเรียนทำกิจกรรมตามกระบวนการ 3P
3. ตรวจสอบ(Check)	<ul style="list-style-type: none"> - ทดสอบความรู้ด้วยแบบทดสอบท้ายบทเรียน นำมาวิเคราะห์ผลลัพธ์ - ประเมินความสามารถของนักเรียนโดยใช้การสนทนา/การตอบคำถาม
4. ปรับปรุง(Act)	<ul style="list-style-type: none"> - นำผลการประเมินการทดสอบความรู้ด้วยแบบทดสอบท้ายบทเรียน มาปรับปรุงกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ - ให้ข้อมูลย้อนกลับ(Feedback) แก่นักเรียน เพื่อปรับปรุงแนวทางการสรุปองค์ความรู้ให้ถูกต้องและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

11. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

แผนภาพ นวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ ด้วย 3P Model

นวัตกรรมการพัฒนาทักษะการสะกดคำและการเขียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยนวัตกรรม 3P Model มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (Warm up) เป็นขั้นเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นความสนใจและสร้างบรรยากาศที่สนุกสนานให้กับผู้เรียน โดยครูผู้สอนใช้กิจกรรมสั้น ๆ เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเข้าสู่บทเรียนใหม่ เช่น การตั้งคำถามง่าย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา การทบทวนคำศัพท์ที่เคยเรียนมาแล้ว หรือการใช้เพลงภาษาอังกฤษที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับบทเรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจและความพร้อมในการเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้น Picture (P1) : การนำเสนอคำศัพท์ผ่านสื่อภาพ (Presentation) เป็นขั้นนำเสนอเนื้อหาใหม่ โดยครูผู้สอนนำเสนอคำศัพท์ภาษาอังกฤษผ่านสื่อภาพ เช่น ภาพประกอบ บัตรคำ วิดีโอ หรือสื่อดิจิทัล ร่วมกับการอธิบายความหมาย การออกเสียง และการนำคำศัพท์ไปใช้ในประโยค เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์อย่างเป็นรูปธรรม โดยอาจใช้เพลงภาษาอังกฤษที่มีคำศัพท์เป้าหมายประกอบการเรียนรู้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ได้ง่ายและสนุกสนานยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้น Puzzle (P2) : การฝึกทักษะผ่านกิจกรรมปริศนาคำศัพท์ (Practice) เป็นขั้นฝึกฝนทักษะการสะกดคำและการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านกิจกรรม Word Puzzle เช่น Crossword, Word Search, การจับคู่คำศัพท์กับภาพ หรือการเติมคำจากคำใบ้ รวมถึงการร้องเพลงหรือทำกิจกรรมเข้าจังหวะ เพื่อเสริมสร้างความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา และส่งเสริมการทำงานร่วมกันภายในชั้นเรียน

ขั้นที่ 4 ขั้น Production (P3) : การนำความรู้ไปใช้จริง (Production) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำความรู้และทักษะที่ได้รับจากขั้น Picture และ Puzzle ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างผลงานทางภาษา เช่น การเขียนคำศัพท์จากความจำ

การเขียนประโยคสั้น ๆ การแสดงบทบาทสมมติ การจับคู่สนทนา หรือการออกมานำเสนอกิจกรรมหน้าชั้นเรียน เพื่อฝึกการใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์จริงและเกิดความมั่นใจในการสื่อสาร

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุป (Wrap up) เป็นขั้นสุดท้ายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนและสรุปความรู้ที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในชั่วโมงนั้น โดยครูผู้สอนอาจใช้กิจกรรม เช่น การทำแบบทดสอบท้ายบท การตอบคำถาม การสะท้อนผลการเรียนรู้ หรือการใช้เพลงภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน เพื่อช่วยย้ำความเข้าใจและเสริมการจดจำคำศัพท์และการใช้ภาษาอังกฤษอย่างถูกต้อง

แนวทางหรือวิธีดำเนินการตามนวัตกรรม

กิจกรรมที่ดำเนินการ	เครื่องมือ	รายละเอียด
1. ออกแบบและจัดกิจกรรมตาม 3P Model 2. วางโครงสร้างบทเรียนโดยใช้แบบทดสอบ ควบคู่กับกิจกรรม Active Learning 3. จัดทำสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 4. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5. ตรวจสอบประเมินผล	- โครงสร้างรายวิชาภาษาอังกฤษ ๑16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - โครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ รายวิชาภาษาอังกฤษ ๑16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 - แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรม - แบบประเมินการทดสอบหลังเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษ - แบบประเมินทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ - แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	- จัดทำโครงสร้างรายวิชา - จัดทำโครงสร้างหน่วยการเรียนรู้ - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นวัตกรรม - จัดทำสื่อ/แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น บัตรคำ เกม โปสเตอร์ แบบฝึกหัดอ่าน - ให้นักเรียนลงมือฝึกฝนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่หลากหลาย - จัดกิจกรรมในลักษณะวนซ้ำ ฝึกจากคำศัพท์ง่ายไปสู่ประโยคและเนื้อเรื่อง - ครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก ให้คำแนะนำและเสริมแรงเชิงบวก - ตรวจสอบประเมินผล โดยสังเกตพฤติกรรม / แบบประเมินผล / แบบฝึกหัด - วิเคราะห์ผลและพัฒนาแนวทางเพิ่มเติม

12. สื่อ-อุปกรณ์/ เครื่องมือ

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
1	บัตรคำศัพท์ (Flashcards) บัตรคำที่เน้นเสียงและคำศัพท์พื้นฐาน
2	ชุดเกมการ์ดคำศัพท์ (Word Games / Matching Cards)
3	ไฟล์เสียงคำศัพท์ (Audio Files) / ไฟล์เสียงสำเนียงเจ้าของภาษา ใช้ฟังประกอบการฝึกอ่านและฝึกออกเสียงให้ถูกต้อง
4	สื่อดิจิทัล (Interactive Software / Applications) , โปรแกรมหรือแอปฯ ฝึก Phonics / Reading

ลำดับที่	ชื่อสื่อ-อุปกรณ์/เครื่องมือ และรายละเอียด
5	หนังสือหรือใบงานฝึกอ่าน (Phonics Worksheets / Storybooks) เน้นการอ่านคำที่ตรงกับเสียงที่เรียนรู้
6	เครื่องบันทึกเสียง หรือแอปบันทึกเสียง ให้นักเรียนบันทึกเสียงการอ่านของตัวเองฟังย้อนกลับเพื่อพัฒนาการออกเสียงและจังหวะ

13. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 13.1 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษสูงขึ้น
- 13.2 นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น
- 13.3 นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ
- 13.4 ครูมีนวัตกรรมจัดการการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการสอนภาษาอังกฤษ ด้วย 3P Model
- 13.5 โรงเรียนได้รับการพัฒนาตามที่หลักสูตรกำหนด
- 13.6 ชุมชนได้รับความร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งผลต่อการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงคุณภาพการศึกษา

14. งบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

กิจกรรม	หมวด ค่าใช้จ่าย	ค่าใช้จ่าย		
		รายการ	จำนวน	เป็นเงิน
1) การจัดทำ จัดหา วัสดุ ประกอบการจัดทำสื่อการเรียนรู้อ่าน	ค่าวัสดุ	1. บัตรภาพ - บัตรคำ ภาษาอังกฤษ	1 ชุด	3,000
		2. ชุดเกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษ		
		3. กระดานไวท์บอร์ด		
		4. กระดาษชาร์ต		
		5.ปากกาเมจิก		
		6. แผ่นเคลือบพลาสติกแข็ง		
		7. กระดาษสติ๊กเกอร์		
รวมเป็นเงิน			3,000	

*ตัวเลขทุกรายการ

15. การประเมินผล

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	การทดสอบ	แบบทดสอบ
2) ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ	การทดสอบ	แบบทดสอบ
3) ความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ	สอบถามความพึงพอใจ	แบบสอบถามความพึงพอใจ

(ลงชื่อ) อลิษา จันทมาตกร ผู้พัฒนานวัตกรรม
(นางสาวอลิษา จันทมาตกร)
ตำแหน่ง ครู

16. การพิจารณาของผู้บริหารสถานศึกษา

13.1 ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้งพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(✓) คิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น

(✓) ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กไทยทั่วประเทศ

(.....) กระจาย อำนาจและให้อิสระแก่หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาเพื่อเพิ่มความคล่องตัว ในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(.....) สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

13.2 ความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนหรือจุดเน้น ของโรงเรียน ที่โรงเรียนกำหนด

( ) สมรรถนะการจัดการ และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

(✓) สมรรถนะการเรียนรู้พื้นฐาน

( ) สมรรถนะการอาชีพตามอัตลักษณ์สถานศึกษา

( ) อื่นๆ.....

13.3 ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์/แผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรม การศึกษาของจังหวัด

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษานำร่อง ในการบริหารและจัดการศึกษาให้มี คุณภาพและประสิทธิภาพ

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาคุณภาพและศักยภาพของครูและบุคลากร ทางการศึกษาของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(✓) ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างโอกาส ความเสมอภาคและลดความเหลื่อมล้ำ ทางการศึกษา

(.....) ยุทธศาสตร์ที่ 6 สร้างและพัฒนากลไกในการจัดการศึกษาร่วมกัน ระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

13.4 สอดคล้องกับข้อตกลงในการพัฒนางานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบพัฒนานวัตกรรม

(.....) ไม่สอดคล้อง

(✓) สอดคล้อง

สรุปความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

.....

- (✓) เห็นชอบ
- (.....) ให้ปรับปรุง
- (.....) ไม่เห็นชอบ

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติ

(นายศิทธราธิวัฒน์ สิริระบุตร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

ส่วนที่ 4

การบริหารจัดการที่นำไปสู่ความสำเร็จ

การจัดทำแผนขับเคลื่อนวัตกรรมการศึกษา ปีงบประมาณ 2568 เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อส่งมอบผลผลิต การให้บริการการศึกษาที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดอุบลราชธานี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 และแนวทางการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนบ้านดงยาง จึงได้กำหนดทิศทางการพัฒนาและกระบวนการนำแผนสู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจการบริหารจัดการและสร้างเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) กระจายอำนาจการบริหารจัดการให้ผู้ปกครอง ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามบริบทและความต้องการของชุมชน โดยโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) มอบหมายให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 ท่าน กำกับดูแลการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนในแผนปฏิบัติการเป็นประจำทุกปี

2. การมีส่วนร่วมบริหารจัดการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) บริหารจัดการตามภารกิจของโรงเรียน โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การให้ความร่วมมือร่วมใจของบุคลากรในสถานศึกษา

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) มีกิจกรรมเพื่อหลอมรวมความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน ในการปฏิบัติงานเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรทุกปี การศึกษาดูงาน การจัดประชุมบุคลากรของโรงเรียน เป็นประจำทุก ๆ เดือน

4. การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษา

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) โดยหัวหน้างานฝ่ายวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของครูโดยจัดทำโครงการพัฒนาครูยุคใหม่ให้มีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพครูในสถานศึกษา จำนวน 5 คน ใช้รูปแบบการนิเทศแบบกัลยาณมิตรและแบบผู้ชี้แนะ (Coaching @ PLC) เป็นพลังขับเคลื่อนและกลไกในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้รองรับนโยบายและยุทธศาสตร์ของหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้ง ภารกิจและบทบาทของศึกษานิเทศก์ตามกรอบโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. การกำกับติดตาม ควบคุมและประเมินผลการปฏิบัติงาน

โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ได้ดำเนินการจัดทำข้อตกลงร่วมกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างพันธสัญญาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นประจำทุกปี โดยข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จะทำข้อตกลงการให้บริการการศึกษาขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน (Agreement for Public Service delivery on Base Education) กับผู้อำนวยการสถานศึกษา และแต่งตั้งคณะกรรมการ เพิ่มประสิทธิภาพและประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในรอบ 6 เดือน และนำไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร การพิจารณาเลื่อนเงินเดือน

ทั้งนี้ การบริหารงบประมาณให้คำนึงถึงความคุ้มค่า คุ่มทุน ประหยัด และเกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนสูงสุด สอดคล้องกับกลยุทธ์ จุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาธิการจังหวัดอุบลราชธานี และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 โดยการดำเนินงานต้องถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของงบประมาณและระเบียบวิธีการบริหารงบประมาณ การเงิน การคลัง

ภาคผนวก

คำสั่ง โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา)

ที่ 27 / 2569

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

.....

เพื่อให้การดำเนินงานของ โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา) สนองต่อนโยบายการจัดการศึกษา ของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ. 2566 – 2570) จังหวัดอุบลราชธานี เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรม การศึกษา พ.ศ. 2562 และแนวทางการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำแผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 ดังต่อไปนี้

1. นายศิวราชวิวัฒน์ สิทธิระบุตร	ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
2. นางสาวทิพย์สุดา อภรณ์ศรี	ตำแหน่ง ครู คศ.1	รองประธานกรรมการ
3. นางสาวศศิภมล เอกศิริ	ตำแหน่ง ครู คศ.1	กรรมการ
4. นายกิตติธร ทองจุล	ตำแหน่ง พนักงานราชการ	กรรมการ
5. นางสาวอริษา กลิ่นขวัญ	ตำแหน่ง ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
6. นางสาวกมลรัตน์ ศรีสมุทร	ตำแหน่ง ธุรการโรงเรียน	กรรมการ
7. นายบุญศรี เผ่าสีหา	ตำแหน่ง ช่างไม้ 4	กรรมการ
8. นางสาวอลิษา จันทร์มาตร	ตำแหน่ง ครู คศ.1	กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์นโยบาย พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ผลการปฏิบัติงาน สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของโรงเรียนและงบประมาณที่ได้รับ

2. สรุปผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 นำข้อมูลมาจัดทำแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

3. จัดทำรูปเล่มและนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพิจารณาอนุมัติ

ให้คณะกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพ หากเกิดปัญหาหรืออุปสรรคใด ให้รายงาน ผู้อำนวยการสถานศึกษา ทราบ เพื่อหาแนวทางแก้ไขต่อไป

ทั้งนี้ บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 2 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2569

ลงชื่อ

ผู้อนุมัติ

(นายศิวราชวิวัฒน์ สิทธิระบุตร)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังข์วิทยา)

การให้ความเห็นขอเอกสาร
ในแผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569
ของ โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)

.....

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีมติเห็นชอบแผนขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2568 ของ โรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา) ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร คณะครู ตลอดจนนักเรียน และเห็นว่ามีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

(ลงชื่อ) สัญญา กอมณี

(นายสัญญา กอมณี)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านวังอ้อ(ยอดสังขวิทยา)